ΒΛΑΧΟΣ ΚΩΣΤΑΣ
ΣΠ. ΛΑΜΠΡΟΥ 60
453.33 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

PORT PAYÉ HELLAS
Κ.Δ.Α. ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ
ΕΛΛΑΣ

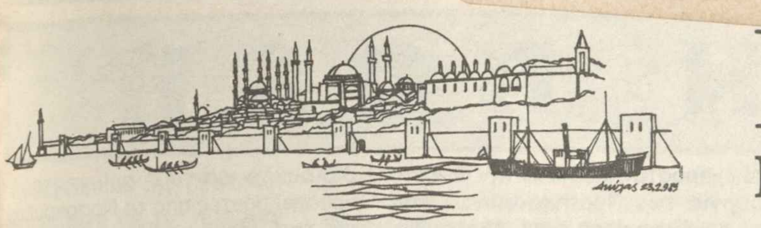

ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ

Για την Πόλη, τον πολίτη, τον πολιτισμό

Μηνιαία Πολιτική Εφημερίδα * Εκδότης - Διευθυντής: Μιχάλης Βασιλειάδης

ΠΡΟΣΟΧΗ; ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΕΤΟΣ 7ο - ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 74 - ΜΑΪΟΣ 1997 - Διευθ.: Λασκαρίδου 52 Καλλιθέα 176.76 Τηλ. 95.83.225 Fax: 95.10.787

ΣΥΝΝΕΦΑ ΥΠΕΡΑΝΩ ΤΟΥ GRAZ

του Πρωτοπρεσβύτερου Γεωργίου Τσέτση

Οπως είναι γνωστό, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος ανέβαλε την προγραμματισμένη του επίσκεψη στο Graz της Αυστρίας όπου επρόκειτο να συναντηθεί τόσο με τον Πατριάρχη Μόσχας Αλέξιο, όσο και με τον Πάπα Ιωάννη-Παύλο. Τη σχετική ανακοίνωση της Αγίας και Ιεράς Συνόδου της Αγίας του Χριστού Μεγ. Εκκλησίας θα βρει ο αναγνώστης σε άλλη στήλη της "Ε".

Η στάση αυτή του Οικουμενικού Πατριαρχείου ώθησε και τον Πατριάρχη Μόσχας Αλέξιο να ακυρώσει αρχικά τη συνάντησή του με τον Πάπα Ιωάννη-Παύλο. Αργότερα όμως, υποκύπτοντας στις πιέσεις του Υπουργείου Εξωτερικών της Ρωσίας και του ιδίου του Γιέλτσιν αναγκάστηκε να την δεχθεί.

Τη χρησιμοποίηση του Πατριαρχείου Μόσχας για σκοπούς πολιτικούς, κάποιοι τη βλέπουν σίγουρα με ταυτόσημες ορέξεις ως προς το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Ευτυχώς όμως, η Εκκλησία Κωνσταντινουπόλεως έχει αποδείξει ότι δεν επιτρέπει στον εαυτό της να επηρεάζεται από στιγμιαία και πρόσκαιρα συμφέροντα και ακολουθεί παντού την πολιτική που αρμόζει στον θρησκευτικό της χαρακτήρα και γενικότερα στα καλώς νοούμενα συμφέροντα του ποιμνίου της. Μια πολιτική που ανά τους αιώνες δικαιώθηκε.

Τους λόγους της αποφάσεως αυτής του Οικουμενικού Πατριαρχείου σχολιάζει με τον καλύτερο τρόπο με το κείμενο που ακολουθεί ο γνωστός πλέον στους αναγνώστες της "Ε" Μ. Πρωτοπρεσβύτερος κ. Γεώργιος Τσέτσης.

"Ε"

Δεν υπήρξε, νομίζω, εκκλησιαστικός ηγέτης του ευρωπαϊκού χώρου, που να υποστήριξε με τόσο ένθερμο ενθουσιασμό την επικείμενη Β' Πανευρωπαϊκή Οικουμενική Σύναξη του Graz όσο ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος, ο οποίος, την τελευταία διετία σε γράμματα, λόγους και μηνύματά του διαρκώς εφιστούσε την προσοχή του ορθοδόξου πληρώματος και γενικά των χριστιανών, στο όντως σημαντικό τούτο εκκλησιαστικό γεγονός, προτρέποντάς τους όπως δώσουν σ' αυτό την ενδεικνυόμενη προσοχή.

Τελευταίο παράδειγμα, η φετεινή Πασχαλινή Πατριαρχική Απόδειξη, η οποία καλούσε τους πιστούς όπως συνοδεύσουν *"νοερώς και εν προσευχή ενθέρμω την συγκαλουμένην τον προσεχή Ιούνιον Β' Πανευρωπαϊκήν Οικουμενικήν Συνέλευσιν εις την πόλιν Γκράτς της Αυστρίας"*. Στο αναστάσιμο αυτό μήνυμά του, ο Πατριάρχης υπενθυμίζοντας ότι θέμα της εν λόγω Συνάξεως ήταν η *"Καταλλαγή - Δώρο Θεού και πηγή νέας ζωής"*, τόνιζε ότι *"εις εκπλήρωσιν της δοθείσης ημίν υπό του Θεού διακονίας της καταλλαγής"*, οι χριστιανοί οφείλουν να συμφιλιωθούν με τον Θεό, με τον ίδιο τον εαυτό τους, αλλά *"και μετά πάντων των λοιπών ανθρώπων ...δια να λείψη το άγχος και η αγωνία εκ της ζωής ημών, δια να εισέλθωμεν εις την εκ του τάφου του Χριστού προελθούσαν νέαν ζωήν"*.

Είναι γνωστό ότι ο Οικουμενικός Πατριάρχης, έχοντας προγραμματίσει, από τον περασμένο ήδη Νοέμβριο, επίσημη επίσκεψη στην Αυστρία, που

Συνέχεια στη σελ. 3

ΤΟ ΓΕΓΟΝΟΣ

Η Πόλις

Καμιά άλλη πόλη στον κόσμο, δεν έχει τούτο το προνόμοιο! Για να τις χαρακτηρίσεις πρέπει -οπωσδήποτε- να πεις το όνομά τους: η πόλις των Παρισίων, η πόλις της Ρώμης, η πόλις των Αθηνών. Και μόνο η Κωνσταντινούπολις, είναι αυτή που κατέκτησε το δικαίωμα να θεωρείται Η πόλη. Να λέμε Πόλη (με κεφαλαίο Π) και να εννοούμε Αυτήν.

Είναι νομίζω το μέγιστο επίτευγμα. Εάν π.χ. κάποιος δικηγόρος, είχε φθάσει στο σημείο, νά λένε ο Δικηγόρος και να εννοούν αυτόν, δεν θα είχε καμία απολύτως ανάγκη αναφοράς στο όνομά του. Θα το θεωρούσε τιμή να τον αποκαλούν έτσι.

Θυμάμαι την Πόλη της δεκαετίας του '40. Τότε που άρχισαν τα ψυγεία να μπαίνουν, δειλά-δειλά, στις κουζίνες των διαμερισμάτων των πολυκατοικιών για να αντικατασταθούν τα "φανάρια" ή τα "τελ ντολάπ". Πήραμε "φριζιντaίρ" έλεγαν. Και ας ήταν το "Frigidaire" απλώς η μάρκα. Είχε αντικαταστήσει την έννοια του ψυγείου. Το ίδιο και με την οδοντόκρεμα: μην ξεχάσεις να πάρεις "radyolin", ήταν η έκφραση. Και ήταν ιδιαίτερα ευτυχείς οι βιομήχανοι που είχαν τα δικαιώματα της "Frigidaire και της "Radyolin".

Γιατί τα υπενθυμίζουμε όλα αυτά; Διότι όψιμοι "πατριώτες" προσάπτουν όπου θέλουν την κατηγορία πως κάποιοι δεν χρησιμοποιούν το όνομα "Κωνσταντινούπολις". Λες και οι ίδιοι, έστω όταν μιλούσαν στο δρόμο, έλεγαν "konstantinupoliw' te!

Χρησιμοποιήσαμε παλαιότερα την έκφραση "Πανεπιστήμιο Σταμπούλ" και ήταν σωστό καθ' ότι μεταφράζαμε τίτλο "Istanbul Üniversitesi". Κατά το "Istanbul Pastahanesi" που δεν μεταφράζεται ως "Ζαχαροπλαστείο η Κωνσταντινούπολις". Και η κυρία Γεωργία στα γαλλικά δεν γίνεται madame ...Agriculture...

Το να κάνουμε επίδειξη πατριωτισμού, αποκαλώντας -από την Ελλάδα εκ του ασφαλούς- την Πόλη, Κωνσταντινούπολη, μας θυμίζει το ανέκδοτο: Βίαζαν τη γυναίκα του. Τράβηξαν μια γραμμή και τού είπαν να μη την περάσει γιατί αλοίμονό του. Αργότερα έλεγε στους φίλους του: Κι εγώ τους εκδικήθηκα. Την ώρα που την βίαζαν ...τέσσερις φορές πάτησα τη γραμμή με το πόδι μου!...

Μ. Β.

Συνέντευξη του συνεργάτου της "Ε" κ. Ηρακλή Μήλλα στην Turkish Daily News, με βασικό θέμα τις παραστάσεις που έχουν οι Τούρκοι για τους Ελληνες

Η Turkish Daily News, είναι μια αγγλόφωνη εφημερίδα, η οποία εκδίδεται στην τουρκική πρωτεύουσα (Αγκυρα) κυκλοφορεί σε όλες τις μεγάλες πόλεις της Τουρκίας και διαβάζεται κυρίως από τα μέλη των ξένων διπλωματικών αποστολών που βρίσκονται διαπιστευμένα στη γείτονα χώρα. Εχει όμως συνδρομητές και στο εξωτερικό. Την παρακολουθούν επίσης οι ξένοι που επισκέπτονται ή μένουν μόνιμα στην Τουρκία για λόγους επαγγελματικούς ή άλλους. Μια άλλη ομάδα αναγνωστών της, είναι οι, αμερικανοτραφείς κυρίως, ανώτεροι και ανώτατοι γραφειοκράτες και τα διευθυντικά στελέχη μεγάλων επιχειρήσεων.

Τη συνέντευξη, που καλύπτει μια ολόκληρη μεγάλη σελίδα (περίπου δύο σελίδες "ταμπλόιντ") πήρε η δημοσιογράφος Sirma Evcan (Σιρμά Εβτζάν). Δημοσιεύουμε παρακάτω όλη σχεδόν τη συνομιλία, σε μετάφραση που αποδίδει το πνεύμα της, παραλείποντας μόνο, λόγω οικονομίας χώρου, τις ερωτήσεις και συνοψίζοντας τα σημεία όπου υπάρχουν επαναλήψεις.

Το δημοσίευμα της "T.D.N." ξεκινάει με την παρουσίαση του Η.Μ. από τη δημοσιογράφο, η οποία αναφέρεται στην καταγωγή, στις σπουδές, τη συμμετοχή κατά τα νεανικά του χρόνια στην πολιτική ζωή, στην αθλητική δραστηριότητα και στην σχετικά πρόσφατη ίδρυση τού τομέα των Νεοελληνικών σπουδών στο Πανεπιστήμιο Αγκύρας.

Ο ίδιος ο Η.Μ. εξηγεί ότι ήταν ταυτόχρονα τυχερός και άτυχος που γεννήθηκε στην Τουρκία από έλληνες γονείς. «Τυχερός, λέει, επειδή μου δόθηκε η ευκαιρία να έχω συμμετοχή στην ζωή αυτής της χώρας και να την γνωρίσω τόσο καλά όσο και την Ελλάδα. Ατυχος επειδή σαν μέλος της μειονότητας έχω υποστεί πολλά μαζί με την οικογένειά μου, όπως τον Φόρο Περιουσίας (το 1942), τις λεηλασίες των Σεπτεμβριανών (το 1955)», κλπ. Και συνεχίζει: «Υπάρχει μια έλλειψη "γνώσης" για την άλλη πλευρά και στις δύο χώρες. Επίσης ο κάθε λαός αντιλαμβάνεται το παρελθόν του πάνω σε μια

Συνεχεια στη σελ.3

7ο Προσκοπικό Συνέδριο Μακεδονίας - Θράκης

Τιμήθηκε για τη συμβολή του στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης του Ελληνισμού της Πόλης ο συνεργάτης της «Ε» Ακύλας Μήλλας

Παράλληλα με τη Βαλκανιάδα νέων για το περιβάλλον που έλαβε χώρα στη Νάουσα με τη συμμετοχή ανιχνευτών της Μακεδονίας - Θράκης αλλά και των Βαλκανικών χωρών, πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις των ξενοδοχείων "Βέροια" και "Βέρμιο", από τις 2 Μαΐου έως και την Κυριακή 4 Μαΐου, το 7ο Προσκοπικό Συνέδριο Μακεδονίας - Θράκης, που αποτελεί την κορυφαία εκδήλωση της περιοχής και στην οποία συμμετέχουν οι Περιφερειακοί Εφοροι, οι Τοπικοί Εφοροι, οι Αρχηγοί συστημάτων, Βαθμοφόροι των τμημάτων, πρόεδροι των Ενώσεων Παλαιών Προσκόπων κ.α.

Να τονίσουμε ότι η Εφορία Προσκόπων περιοχής Μακεδονίας - Θράκης έχει δραστηριοποιηθεί τα τελευταία χρόνια σε σύγχρονα κοινωνικά και εθνικά θέματα και έχει αναπτύξει σοβαρές πρωτοβουλίες σε συνεργασία με την Εκκλησία την Πολιτεία και τους σχετικούς κοινωνικούς φορείς. Ενδεικτικά θα μπορούσε να αναφερθεί η προσπάθεια που γίνεται με σκοπό την κοινωνική ένταξη παιδιών ειδικών ομάδων πληθυσμού -όπως Πομάκοι, παλιννοστήσαντες ομογενείς, ακριτικοί πληθυσμοί κ.λ.π.-, τη συμμετοχή των Προσκόπων στην ανθρωπιστική βοήθεια για τους πάσχοντες στις γειτονικές βαλκανικές χώρες αδελφούς -Σερβία, Βοσνία, Αλβανία, Βουλγαρία-, τη βοήθεια για την ανάπτυξη του Προσκοπισμού στις όμορες Βαλκανικές χώρες κ.α.

Πρόεδρος της Οργανωτικής Επιτροπής του 7ου Προσκοπικού Συνεδρίου, το οποίο τίμησαν με προσωπικά τους μηνύματα ο **Πρόεδρος της Δημοκρατίας** κ. Κων. Στεφανόπουλος, ο **Υπουργός Μακεδονίας - Θράκης** κ. Φίλιππος Πετσάλνικος και ο **Υπουργός Πολιτισμού** κ. Ευάγγελος Βενιζέλος, ήταν ο συμπολίτης μας ακτινολόγος ιατρός κ. Ιωάννης Κωνσταντίνου, Εφορος Κοινωνικής Συνεργασίας της Εφορείας Περιοχής, παλαιός αθλητής στον Α.Ο. Ταταύλα στην Πόλη, γνωστότερος σήμερα για τη συμβολή του στούς Σαμαρείτες και την Εθελοντική Αιμοδοσία, αλλά και τις πολλαπλές του δραστηριότητες στην Νεότητα του Ε.Ε.Σ.

Με την ευκαιρία του Συνεδρίου, διαβάζουμε στο σχετικό δελτίο τύπου: "Ο Προσκοπισμός τίμησε τρεις εξέχουσες προσωπικότητες για το πνευματικό, κοινωνικό και εθνικό τους έργο". Τον **Ακύλα Μήλλα**, ιατρό και συγγραφέα *"για τη συγγραφή βιβλίων που συμβάλλουν στη διατήρηση της ιστορικής μνήμης του Ελληνισμού της Κωνσταντινούπολης"*, τον **Νικόλαο Μέρτζο,** συγγραφέα και δημοσιογράφο, *"για την επί σειρά ετών έκδοση του περιοδικού "Μακεδονική Ζωή" και τη γενικότερη δημοσιογραφική προσφορά του στην εθνική υπόθεση της Μακεδονίας"* και τον **Γεώργιο Γιαγκάκη,** οικονομολόγο και νησιολόγο, *"για την έρευνα, συγκέντρωση και έκδοση πολύτιμων στοιχείων σχετικών με τη νησιώτικη Ελλάδα"*.

Η "Πολιτιστική Ενωση Ελληνίδων" απονέμει τιμητική διάκριση στον Νέο Κύκλο Κωνσταντινουπολιτών και σε Σχολικά μας Σωματεία

Διαβάστε τη σχετική είδηση στην 3η σελίδα

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

Εκκλησιαστικές Ειδήσεις

Οικουμενικό Πατριαρχείο

- Η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος προέστη της καθιερωμένης Πατριαρχικής και Συνοδικής Θ. Λειτουργίας στον Πάνσεπτο Πατριαρχικό Ναό στις 16 Μαρτίου κατά την Α' Κυριακή των Νηστειών που γιορτάστηκε η Μεγάλη γιορτή της Ορθοδοξίας.

Μετά την απόλυση, *“ο Πατριάρχης από του Θρόνου μετά των συλλειτουργούντων Αυτώ αγ. Αρχιερέων, ανέγνωσαν το ειθισμένον Τρισάγιον υπέρ αναπαύσεως των μακαρίων ψυχών πάντων των υπέρ της Ορθοδόξου ημών πίστεως αγωνισαμένων και τελειωθέντων εν αυτή”.*

Στη συνέχεια έγινε η λιτάνευση των Ι. Εικόνων, μετά την οποία η Α.Θ. Παναγιότης ευλόγησε από τον εξώστη των Πατριαρχείων τους εκκλησιασθέντες πιστούς.

- Με τη δέουσα ιεροπρέπεια και κατάνυξη γιορτάστηκε στα πατριαρχεία η γιορτή της Προσκυνήσεως του Τιμίου και Ζωοποιού Σταυρού στις 30 Μαρτίου, Γ' Κυριακή των νηστειών. Η Α.Θ.Π. ο Πατριάρχης εχοροστάτησε στον Πανσ. Πατρ. Ναό, κατά τον Εσπερινό της εορτής, το Σάββατο 29 Μαρτίου. Στο τέλος της Ι. Ακολουθίας, η Α.Θ.Π. ανύψωσε στο οφφίκιο του Αρχοντος Λαμπαδαρίου της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, τον Αρχοντα Α' Δομέστικο μουσικολ. κ. Ιωάννη Χαριατίδη.

Την κυριώνυμο ημέρα της εορτής, η Α.Θ.Π. εχοροστάτησε ομού με άλλους Σεβ. Μητρ. τον δε Θείον Λόγον εκήρυξε ο Πανοσ. Μ. Αρχιδιάκονος κ. Θεόκλητος.

Μετά την Θ. Λειτουργία ο Πατριάρχης εχειροθέτησε στην αίθουσα της Παναγίας των Πατριαρχείων, εις το οφφίκιο του Αρχ. Μ. Πρωτονοταρίου της Α.Τ.Χ.Μ.Ε., τον εντιμολ. κ. Βασίλειο Γιούλτση, καθηγητή του Παν. Θεσ/νίκης, και του Αρχοντος Ιερομνήμονος της Α.Τ.Χ.Μ.Ε. τον εντιμολ. Στέφανον Redding, επιχειρηματία από την Αμερική.

- Στις 3 Απριλίου εξελέγη, κατά την τάξη, παμψηφεί βοηθός Επίσκοπος παρά του Σεβ. Αρχιεπισκόπου Θυατείρων και Μεγάλης Βρεττανίας κ. Γρηγορίου ο Πανοσιολ. Αρχιμανδρίτης κ. Αθανάσιος Θεοχάρους με τον τίτλο της Επισκοπής Τροπαίου που πάλαι ποτέ διέλαμψε.

- Η Α.Θ.Π. ο Πατριάρχης ανταποκρινόμενος στην πρόφρονα πρόσκληση του Προέδρου της δημοκρατίας εξοχ. κ. **Süleyman Demirel** μετέβη το Σάββατο 5 Απριλίου αεροπορικώς στην Αγκυρα και παρακολούθησε στο Προεδρικό Μέγαρο του Cankaya την προβολή δυο ταινιών περί του θησαυρού του Κροίσου και του θησαυρού του Αγίου Νικολάου, υπό τον γενικό τίτλο “Antika Talani” πριν την οποία μίλησε ο καλλιτέχνης κ. Ταρίκ Ακάν και ο εξοχ. Πρόεδρος Δημοκρατίας.

- Ο Οικουμενικός Πατριάρχης εχοροστάτησε στον Πατριαρχικό Ναό α) κατά την τελεσθείσα σ' αυτόν Θ. Λειτουργία την Κυριακή των Νηστειών 6 Απριλίου, β) κατά τους κατανυκτικούς Εσπερινούς και τους Μεγ. Εσπερινούς, ως και κατά τις Ι. Ακολουθίες του Ακαθίστου Υμνου και κατά τις Θ. Λειτουργίες των Προηγιασμένων δώρων.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης δέχθηκε μεταξύ άλλων:

- Τον Σεβ. Μητροπολίτη Χονγκ Κονγκ κ. Νικήτα με όμιλο κληρικών και λαϊκών από την Αμερική.

- 20μελή όμιλο Ορθοδόξων και Προτεσταντών Γερμανών καθηγητών και φοιτητών Π/μίου.

- 30μελή όμιλο Τούρκων και Ελλήνων φοιτητών Π/μίου του Ευρωπαϊκού φόρουμ Φοιτητών **(A.E.G.E.E.)** στους οποίους παρέθεσε γεύμα στην Ι. Μονή Αγ. Τριάδος.

- Τον εξοχότατο επιτετραμένο των Η.Π.Α. στην Αγκυρα κ. Franc Ricciardone, συνοδευόμενο από την κα Carolyn Huggins, Γενική Πρόξενο στην Πόλη.

- Ομιλο φοιτητών του Π/μίου Princeton των Η.Π.Α. υπό την ηγεσία της δίδος Ε. Προδρόμου.

- Τον Σεβ. Αρχιεπίσκοπο Αμερικής κ. Σπυρίδωνα με όμιλο κληρικών και άλλων.

- Τον εντιμ. κ. Κων/τίνο Νικητιάδη, Ναύαρχο του Πολεμικού Ναυτικού της Ελλάδος με την ακολουθία του.

- Βουλευτές του Γερμανικού Κοινοβουλίου.

- 15μελή όμιλο δημοσιογράφων της Ενώσεως Ανταποκριτών Ξένου Τύπου, από το Hollywood.

- Τον εξοχ. Δόκτορα Darko Tanaskoviç, Πρέσβυ της Γιουγκοσλαβίας στην Αγκυρα.

- Τον Θεοφιλέστ. Επίσκοπο Αγίου Φραγκίσκου κ. Αντώνη.

- Τον Εντιμ. Σωκράτη Τραγότση.

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης εκπροσωπήθηκε

- Στην δεξίωση που δόθηκε την Πέμπτη 20 Μαρτίου στο Προξενικό Μέγαρο από τον Γενικό Πρόξενο της Ελλάδας κ. Φώτη Ξύδα προς τιμή Τούρκων και Ελλήνων φοιτητών Πανεπιστημίου του Ευρωπαϊκού Φόρουμ.

- Στη δοξολογία που τελέσθηκε στο Παρεκκλήσιο του Γενικού Προξενείου κατά την εθνική εορτή της Ελλάδας στις 25 Μαρτίου.

- Στη δεξίωση που δόθηκε από τον Εντιμ. κ. Φ. Ξύδα, Γεν. Πρόξενο της Ελλάδας στην Πόλη και την Ευγεν. σύζυγό του με την ευκαιρία της Εθνικής Εορτής της Ελλάδας στο Ξενοδοχείο Πέρα Παλλάς στις 25 Μαρτίου.

- Στις εκδηλώσεις του Cem Vakfi ως και στο γεύμα που παρατέθηκε από τον κ. Izettin Dogan, καθηγητή και Γεν. Πρόεδρο του Cem Vakfi στις 27 Μαρτίου.

- Κατά τους αρραβώνες του κ. Στυλιανού Γκιουλγκιούν και της δίδος Γεωργίας Ρεσίλη στο εστιατόριο Yildizlar των Θεραπειών την Κυριακή 6 Απριλίου.

- Κατά την δεξίωση που δόθηκε από τον Δ/ντή της Αστυνομίας της Πόλεως για την 153η επέτειο της ιδρύσεως του σώματος της Αστυνομίας, στο Αθλητικό Μέγαρο Abdi Ipekçi στις 10 Απριλίου.

- Κατά το δείπνο της Φιλοπτώχου Αδελφότητος Κυριών Βαλατά το Σάββατο 12 Απριλίου.

Εκπροσωπήθηκε επίσης με την ευκαιρία του Πάσχα των δυτικών

- Κατά τη Θ. Λειτουργία στις 30 Μαρτίου Κυριακή στον Αρμένικο Πατριαρχικό Ι. Ναό της Θεοτόκου στο Κοντοσκάλι.

- Κατά τη Θ. Λειτουργία, το εσπέρας του Σαββάτου 29 Μαρτίου, στον “Κριμαϊκό Ναό” των Αγγλικανών στο Κουμπαρατζή.

Κατά τη Θ. Λειτουργία που ετελέσθη στις 29 Μαρτίου το Σάββατο στον Ρωμαιοκαθολικό Ναό του Αγ. Πνεύματος.

- Κατά τη Θεία Λειτουργία που ετελέσθη στις 30 Μαρτίου Κυριακή στον Ευαγγελικό Γερμανικό Ιερό Ναό του Τιμίου Σταυρού στο Αϊναλή-τσεσμέ.

Αλλες Εκδηλώσεις

Η Α.Θ.Π. ο Πατριάρχης:

- Το Σάββατο 15 Μαρτίου μετά τον Μ. Εσπερινό στον Πατριαρχικό Ναό, όπου εχοροστάτησε, εχειροθέτησε στο οφφίκιο του Αρχοντος Μεγάλου Νομοφύλακος της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας, τον Εντιμολ. κ. Απόστολο Μπότσο, Πρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου της Ελλάδος και Πρόεδρο του Διοικητικού Συμβουλίου της Εθνικής Πινακοθήκης.

- Διεβίβασε τις σεπτές Πατριαρχικές ευχές και τη συμπάθειά Του δια του Πανοσιολ. Μ. Αρχιδιακόνου κ. Θεολήπτου στο νοσηλευόμενο στο Αμερικανικό Νοσοκομείο κ. Sakib Sabanci, μεγαλοεπιχειρηματία, ευχηθείς ταχεία και πλήρη αποκατάσταση της υγείας του.

- Μετέβη στην Κοινοτική αίθουσα της Αγ. Τριάδος Ταξίμ και ευλόγησε τα κατηχητόπαιδα που συγκεντρώθηκαν για το μάθημά τους.

- Στις 5 Απριλίου ετελέσθη στον Ι. Μητροπολιτικό Ναό της Αγ. Ευφημίας Χαλκηδόνος το τριετές Μνημόσυνο του αείμνηστου Χρήστου Δ. Αρχοντώνη, προσκυνητού, προσφιλούς πατρός της Α.Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου.

- Με εντολή της Α.Θ.Π. μετέβη ο Ιερολ. Διάκονος της Σειράς κ. Στέφανος στην έδρα του Μ.Η.Ρ., εκ μέρους της Α.Θ.Π. και του Οικουμενικού Πατριαρχείου και υπέγραψε το βιβλίο συλλυπητηρίων για τον θάνατο του Προέδρου του κόμματος αυτού Alpaslan Türkes στις 9 Απριλίου.

- Το Σάββατο 12 Απριλίου μετέβη στο Ζωγράφειο και ετίμησε με την υψηλή παρουσία Του το Πασχαλινό “Μπαζάρ” που διοργάνωσε ο Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων της Σχολής.

Κοινότητες - Εκκλησίες

- Καθ' όλη την περίοδο της Μεγ. Τεσσαρακοστής τελέσθηκαν οι Ι. Ακολουθίες α) του Ορθρου και του Εσπερινού, β) του Μεγ. Απόδειπνου, γ) οι Κατανυκτικοί εσπερινοί, δ) οι Θ. Λειτουργίες των Προηγιασμένων και ε) των Χαιρετισμών της Υπεραγίας Θεοτόκου στις Εκκλησίες της Αρχιεπισκοπής και των Ι. Μητροπόλεων Χαλκηδόνος και Δέρκων.

- Το θαυματουργό Ι. Αγίασμα των Αγίων Τεσσαράκοντα μαρτύρων της Κοινότητος Μπεσίκτας ήτο ανοικτό τα Σάββατα και τις Κυριακές του Μαρτίου.

- Κατά την εορτή του Ευαγγελισμού της Θεοτόκου ελειτούργησαν όλοι οι Ναοί της Αρχιεπισκοπής και των περιχώρων, επανηγύρισαν δε οι φερώνυμοι Ι. Ναοί.

- Ο Ι. Ναός Ευαγγελισμού της Θεοτόκου της Κοινότητος Μπογιατζήκιοϊ, που ανακαινίσθηκε πρόσφατα. Κατά την πανηγυρική Θ. Λειτουργία μετ' αρτοκλασίας εχοροστάτησε η Α.Θ. Παναγιότης ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος. Επακολούθησε δεξίωση στην κοινοτική αίθουσα.

- Ο Ι. Ναός Ευαγγελισμού της Θεοτόκου της Κοινότητας Προπόδων Ταταούλων. Στις 24 Μαρτίου κατά τον Μ. Εσπερινό μετ' αρτοκλασίας, εχοροστάτησε η Α.Θ.Π. ο Πατριάρχης και έψαλε η Χορωδία του Συνδέσμου Μουσικοφίλων. Μετά το πέρας της Εσπερινής Ι. Ακολουθίας επακολούθησε δεξίωση στην Κοινοτική αίθουσα. Αργότερα γύρω στις 7 το απόγευμα έγινε μπροστά στην Ι. Εικόνα της Ευαγγελιστρίας γενική Παράκληση.

- Την επομένη, Τρίτη 25 Μαρτίου ετελέσθη στον τιμώμενο Ιερό Ναό της Κοινότητας πανηγυρική Τρισαρχιερατική Θεία Λειτουργία μετ' αρτοκλασίας, κατά δε τον εσπερινό της εχοροστάτησε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Θεοδωρουπόλεως κ. Γερμανός.

- Στις 28 Μαρτίου η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης προσήλθε με όλη την ακολουθία Του στον Ι. Ναό της Παναγίας των Βλαχερνών της Κοινότητος Ξυλόπορτας και εχοροστάτησε κατά την Θ. Λειτουργία των Προηγιασμένων και στη συνέχεια κατά την Ι. Ακολουθία της Α' Στάσης των Χαιρετισμών της Υπεραγίας Θεοτόκου. Επακολούθησε δεξίωση στην Κοινοτική αίθουσα.

- Στις 30 Μαρτίου εορτή της Σταυροπροσκυνήσεως ελειτούργησαν εκτός των άλλων Ι. Ναών:

α) Ο Καθεδρικός Ιερός Ναός της Αγίας Τριάδος Χαλκηδόνος. Κατά την πανηγυρική Θεία Λειτουργία προεξήρχε ο Σεβασμιότατος Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνος κ. Ιωακείμ Ποιμενάρχης της Κοινότητος.

β) Ο Ι. Ναός Παναγίας Χαντζεριωτίσσης Τεκφούρ σαράι. Κατά τη Θεία Λειτουργία μετ' αρτοκλασίας ιερούργησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Ιάκωβος ο οποίος στο τέλος της Λειτουργίας διένειμε σ' όλους ως ευλογία σταυρούς από το Αγιο Ορος.

γ) Ο Ιερός Ναός Ευαγγελισμού της Θεοτόκου της Κοινότητος Προπόδων Ταταούλων προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπ. Μετρών και Αθύρων κ. Θεοκλήτου.

δ) Ο Ι. Ναός Εισοδίων της Παναγίας Σταυροδρομίου προεξάρχοντος του Παν. Μητροπολίτου Ευδοκιάδος κ. Ειρηναίου.

ε) Ο Ι. Ναός της Αγ. Τριάδος Ταξίμ, προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτου Τρανουπόλεως κ. Γερμανού.

στ) Ο Ι. Ναός της Αγ. Κυριακής Κοντοσκαλίου.

- Την Δ' Κυριακή των Νηστειών, 6 Απριλίου ετελέσθη στον Ιερό Ναό της Παναγίας Πριγκήπου Αρχιερατική Θεία Λειτουργία μετ' αρτοκλασίας ιερουργούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Λαοδικείας κ. Ιακώβου. Επακολούθησε δεξίωση και στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε προσκύνημα στις διάφορες Ιερές Μονές του νησιού.

- Την Κυριακή 13 Απριλίου κατά την τελεσθείσα Ι. Ακολουθία του τελευταίου κατανυκτικού Εσπερινού στον Ι. Ναό του Αγ. Δημητρίου Ταταούλων, έψαλε υπό την διεύθυνση του Μουσικολ. κ. Λεωνίδα Αστέρη η Χορωδία του Συνδέσμου Μουσικοφίλων. Της Ι. Ακολουθίας προέστη η Α. Σεβασμ. ο Μητροπολίτης Πέργης κ. Ευάγγελος. Επακολούθησε τιμητική δεξίωση στην αίθουσα της Κοινότητος.

- Το Σάββατο 5 Απριλίου ετελέσθη στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό της Αγίας Ευφημίας Καδήκιοϊ Αρχιερατική Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτου Γέροντος Χαλκηδόνος κ. Ιωακείμ. Κατ' αυτήν ετελέσθη το τριετές Αρχιερατικό μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του προσφιλούς πατρός της Α.Θ. Παναγιότητος του Οικουμενικού Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίου, Χρήστου Δ. Αρχοντώνη, προσκυνητή.

- Τελέσθηκαν κατά το διάστημα από 16 Μαρτίου μέχρι 17 Απριλίου τα ακόλουθα Πάνδημα Αρχιερατικά Μνημόσυνα υπέρ αναπαύσεως των ψυχών των Κληρικών και Λαϊκών που υπηρέτησαν ή και ευεργέτησαν την Κοινότητα.

- Στις 30 Μαρτίου στον Ι. Ναό του Αγίου Γεωργίου της Κοινότητος Μακροχωρίου.

- 13 Απριλίου στον καθεδρικό Ι. Ναό των Εισοδίων της Παναγίας της Κοινότητος Σταυροδρομίου.

- 6 Απριλίου στον Ιερό Ναό του Αγίου Γεωργίου Τσεγκέλκιοϊ.

- 6 Απριλίου στον Ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου Ταταούλων.

- Το Σάββατο 12 Απριλίου στον Γηροκομειακό Ι. Ναό των Αγ. Αναργύρων, από τον Σύνδεσμο Βοηθείας των Απόρων Ασθενών και Γηροκομουμένων του Νοσοκομείου Βαλουκλή για τους αείμνηστους προαπελθόντες από το Νοσοκομείο και το Γηροκομείο “Ων το όνομα Κύριος γιγνώσκει”. Μετά το μνημόσυνο επακολούθησε γεύμα στο οποίο παρακάθησαν οι παρευρισκόμενοι.

- Στις 13 Απριλίου Κυριακή στον Ι. Ναό του Αγ. Γεωργίου της Κοινότητας Αγίου Στεφάνου.

- Στις 13 Απριλίου στον Ι. Ναό της Αγ. Κυριακής της Κοινότητας Κοντοσκαλίου.

- Στις 13 Απριλίου στον Ι. Ναό των Αγίων Δώδεκα Αποστόλων της Κοινότητας Φερίκιοϊ.

Δραστηριότητες Σωματείων

- Στη 1 Απριλίου 1997 δόθηκε στον Μορφωτικό και Καλλιτεχνικό Σύνδεσμο Φερίκιοϊ διάλεξη από τον Πανερ. Μητροπολίτη Αγαθονικείας κ. Απόστολο με θέμα: “Ιερά Μονή Αγίας Τριάδος”. Τη διάλεξη τίμησε με την υψηλή Της παρουσία και η Α.Θ.Π. ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος.

- Ο Σύνδ. Αποφοίτων Ζαππείου εκκλησιάσθηκε με τα μέλη και τις φίλες του στις 11 Απριλόυ στον Ι. Ναό της Παναγίας Γοργοεπηκόου εξ Μαρμάρων κατά την Ακολουθία του Ακάθιστου Υμνου και επακολούθησε γεύμα στο εστιατόριο Γκαράζ των Θεραπείων.

- Το Ζωγράφειο Γυμνάσιο - Λύκειο, Εμπορικό Λύκειο διοργάνωσε στη Σχολή “Πνευματική Εκδήλωση” την Τρίτη 8 Απριλίου κατά την οποία μίλησε ο Εντιμολ. κ. Στέφανος Παπαδόπουλος, Αρχ. Νοτάριος της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας με θέμα: *“Γιουνούς Εμρέ - Ο Μυστικός Ποιητής”*. Η εκδήλωση συνοδεύτηκε με απαγγελίες ποιημάτων του Γιουνούς Εμρέ από μαθητές και μουσική υπόκρουση.

- Ο σύνδεσμος Αποφοίτων Ζωγραφείου πραγματοποίησε με τα μέλη και τους φίλους του στις 4 Απριλίου το καθιερωμένο προσκύνημα στο Ι. Αγίασμα της Παναγίας των Βλαχερνών όπου παρακολούθησε την Δ' Στάση των Χαιρετισμών χοροστατούντος του Σεβ. Μητροπολίτου Πέργης κ. Ευαγγέλου. Τους χορούς διηύθυναν ο Αρχων Μ. Δομέστικος της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας και ο Αρχων Λαμπαδάριος της Αρχιεπισκοπής κ. Αντώνης Παρίζ νος. Στη δεξίωση που ακολούθησε στην Κοινοτική αίθουσα μίλησε ο Σεβ. Μητροπολίτης Λαοδικείας κ. Ιάκωβος, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου και καθηγητής του Ζωγραφείου κ. Κων/νος Θεοδωρίδης και τελικά ο Σεβ. Μητροπολίτης Πέργης κ. Ευάγγελος.

- Στις 15 Απριλίου δόθηκε στην αίθουσα του Μορφωτικού και Καλλιτεχνικού Συνδέσμου Φερίκιοϊ διάλεξη από τον Εντιμολ. κ. Στέφανο Παπαδόπουλου Αρχ. Νοτάριο της Μεγάλης του Χριστού Εκκλησίας με θέμα: *“Αλεξάνδρα Παπαδοπούλου η Διηγηματογράφος και Παιδαγωγός”*. Διάβασαν διηγήματά της οι δίδες Αννα Πετρίδου και Μαρίλενα Λεάνα και ο κ. Κώστας Κορτίδης με μουσική υπόκρουση και έγχρωμες διαφάνειες του κ. Αλέξη Πετρίδη.

Διάφορα

- Με την ευκαιρία της Εθνικής Εορτής της 25ης Μαρτίου ετελέσθη στο Γενικό Προξενείο της Ελλάδος Θ. Λειτουργία στο Παρεκκλήσιο αυτού, στη συνέχεια έγινε δοξολογία και επακολούθησε τελετή και δεξίωση.

Προσκληθέντες ετίμησαν με την παρουσία τους τίς εκδηλώσεις ομογενείς και παρεπιδημούντες στην Πόλη Ελληνες.

Η δεξίωση του Γεν. Προξένου της Ελλάδος κ. Φώτη Ξύδα και της συζύγου του πραγματοποιήθη

Συνέχεια στη σελ. 4

ΣΥΝΝΕΦΑ ΥΠΕΡΑΝΩ ΤΟΥ GRAZ

του Πρωτοπρεσβύτερου Γεωργίου Τσέτση

Συνέχεια από την 1η σελίδα

συνέπιπτε με τις παραμονές της Συνάξεως του Graz, είχε αποφασίσει να παρευρεθεί και στην έναρξη των εργασιών της, προκειμένου όπως κομίσει τον χαιρετισμό της Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως στους χριστιανούς της Ευρώπης, κηρύττοντας αγάπη και καταλλαγή μεταξύ των χριστιανών και όλων των ανθρώπων καλής θελήσεως. Από την άλλη δε πλευρά η ταυτόχρονη παρουσία στο Graz και του Πατριάρχου Μόσχας Αλεξίου Β', -ο οποίος, σημειωτέον, είχε προσκληθεί υπό την ιδιότητα του Συμπροέδρου της Α' Πανευρωπαϊκής Συνάξεως της Βασιλείας (1989)-, αποτελούσε ευτυχή συγκυρία για μια συνάντηση των δύο Πατριαρχών, που αναμφίβολα θα συνέβαλε στην αναθέρμανση των σχέσεων των δύο αδελφών Εκκλησιών μετά την περυσινή Εσθονική κρίση.

Τα πράγματα όμως περιεπλάκησαν, ως μη ώφελε, έπειτα από ένα απροσδόκητο ελιγμό του Βατικανού, το οποίο φάνηκε να μεθοδεύει μια συνάντηση του Πάπα Ιωάννου-Παύλου του Β' με τον Πατριάρχη Μόσχας Αλέξιο Β' στην αυστριακή πρωτεύουσα, λίγες μέρες προτού αρχίσουν οι εργασίες της Συνάξεως του Graz. Συνάντηση την οποία, ως γνωστό, επιθυμεί από χρόνια τώρα ο Ρωμαίος Ποντίφηξ, όχι μόνο για να αμβλύνει τα προβλήματα που υπάρχουν σήμερα μεταξύ Μόσχας και Ρώμης, αλλά και προφανώς για να προλειάνει το έδαφος μιας πιθανής επισκέψεώς του στη Ρωσσία. Τίποτε το συγκεκριμένο δεν διέρρευσε σχετικά με τη συνάντηση αυτή. Αντίθετα οργίασαν φαιδρά και παραπλανητικά δημοσιεύματα, ρωμαιοκαθολικών κυρίως πρακτορείων ειδήσεων, σύμφωνα με τα οποία *“τη συνάντηση Πάπα - Πατριάρχου Μόσχας είχε μεθοδεύσει ο Οικουμενικός Πατριάρχης”* ότι *“ο Πάπας θα έφερε επί το αυτό τους Πατριάρχες Κωνσταντινουπόλεως και Μόσχας προκειμένου όπως τους συμφιλιώσει”* ή ακόμη ότι προεβλέπετο συνάντηση κορυφής του Πάπα, όχι μόνο με τους Κωνσταντινουπόλεως και Μόσχας, αλλά και με τους λοιπούς ορθοδόξους Προκαθημένους της Ευρώπης και της Εγγύς Ανατολής.

Τη σύγχυση αυτή ενίσχυσαν ακόμη περισσότερο αντικρουόμενες δηλώσεις ανωτάτων παραγόντων του Βατικανού. Ετσι, ενώ ο Πρόεδρος του Ποντιφικού Συμβουλίου Προωθήσεως της Χριστιανικής Ενότητος, Καρδινάλιος Cassidy διετείνετο ότι η συνάντηση του Πάπα με τον Μόσχας ήταν ανέφικτη λόγω ελλείψεως χρονικών περιθωρίων, αλλά και εξ αιτίας των τεταμένων σχέσεων μεταξύ των δύο Εκκλησιών, ο Πρόεδρος του Ποντιφικού Συμβουλίου επί των Ανατολικών Εκκλησιών, Καρδινάλιος Silvestrini έπειτα από μερικές μέρες επιβεβαίωνε τη συνάντηση, ενώ ο επί του Τύπου αρμόδιος της Αγίας Εδρας, Ιωακείμ Navarro Valls, δήλωνε την επομένη ότι δεν μπορούσε ούτε να διαψεύσει, ούτε όμως και να επιβεβαιώσει το ενδεχόμενο μιας τέτοιας συναντήσεως κορυφής.

Μπροστά στη συγκεχυμένη αυτή κατάσταση και την έλλειψη διαφάνειας, φρονώντας δε ότι οι ανωτέρω ενέργειες πρόδιδαν τάσεις προς υποδήλωση υπεροχής, ότι δεν συμπορεύονταν προς το πνεύμα της καταλλαγής, και ότι θα μπορούσαν να ερμηνευθούν ως αποσκοπούσες στην εκμετάλλευση της Οικουμενικής Συνάξεως του Graz προς ίδιον όφελος, ο Οικουμενικός Πατριάρχης, έκρινε αναγκαίο όπως *“επί τω κοινώ αγαθώ”*, αναβάλει την επίσημη επίσκεψή του στην Αυστρία, ακυρώνοντας ταυτόχρονα και τη συμμετοχή του στη Β' Πανευρωπαϊκή Οικουμενική Σύναξη.

Αρμόδιοι εκκλησιαστικοί κύκλοι της Ευρώπης, ανεξαρτήτως προελεύσεως, δεν αποκρύπτουν τον ερεθισμό τους με τις εξελίξεις αυτές, φρονούντες ότι η αιφνίδια κίνηση της Αγίας Εδρας για την πραγματοποίηση μιας συναντήσεως του Πάπα με τον Μόσχας Αλέξιο στη Βιέννη, συσσώρευσε σύννεφα στον μέχρι τώρα αίθριο ουρανό του Graz, με κίνδυνο να επισκιασθεί η με μεγάλες προσδοκίες αναμενόμενη Β' Πανευρωπαϊκή Οικουμενική Σύναξη. Μάλιστα δε οι οργανωτές της Συνάξεως, τουτέστι το Συμβούλιο Ευρωπαϊκών Εκκλησιών, και το Συμβούλιο των Καθολικών Επισκοπικών Συνόδων της Ευρώπης, ως και οι ρωμαιοκαθολικοί παράγοντες της Στυρίας, ανησυχούν με τη σκέψη ότι το κέντρο βάρους μπορεί να μετατοπισθεί από το Graz στη Βιέννη. Ανησυχία ευνόητη και δικαιολογημένη αν ληφθεί υπ' όψη ο πάταγος ο οποίος δημιουργείται από τα Μέσα Μαζικής Ενημερώσεως έπειτα και από την παραμικρότερη ακόμη παπική μετακίνηση.

Αντιλαμβάνεται βέβαια κανείς την επιθυμία του Πάπα όπως στις δυσμές του βίου του, εκπληρώσει ένα μακροχρόνιο όνειρο, την επίσκεψή του στη Ρωσσία. Επιθυμία την οποία εξέφρασε σχεδόν απροκάλυπτα, λίγο μετά την ανάρρησή τους στον Θρόνο της Ρώμης, σε λόγο που είχε εκφωνήσει την Κυριακή της Πεντηκοστής το 1979, στο Gniezno της Πολωνίας, τονίζοντας χωρίς περιστροφές ότι *“ο πρώτος σλάβος Πάπας της ιστορίας δεν μπορεί να μη ακούει, παράλληλα με την πολωνική γλώσσα, και τοις λοιπές σλαβικές γλώσσες, μέσω των οποίων άρχισε να μιλεί το υπερώο της ιστορίας”*, και προσθέτοντας με έμφαση ότι *“θέλημα του Χριστού είναι όπως ο πολωνός αυτός Πάπας, ο σλάβος αυτός Πάπας· επιβεβαιώσει την πνευματική ενότητα της χριστιανικής Ευρώπης, η οποία, οφειλέτις τυγχάνουσα των δύο μεγάλων παραδόσεων της Δύσεως και της Ανατολής, ομολογεί μίαν πίστιν, έν βάπτισμα, ένα Θεόν και Πατέρα πάντων”*. Πρόκειται για τη γνωστή πλέον τοποθέτηση του Πάπα όσον αφορά στον επανευαγγελισμό της Ευρώπης. Της Ευρώπης εκείνης η οποία, σύμφωνα με την αντίληψή του, επεκτείνεται από τη Μάγχη ως τα Ουράλια. Το ερώτημα όμως είναι εάν και κατά πόσο οι σλαβικοί λαοί που διαβιούν στα ανατολικά διαμερίσματα της Ευρώπης, είναι έτοιμοι ή διατεθιμένοι να ακούσουν τον πρώτο σλάβο Πάπα της ιστορίας.

Οπως και να έχει το πράγμα, η απόπειρα για συνάντηση του Πάπα με τον ρώσσο Πατριάρχη τις παραμονές της Συνάξεως του Graz, και επί πλέον παράλληλα προς την επίσημη επίσκεψη του Οικουμενικού Πατριάρχου στην Αυστρία, ήταν κίνηση αψυχολόγητη, αν όχι αδέξια. Μάλιστα δε χωρίς να υπάρχουν εγγυημένα για τη Ρώμη αποτελέσματα από μια τέτοια συνάντηση κορυφής. Και διερωτάται κανείς πως η κατά τα άλλα προσεκτική και λεπτολόγος διπλωματία της Αγίας Εδρας κινήθηκε στην περίπτωση αυτή με τόση αφέλεια. Εκτός αν πρόκειται περί ηθελημένης ενέργειας. Οπότε το ζήτημα παίρνει εντελώς διαφορετικές διαστάσεις.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΑΒΕΡΝΑ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ
«Παλιά Αθήνα»
(ΣΑΡΑΪ)
Υπό τη διεύθυνση του συμπολίτη μας διπλωματούχου σεφ μάγειρα - ζαχαροπλάστη Γιώργου Παπαδόπουλου.
Πολιτισμένο περιβάλλον.
Οσοι αναζητούν τη γνήσια γεύση, μπορούν μεταξύ άλλων να βρούν πολίτικα πιάτα με χιουνκιάρ μπεγεντή, μαντί, καντίν μπουντού κεφτεδάκια, ντονέρι με γνήσιο μοσχαρίσιο και αρνίσιο κρέας, ντολμαδάκια με σάλτσα από γιαούρτι κ.α. Δώρο όλες οι σπεσιαλιτέ μας σε γλυκά.
Τιμές λογικές και προσιτές.
Η αίθουσα διατίθεται για διάφορες εκδηλώσεις.
Διευθ. : Παπάγου 20, ΒΟΥΛΑ Πλησίον Πλατείας ΕΒΡΟΥ
Τηλ. 89.92.152 - 89.92.162

Η “Πολιτιστική Ενωση Ελληνίδων” απονέμει τιμητική διάκριση στον Νέο Κύκλο Κων/πολιτών και σε Σχολικά μας Σωματεία

«75 χρόνια οδύνης και δημιουργίας. Μνήμη και τιμή στις Μεγάλες Πατρίδες του Ελληνισμού. Οσο υπάρχει μνήμη υπάρχει και ζωή». Με το παραπάνω σκεπτικό η “Πολιτιστική Ενωση Ελληνίδων” που ιδρύθηκε υπό την αιγίδα του **Κωνσταντίνου Τσάτσου,** θυμάται και τιμά την επέτειο των 75 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή, αλλά και τη δημιουργική συμβολή των προσφύγων στην πολιτιστική ανάπτυξη του νεότερου Ελληνισμού.

Κατά τη διάρκεια της τελετής που διοργανώθηκε στην Παλαιά Βουλή στις 19 Μαΐου 1997 το απόγευμα, μιας διοργάνωσης που κύριο χαρακτηριστικό της ήταν η σοβαρότητα, η αποφυγή μεγαλοστομιών και ο σεβασμός στην ιστορία και την αλήθεια, ομιλητές ήταν ο πρώην πρόεδρος της Ακαδημίας Αθηνών κύριος **Δεσποτόπουλος** και ο κ. **Σβολόπουλος,** ενώ η καλλιτέχνις Κατερίνα Χέλμη απήγγειλε το *“Τραγούδι των προσφύγων”* του Κωστή Παλαμά.

Η επιμελήτρια του Εθνικού Ιστορικού Μουσείου, κα Μαρία Λαδά-Μινωτή, έκανε αναφορά στα ενθύμια της Μικράς Ασίας, ενώ η κα Ευγενία Συριώτη τραγούδισε τραγούδια της Ιωνίας, έχοντας τον κ. Παναγιώτη Παπαγεωργίου να την συνοδεύει στο πιάνο.

Ο ηθοποιός Αγγελος Αντωνόπουλος διάβασε σελίδες από το βιβλίο του Θανάση Πετσάλη *“Σελίδες Τραγωδίας”*, ενώ ο Νέστορας Μάτσας έκανε αναφορά στην ανώνυμη μάννα. Ακόμη προβλήθηκε απόσπασμα από ντοκουμαντέρ όπου ακούστηκαν πρόσφυγες να αφηγούνται τις τραγικές εκείνες στιγμές που έζησαν.

Ακολούθησε χορός από το συγκρότημα του Καλλιτεχνικού Οργανισμού Παντείου Αθηνών.

Πολλές φορές κατά τη διάρκεια, της άρτια επιμελημένης αυτής εκδήλωσης, ακούστηκαν ονόματα επιφανών Μικρασιατών, όπος οι **Σεφέρης, Κόντογλου, Μποδοσάκης, Ωνάσης** κλπ.

Τέλος αποδόθηκαν *“τιμές και δάφνες στους φορείς της ζωντανής παράδοσης του ξεριζωμένου Ελληνισμού”* και παρέλαβαν τις τιμητικές τους διακρίσεις η **“Εστία Νέας Σμύρνης”**, η **“Ομοσπονδία Ποντιακών Σωματείων”**, ο **“Νέος Κύκλος Κωνσταντινουπολιτών”**, ο **“Σύνδεσμος Μεγαλοσχολιτών”**, ο **“Σύνδεσμος Ζαππίδων”**, ο **“Σύνδεσμος Ζωγραφειωτών”**, ο **“Σύλλογος Ροβερτείου”** καθώς και “η ανώνυμη μάννα της Ιωνίας”.

Συνέντευξη του συνεργάτου της “Ε” κ. Ηρακλή Μήλλα στην Turkish Daily News

Συνέχεια από την 1η σελ.

διαφορετική βάση. Ενώ η κάθε πλευρά πιστεύει ότι είναι ένας αντικειμενικός παρατηρητής της ιστορίας και του περιβάλλοντός του, στην πραγματικότητα βλέπει διαφορετικά πράγματα μια και κοιτάζει μέσα από διαφορετικά φίλτρα, με άλλες προοπτικές και με άλλους σκοπούς.

Κυκλοφορεί μια πληθώρα μύθων. Θα αναφερθώ σε έναν που κυριαρχεί στην Τουρκία κατά των Ελλήνων: ότι, δηλαδή, οι Ελληνες έχουν βλέψεις στα εδάφη της Τουρκίας, ότι ποτέ δεν αρκούνται με αυτά που έχουν και μισούν τους Τούρκους. Βέβαια σχεδόν τα αντίστοιχα σκέφτονται και πολλοί Ελληνες για τους Τούρκους. Υπάρχει όμως και ο άλλος ο μύθος που έρχεται κάπου και σε αντίθεση με τον πρώτο: ότι οι δύο λαοί μοιάζουν. Αυτός ο μύθος που αρέσει ειδικά πολύ στην Τουρκία, αναφέρεται στην κοινή κοινωνική ζωή των δύο λαών.

Αυτή όμως η “ομοιότητα” των δύο λαών δεν αρέσει στην Ελλάδα. Οχι όπως λεν ορισμένοι, επειδή οι Ελληνες είναι φανατικοί εθνικιστές, αλλά επειδή οι λαοί δεν θέλουν να παρομοιάζονται με “ανατολικούς” λαούς. Ακριβώς όπως οι Τούρκοι δεν κολακεύονται όταν κάποιος, ας πούμε Αραβας, τους πει ότι Τούρκοι και Αραβες μοιάζουν λόγω της κοινής τους ιστορίας. Στη Μέση Ανατολή όλοι θέλουν να μοιάζουν με τους δυτικούς τους γείτονες. Το “ούνα ράτσα, ούνα φάτσα” που χρησιμοποιείται για την σύγκριση Ελλήνων Ιταλών είναι ελληνική επινόηση.

Κάποιος όμως θα πρέπει να μιλήσει και για τις μεγάλες διαφορές. Ας αναφέρω μερικές. Ο τρόπος που ιδρύθηκαν τα δύο κράτη. Στην Ελλάδα πρώτα διαμορφώθηκε η εθνική συνείδηση και μετά το κράτος, ενώ στην Τουρκία γίνεται μια προσπάθεια να δημιουργηθεί ένα έθνος για ένα κράτος που προϋπήρχε. Μια άλλη διαφορά είναι η ύπαρξη στην Ελλάδα μακρόχρονης πείρας στο κοινοβουλευτικό καθεστώς και το δυνατό αριστερό κίνημα. Στην Ελλάδα υπάρχει μια ισχυρότερη “ελάχιστη κοινή εθνική συναίνεση” και καλύτερες σχέσεις μεταξύ του κράτους και των πολιτών του. Ορισμένοι Τούρκοι πιστεύουν ότι οι έλληνες διανοούμενοι δεν έχουν “κριτική στάση” κατά του κράτους τους. Αυτό όμως απορρέει από τις πιο ώριμες και πιο σύγχρονες σχέσεις κράτους-πολιτών και δεν αποτελεί μειονέκτημα των ελλήνων διανοουμένων.

Στο επίπεδο των λαών, οι μεγάλες διαφορές φαίνονται εντονότερα στα χωριά των δύο χωρών. Οσο αστικοποιούνται οι κοινωνίες τόσο και μοιάζουν περισσότερο. “Εσύ και εγώ, (ο Η.Μ. απευθύνεται στη δημοσιογράφο, η οποία του παίρνει τη συνέντευξη) που σπουδάσαμε στο ίδιο σχολείο (Robert College Κων/πολης), ανήκουμε στον ίδιο κοινωνικό κύκλο και οι διαφορές μας έχουν χαθεί. Αλλά οι Ελληνες και οι Τούρκοι είναι τόσο διαφορετικοί που τελικά αποτελούν δύο διαφορετικά έθνη. Αυτό δεν πρέπει να παραβλέπεται. Δεν μπορούν, αλλά ούτε και πρέπει να επιδιώκεται τα δύο έθνη να έχουν τις ίδιες παραστάσεις και τον ίδιο τρόπο σκέψης. **Το μόνο που μπορεί να επιτευχθεί είναι να καταλάβουμε την “άλλη πλευρά” όσο καλύτερα γίνεται. Και “κατανοώ” δεν σημαίνει “δικαιολογώ”».**

Στη συνέχεια ο Η.Μ. αναφέρεται στην ιδιαιτερότητα της ιστορίας των σχέσεων των δυο χωρών, όπου η κάθε πλευρά πολέμησε κατά της άλλης για να ιδρύσει το εθνικό της κράτος. «Ο “άλλος” τελικά είναι ο εθνικός και ιστορικός εχθρός. Πολλοί, ούτε διανοήθηκαν ποτέ ότι οι παραστάσεις έχουν ένα ιστορικό και όχι συγκυριακό χαρακτήρα. Στα Βαλκάνια δεν υπάρχει ο παράγων της αμφιβολίας. Ολοι είναι βέβαιοι για την ορθή γνώμη τους... **Οταν προσπαθώ να ερμηνεύσω και να εξηγήσω πως και γιατί κάποια από τις πλευρές συμπεριφέρεται με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, ορισμένοι νομίζουν ότι δικαιολογώ αυτές τις πράξεις. Δεν μπορούν να διαφοροποιήσουν την έννοια της επεξήγησης από αυτήν της δικαιολόγησης.**

Κάτι, επίσης ανησυχητικό, είναι η ευκολία με την οποία μεταβάλλεται το αρνητικό ή θετικό πολιτικό κλίμα με μόνο μια ή δυο δηλώσεις μερικών υπευθύνων. Υστερεί η ανεξάρτητη κρίση και γνώμη των πολιτών. Από την μια μέρα στην άλλη, ο εχθρός γίνεται φίλος ή το αντίστροφο!»

Ο Η.Μ. στο τελευταίο μέρος της συνέντευξής του απορρίπτει το επιχείρημα ότι οι ξένες μεγάλες δυνάμεις -ο “αποδιοπομπαίος τράγος”- είναι υπεύθυνες για τις κακές σχέσεις των δύο χωρών. «Είναι οι ίδιοι οι λαοί», λέει. «Θα πρέπει να προσέχουν για να μην τους εκμεταλλεύονται οι διάφοροι».

Τελειώνοντας, αναφέρεται στην μελέτη που αποπερατώνει. **«Η εικόνα του έλληνα στην τουρκική λογοτεχνία»**, είναι μια εργασία που πραγματοποιείται με έρευνα σε τετρακόσια και άνω μυθιστορήματα που γράφηκαν από το 1870 μέχρι τις μέρες μας.

Για τις εκδηλώσεις και επαφές των δύο πλευρών στο επίπεδο των πολιτών και των μη-κρατικών φορέων, ο Η.Μ. λέει ότι αυτές μπορεί να είναι ωφέλιμες μόνο αν δεν κρύβουν πολιτικές σκοπιμότητες. «Στο κάτω-κάτω, εγώ, ό,τι κάνω το κάνω για να βρω την προσωπική μου πνευματική ισορροπία, όπως και άλλοι, μέσα σ' αυτόν τον κόσμο του φανατισμού».

ΝΕΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ

Συνέχεια από την σελ.2

στο Ξενοδοχείο Πέρα Παλλάς. Σ' αυτήν παρευρέθηκαν ο εκπρόσωπος του Οικουμενικού Πατριάρχη Πρωτοσυγκελλεύων Σεβ. Μητροπολίτης Τυάνων, εκπρόσωποι του τουρκ. ΥΠΕΞ στην Πόλη, του Νομάρχη της Πόλης, του Μητροπολιτικού Δήμου της Πόλης, του Σώματος Στρατού, πρώην μεγαλοβάθμιοι Διπλωμάτες, όλοι σχεδόν οι εκπρόσωποι των ξένων χωρών, καθηγητές, διανοούμενοι και πολλοί ομογενείς ανταποκρινόμενοι στην πρόσκληση.

- Την Κυριακή 23 Μαρτίου ετελέσθη στον Ιερό Ναό της Αγίας Τριάδος Σταυροδρομίου, το τεσσαρακονθήμερο Αρχιερατικό Μνημόσυνο υπέρ αναπαύσεως της ψυχής του αειμνήστου **Μάρκου Ψαρόπουλου**

Κατά το Ιερό τούτο Μνημόσυνο έγιναν δύο ομιλίες: α) του Σεβ. Μητροπολίτου Φιλαδελφείας κ. Μελίτωνος στον Ιερό Ναό και β) του Αρχοντος Διδασκάλου του Γένους, της Αγίας του Χριστού Μεγάλης Εκκλησίας κ. Δημητρίου Φραγκοπούλου στην Κοινοτική Αίθουσα.

- Την Κυριακή 30 Μαρτίου 1997 κατ' εντολή της Νομαρχίας Ισταμπούλ διεξήχθηκαν εκλογές προς ανάδειξη νέας Εφοροεπιτροπής για τον Ι. Ναό του Αγ. Γεωργίου (στον περίβολο του Πατριαρχείου). Η ανακοίνωση έγινε από την Επιτροπή που ορίστηκε από τη Νομαρχία και που απαρτίζονταν από τους Δημήτριο Καραγιάννη, Κωνσταντίνο Ιωαννίδη και Λάμπρο Ψαρόπουλο. Η αυτή Επιτροπή επί των Εκλογών έξέδωκε και όλα τα σχετικά ανακοινωθέντα.

Η ψηφοφορία έγινε στην Αστική Σχολή Μαρασλείου του Φαναρίου. Οι εγκριθέντες από την Νομαρχία υποψήφιοι ήταν οι: 1) Πέτρος Σαμαντζής, 2) Βασίλης Πορίδης, 3) Κωνσταντίνος Τσικάρ, 4) Αντώνιος Οκταποδάς, 5) Βασίλειος Καραγεώργης, 6) Αλέξης Βεριόπουλος, 7) Αβραάμ Κατραντζής, 8) Μιχαήλ Μπίλζης, 9) Λάζαρος Αλατερέζογλου, 10) Βασίλειος Παναγιωτίδης, από τους οποίους εξελέγησαν οι 7 πρώτοι και θα συγκροτήσουν την Εκκλησιαστική Επιτροπή του Ιερού Ναού του Αγίου Γεωργίου, που βρίσκεται στον περίβολο του Πατριαρχείου, στη θέση των παυθέντων προκατόχων τους.

Προσφορές για φιλανθρωπικούς σκοπούς

Κατά την περίοδο από 16 Μαρτίου - 15 Απριλίου 1997 δημοσιεύθηκαν μόνο στην "Απογευματινή" προσφορές για φιλανθρωπικούς σκοπούς που ανέρχονται πέραν των 1δις100 εκατομ. Λ.Τ. Εκτός από αυτό παρατέθηκαν περί τα 9 γεύματα στο Γηροκομείο και έγιναν στα διάφορα φιλανθρωπικά ιδρύματα προσφορές σε είδος.

Κηδείες

Κηδεύτηκαν στην Πόλη οι αείμνηστοι:

- **Ολγα Γκιούλογλου (Ταντολίδου)**, ετών 102, στις 24 Μαρτίου Δευτέρα στον Ιερό Ναό της Θείας Μεταμορφώσεως, Σισλή.

- **Ιωάννης Ταβουκτσόγλου,** την Τρίτη 25 Μαρτίου στον Ιερό Ναό Παναγίας των Ουρανών στο Σαλμάτομπρουκι.

- **Παναγιώτης Μοσχίδης,** την Τρίτη 1 Απριλίου στον Ιερό Ναό της Θείας Μεταμορφώσεως, Σισλή.

- **Αντώνιος Ινταρετζής,** την Παρασκευή 4 Απριλίου στον Ιερό Ναό της Θείας Μεταμορφώσεως Σισλή.

- **Ιωάννης Κωτσιάς** (90 ετών), την Τετάρτη 16 Απριλίου στον Ιερό Ναό της Αγίας Κυριακής Κοντοσκαλίου.

ΟΙ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΜΗΡΟΙ

της Yelda

Μέρος Β'

Ο φόβος της επανάληψης

Στην έκθεση που μας έκανε όλους να κοκκινίσουμε από ντροπή **(αναφέρεται στην εκθεση που οργανώθηκε τον περασμένο Σεπτέμβρη στην Πόλη με θέμα τις καταστροφές της 6/7 Σεπτεμβρίου. Για περισσότερες πληροφορίες δες «Ε» τ.67 Οκτωβρίου 96 σελ.11)** συζήτησα με επισκέπτες. *"Μόλις είχαμε έλθει από το Σίβας, δεν μας γνώριζαν και γλυτώσαμε"* μου έλεγε ένας Αρμένης. Κι ένας άλλος, Τούρκος αυτός, μου είπε *"τους έλεγα σταματείστε, τι κάνετε, κι έφαγα ξύλο τρεις φορές εκείνο το βράδυ".*

Βαρυσήμαντο κι αυτό που γράφτηκε στο βιβλίο εντυπώσεων της έκθεσης: *"Εχω ζήσει εκείνη τη βραδυά. Ηταν τραγική. Τώρα όμως που βλέπω τις φωτογραφίες συνειδητοποιώ ότι η πραγματικότητα ήταν χειρότερη από ότι ήξερα και πίστευα. Είναι φανερό το πόσο κακό κάνει ο ρατσισμός."* Το γράφει κι από την άλλη φοβάται ότι η παρουσίαση των γεγονότων ενέχει και κάποιο κίνδυνο, μήπως αποτελέσει παράδειγμα προς μίμηση για τους σημερινούς ρατσιστές. *"Πολύ φοβάμαι ότι η συνεχής αναφορά σε τέτοια γεγονότα μπορεί να έχει αντίθετο αποτέλεσμα για τις νέες γενιές. Αν η έκθεση δεν δώσει αφορμή για κακή προπαγάνδα είναι πολύ καλή"* γράφει. Παρακάτω προσθέτει πως εκείνη τη νύχτα υπήρξαν και Τούρκοι που συμπαραστάθηκαν στους Ρωμιούς.

Κάποιος άλλος συστήνει να επαναλαμβάνονται εκθέσεις με παρόμοια θέματα, όπως *"Τα γεγονότα του 1914 σε βάρος των Αρμενίων. Τα γεγονότα του Σίβας, της συνοικίας του Γκαζί, η εξέγερση του Ντέρσιμ κλπ."*

Σκέφτομαι ότι όταν τα γεγονότα είχαν αυτήν την έκταση, σ' εκείνη την περίοδο δεν είναι δυνατόν οι νεκροί να είναι μονον τρεις. Π.χ. προσέξτε τα ακόλουθα:

"Εγώ τότε είμουν πέντε χρονών. Την επομένη των γεγονότων η μητέρα μου μάς πήγε στο νεκροταφείο του Σισλί. Για να περιμαζέψουμε τα οστά των νεκρών μας. Ακόμη είχαν δέσει πίσω από ένα τραμ που το έθεσαν σε κίνηση κι έσερναν στους δρόμους έναν νεκρό που τον είχαν την νύχτα εκείνη στην εκκλησία για να τον κηδέψουν την επομένη. Ολα αυτά τα γεγονότα είναι πολύ λυπηρά. Είναι όμως πολύ αξιέπαινη η δική σας προσπάθεια."

Υπήρξαν πολλοί μειονοτικοί που δήλωναν ότι πέρασαν σοκ όταν πληροφορήθηκαν ότι πρόκειτα να οργανωθεί μια τέτοια έκθεση και ότι εξετίμησαν πολύ μια τέτοια προσπάθεια που γίνεται για πρώτη φορά. Αρκούνται, λοιπόν, με τα λίγα. Η έκθεση των γεγονότων της 6/7 Σεπτεμβρίου που οργάνωσε η επιτροπή μας δεν θα πρέπει ν' απηχεί στο σύνολό της τήν έκταση των γεγονότων ούτε το σύνολο των προσβολών που έγιναν. Διότι στην πραγματικότητα ο αριθμός των βαρειά τραυματισμένων ήταν μεγάλος, ποιος ξέρει πόσοι απ' αυτούς πέθαναν! Ο Χιβζί Τοπούζ το ανέφερε στα εγκαίνια της έκθεσης, είπε ότι τις μέρες εκείνες είχε επιβληθεί πολύ αυστηρή λογοκρισία στον Τύπο: *"Απαγορεύτηκε η δημοσίευση φωτογραφιών που αφορούν τις καταστροφές που έγιναν με τα γεγονότα της 6/7 Σεπτεμβρίου. Δεν επιτράπηκε να δημοσιεύονται ειδήσεις σχετικά με τις επιθυμίες ή απαιτήσεις όσων είχαν υποστεί ζημιές."*

Στο Μπεσίκτας είχαν βρεθεί μέσα σε τσουβάλια τα πτώματα τριών καμένων πολιτών, κι η καταχώρηση αυτής της είδησης απαγορεύθηκε. Ακόμη μόλις πέρσι κάποια παλιά συμπολίτισσά μας μιλώντας σ' εναν τηλεοπτικό σταθμό της Ελλάδας, ισχυρίστηκε ότι τη βίασαν, αφού πρώτα βίασαν την μητέρα της.

Ο απολογισμός των γεγονότων θα πρέπει να είναι πολύ μεγαλύτερος. Σε ορισμένα μέσα μαζικής ενημέρωσης γίνεται λόγος *"για τρία άτομα που τα έκαψαν, 16 άτομα που τα δολοφόνησαν και για 50 Ρωμηές γυναίκες που βιάσθηκαν".*

Οταν στον χώρο της έκθεσης ανέφερα ότι είχαν συμβεί όλα αυτά, κάποια κυρία από τις παρευρισκόμενες ενοχλήθηκε. *"Δεν χρειάζεται να διογκώνουμε τα γεγονότα. Επί τέλους οι νεκροί είναι τρεις. Κι αυτό από μόνο του είναι αρκετά κακό..."* Για να μπορέσω να της δώσω να καταλάβει ότι η αντίδρασή της ήταν αδικαιολόγητη και να μπορέσω να συνεννοηθώ μαζί της τής είπα: *"Κοίτα, οι αριθμοί αυτοί εξάγονται από τα πρακτικά της δίκης της Πλάτης, είναι δηλαδή επίσημα".* Νόμισα πως υπεγραμμίζοντας αυτό το *"επίσημα"* θα έληγε το θέμα. Κι όμως δεν σταμάτησε. *"Είναι καλό ότι τα στοιχεία είναι επίσημα"*, είπε. Ειδεμή ήταν έτοιμη να μην πιστέψει τίποτε, ακόμη περισσότερο, επειδή οι πληροφορίες προέρχονταν από ελληνικές πηγές.

Οσο όμως προτιμάται η επίσημη πληροφορία αντί της αλήθειας, ο ρατσισμός και η ανηθικότητα θα συνεχίζουν να επικρατούν...

"Μήπως κι εκείνοι δεν φταίξανε καθόλου; κι εκείνοι..." ήταν τα επιχειρήαμτα που ήρθαν στο νου μου. Μάλιστα κι όταν συζητούσα μ' έναν τούρκο διανοούμενο θυμάμαι που μού σύστησε να επικοινωνήσω και με τις μειονότητες της Δυτικής Θράκης και να διερευνήσω όλα αυτά τα θέματα μελετώντας την κατάσταση και στις δύο πλευρές, όπωσδήποτε κάτι παρόμοιο θα συμβαίνει και στην άλλη πλευρά, μου έλεγε... Ταύτιση, μοίρασμα με την άλλη πλευρά του κακού που κάνουμε... Κι ας μην είμασταν σ' εμπόλεμη κατάσταση με τους Ελληνες το 1955, ούτε εμφύλιο είχαμε. Ναι, κατηγορηματικά θα πω ότι ήταν γεγονότα που διαπράχθηκαν μόνον απ' την μια πλευρά, είναι άδικο να ψάχνουμε να βρούμε παρόμοια και στην άλλη πλευρά. Επιπλέον σ' αυτές τις εκδηλώσεις υποκρύπτεται και η αντίληψη ότι μπορούμε να κρατούμε ομήρους ένα μέρος των συμπατριωτών μας, κι αυτή η αντίληψη υποκρύπτεται κάτω απ' όσα μου είπε εκείνος ο τούρκος ο διανοούμενος, όταν έψαχνε για αμοιβαιότητα καταστάσεων... Και στην αντίληψη εκείνου, οι Τούρκοι της Δυτικής Θράκης είναι "**εμείς**" ενώ οι εδώ Ρωμηοί είναι "**εκείνοι**"...

Μια φίλη μου που ανήκει στην αριστερά, μού είπε πως η ιδέα διοργάνωσης αυτής της έκθεσης είναι πολύ καλή και άξιο προσοχής το γεγονός ότι επί 40 χρόνια κανένας δεν το σκέφτηκε. Εχει απόλυτο δίκαιο. Κι αυτά που δεν έχουμε σκεφθεί επί 80 χρόνια;

Τα τελευταία τρία χρόνια η μόνη οργάνωση που υπενθύμισε και επέκρινε τα γεγονότα της 6ης/7ης Σεπτεμβρίου είναι η Επιτροπή Παρακολούθησης των Δικαιωμάτων των Μειονοτήτων του παραρτήματος Σταμπούλ του Ιδρύματος των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (Insan Haklari Dernegi IHD). Φετος (δηλ. το 1996) υπήρξε κι ένα φακς που έστειλε στον Τύπο η Επιτροπή Μειονοτήτων και Μεταναστών που έχει ιδρυθεί στο Πέρα. Εγινε υπενθύμιση των γεγονότων της 6ης/7ης Σεπτεμβρίου εκτός απ' τον ημερήσιο Τύπο και στον εβδομαδιαίο. Στην εφημερίδα **"Σοσιαλιστική Εξουσία"** έγινε νύξη και για την δίκη που εξυφάνθηκε τότε σε βάρος των Κομμουνιστών. *«Τα τουρκοελληνικά προβλήματα και οι εποχιακές εντάσεις δεν είναι κάτι το καινούργιο. Ο φόνος ενός τούρκου φρουρού όπου νάναι θα συμπέσει με την 41η επέτειο των γεγονότων της 6ης/7ης Σεπτεμβρίου. Το 1955 στις μεθοδευμένες τότε εκδηλώσεις που θέλησαν να τις παρουσιάσουν ως "ομαδική τρέλλα" πυρπολήθηκαν εκκλησίες των Ρωμηών, υπέστησαν περιτομή ρωμηοί παπάδες, βιάσθηκαν ρωμηές κοπέλες, ανασκάφθηκαν τάφοι των Ρωμηών και κλάπηκαν τα οστά, καταστράφηκαν καταστήματα που ανήκαν σε Ρωμηούς. Οι Κομμουνιστές της εποχής εκείνης χωρίς να έχουν καν αποκρυσταλλώσει μια σαφή πολιτική έναντι των γεγονότων, ξαφνικά βρέθηκαν αντιμέτωποι με την κατηγορία ότι πυροδότησαν τα γεγονότα, τέθηκαν υπό επιτήρηση και πολλοί απ' αυτούς φυλακίστηκαν χωρίς κανένα λόγο".* (Οζγκιούρ Καχραμάν, 13.9.1996)

Ο **Ροναχί,** στην ολοσέλιδη αναφορά του για τα γεγονότα, λέει: *"Ναί έγιναν πολλά κακά σε βάρος των Ρωμηών και των Αρμενίων* (στο μεταξύ έχει ξεχάσει τους Εβραίους), *αλλά τί είναι αυτά;"* Σαν να έλεγε στην διάρκεια των αιώνων, εκείνοι που έχουν υποστεί τις μεγαλύτερες βιαιότητες είμαστε εμείς (ώστε αν δεν σκαλίξουμε τα τεφτέρια του 1896 ή του 1915 αυτά συμβαίνουν φαίνεται).

"Είναι γεγονός ότι όσοι κρατούν σήμερα την εξουσία και εκφράζουν την επίσημη ιδεολογία του ενός καθαρού και ομοιογενούς έθνους, επανειλημμένα έχουν καταβάλει προσπάθειες να εξοντώσουν με σφαγές, με πρώτους τους Κούρδους, όλους του Κομμουνιστές, τους Αλεβήδες, τους Ρωμηούς, τους Αρμεναίους... Σ' αυτή τη μεθόδευση οι Ρωμηοί κι οι Αρμεναίου είναι οι λαοί που έχουν υποστεί τις περισσότερες απώλειες μετά από τους Κούρδους... Οι Ρωμηοί κι οι Αρμεναίου αν και υπήρξαν πιο τυχεροί απ' τους Κούρδους, δεν μπόρεσαν ν' αποφύγουν το μερίδιο που τους αναλογούσε από τις πρακτικές γενοκτονίας που εφήρμοσε κατά καιρούς το επίσημο κράτος" (Ισά Καγιά, 14.9.1996).

Η παρουσίαση γεγονότων όπως αυτά της 6ης/7ης Σεπτεμβρίου ή παρόμοιων άλλων, αποτελεί το πρώτο βήμα, είναι όμως ακόμη ασαφές με ποιόν τρόπο θα ζητήσουμε συγγνώμη, απ' όσους έχουν υποστεί όλα αυτά τα γεγονότα, για να μάς συγχωρήσουν και ποιά αιτήματά τους θ' αντιμετωπίσουμε... Φαίνεται πως ακόμη απέχουμε πολύ απ' την μέρα που θα ζητήσουμε πραγματική συγγνώμη χωρίς κι αυτή ν' αποτελέσει μεγαλύτερο σφάλμα απ' το πρωταρχικό (özürü kabahatinden büyük olmadan) και να ομολογήσουμε όλη την αλήθεια...

Για να μπορέσουμε να ζητήσουμε ειλικρινή συγγνώμη πρέπει να γνωρίζουμε την πραγματική έκταση των γεγονότων, τις μεθοδεύσεις που προηγήθηκαν και να έχουμε αισθανθεί πραγματική μετάνοια γι αυτό. Και γι αυτό θα πρέπει να ελεγχθεί η επίσημη ιστορία που έχει γραφεί κα να μην δημιουργηθούν ξανά νέες επίσημες ιστοριογραφίες.

Δύο πολιτικοί και οι αντιλήψεις τους για τις μειονότητες

Ο ηγέτης του Δημοκρατικού Σοσιαλιστικού Κόμματος Μπουλέντ Ετζεβίτ υποστηρίζει ότι: *«Στην Τουρκία υπάρχει γενικώς η τάση και η παράδοση να μην θεωρούνται οι Κούρδοι "μειονότητα" από εθνολογική και νομική άποψη. Κι ο λόγος είναι το γεγονός ότι έχει καταστεί παράδοση οι Τούρκοι και οι Κούρδοι να μην θεωρούν τους εαυτούς των ξένους ο ένας προς τον άλλο, και να μην επιδιώκουν διακρίσεις μεταξύ τους. Εάν στην Τουρκία αναγνωρισθεί καθεστώς "μειονότητας" στους Κούρδους όλοι οι τομείς της Δημόσιας Διοίκησης θα υποστούν πολύ μεγάλο κλυδωνισμό. Κι αυτό διότι μέχρι σήμερα οι συμπατριώτες μας που μπορεί να θεωρηθεί ότι έχουν κουρδική καταγωγή έχουν καθέξει σημαντικές θέσεις σ' όλους τους τομείς της Δημόσιας Διοίκησης χωρίς ν' αντιμετωπίσουν καμιά διάκριση. Ενώ αν τους αναγνωρίσουμε καθεστώς μεινότητας θα κλείσουν πολλές πόρτες γι αυτούς ή τουλάχιστον θα στενέψουν.»* (4.9.1996, Τζουμχουριέτ).

Ο Ετζεβίτ είχε πει περίπου τα ίδια πράγματα και δέκα χρόνια πριν: *«Εάν αναγνωρίζονταν καθεστώς "μειονότητας" στους Κούρδους, δεν θα είχαν την δυνατότητα να επωφελούνται από το καθεστώς ισότητας που ισχύει γι αυτούς σήμερα. Δεν θα μπορούσαν να εκπροσωπηθούν στη Βουλή, στην Διοίκηση, στα Κόμματα.»* (15-21 Μαρτίου 1987, Νέα Εποχή).

Ο ηγέτης του Εθνικιστικού Λαϊκού Κόμματος Αλπαρσλάν Τουρκές (MHP) είχε πει: *«Υπάρχουν εσωτερικοί και εξωτερικοί προδότες που επιθυμούν να διαταράξουν την ενότητα και την σύμπνοια τους Εθνους μας. Οι έλληνες στρατηγοί εκπαιδεύουν το PKK και τους Αρμεναίους για να τους εισαγάγουν στη συνέχεια μέσα στο χώρο μας.»* (14.5.199 Νέα Πολιτική).

Σημ. «Ε»: Ενδιαφέρουσες οι θέσεις του κ. Ετζεβίτ για τις μειονότητες! Ούτε λίγο ούτε πολύ ομολογεί πως όποιοι είναι χαρακτηρισμένοι ως μειονοτικοί δεν είναι δυνατόν, στην Τουρκία, να έχουν ισονομία και ισοπολιτεία. Οσοι θέλουν να απολαμβάνουν αυτά τα αγαθά, θα πρέπει πρώτα να απαρνιούνται τις ρίζες τους.

Οσο για τους ισχυρισμούς του Τουρκές -θεός σχωρέστον- ότι δηλαδή στη χώρα μας εκπαιδεύονται Αρμένιοι και Κούρδοι, μόνο για γέλια είναι. Αυτά ή γίνονται και δεν λέγονται ή δεν επιχειρούνται καθόλου διότι δείνουν αντίθετα αποτελέσματα.

της Αλκμήνης Διαμαντοπούλου

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ

ΑΝΤΙΗΡΩΕΣ

Και το όνομα αυτού: Ματιέ Κασοβίτς. Σκηνοθέτης, νεαρότατος. Τώρα, στο **"Ενας πολύ διακριτικός ήρωας"** εμφανίζεται στο ρόλο του ηθοποιού. Υπάρχει τέτοιο λεπτό κέντημα στην επεξεργασία αυτής της δαιδαλώδους προσωπικότητας που βράζει κάτω από την ήρεμη και κάθε άλλο παρά αινιγματική μάσκα του, που θα μπορούσε να πει κανείς ότι αυτός εδώ έχει ξεπεράσει τα συμβατά όρια του ηθοποιού. Πράγμα που δεν μπορεί βέβαια να ευσταθεί, ωστόσο αποτελεί μια αυθόρμητη αντίδραση του θεατή μπροστά σ' αυτήν την ασυνήθιστη περίπτωση.

Αλλά περί τίνος πρόκειται; Στη ζοφερή εκείνη εποχή της γερμανικής κατοχής στη Γαλλία, ένας έφηβος ζει κάτω από την επιρροή μιας αυταρχικής μητέρας, που τον ανατρέφει στο όνομα του πατέρα, που έπεσε λέει επί των επάλξεων και τον οποίο η ίδια έχει αναγορεύσει σε ήρωα. Της αντίστασης βέβαια. Και μια λεπτομέρεια για να δώσω το στίγμα γραφής που εναλάσσεται συχνά ανάμεσα στο σοβαρό και στο παιχνιδιάρικο: η εικόνα του μπαμπά που κρέμεται στον τοίχο, μ' επίσημη στολή και με την ανάλογη βλοσυρότητα, ζωντανεύει κάποιες φορές με γκριμάτσες και πόζες, παρωδώντας πίσω από την πλάτη της τή μάνα, καθώς αυτή νουθετεί το γιο. Από φίλο **μαθαίνει** πάντως το παιδί ότι ο μπαμπάς του έπεσε μπεκρουλιάζοντας μέσα στο καπελιό. Αλλά γι' αυτόν είναι ψιλά γράμματα κάτι τέτοια, γιατί μέσ' στην ψυχή του έχει φωλιάσει ένας πόθος ακατανίκητος: *"αχ, να ήμουνα κι εγώ ένας ήρωας".*

Λένε καμιά φορά, πως ό,τι θέλει κανείς πάρα πολύ το πετυχαίνει, το λένε για πράγματα που κατακτώνται ύστερα από συστηματική προσπάθεια. Ο ήρωας της ταινίας, ορμώμενος από την ίδια αρχή, ακολουθεί τη μέθοδο του αυγού του Κολόμβου ή αν θέλετε του γόρδιου δεσμού. Είναι η απρόβλεπτη λύση. Με μόνη διαφορά ότι εδώ δεν πρόκειται για λύση-μονοκονδυλιά.

Ξεκινά από μια συγκυρία: ένα τρένο που φεύγει, κι αυτός δεν μπορεί ν' αντισταθεί στον πειρασμό να πάει κάπου "αλλού", αφήνοντας σύξυλη την οικογένεια, δηλαδή σύζυγο και παιδί, χώρια η μαμά. Αλλά και την πραμάτειά του, το τρίκυκλο με τα μωρουδιακά που έχει αναλάβει να πλασάρει. Τί άλλο να σημαίνει αυτό για τους οικείους, παρά ηρωική πτώση;

Στο Παρίσι άγνωστος ανάμεσα στους άγνωστους προσπαθεί κατ' αρχήν να επιβιώσει, αφήνοντας ωστόσο αποσιωπητικά ως προς την προέλευση και την ως τώρα δράση του. Ο πόλεμος βέβαια έχει εντωμεταξύ τελειώσει. Είναι μια εποχή, μετά την απελευθέρωση, όπου όλα μπορούν να συμβούν αλλά και να ειπωθούν. Κι ο ήρωας το ξέρει. Εχοντας κάπως ανορθωθεί οικονομικά κοντά σ' έναν δοσίλογο, αποφασίζει, ύστερα από τη σύλληψη του τελευταίου, ν' αλλάξει περιβάλλον, κι αφού μετρήσει πόσα φράγκα του απομένουν εγκαθίσταται σε μια γειτονιά κοντά στις στρατιωτικές μονάδες.

Απλός, ευγενικός, λιγόλογος. Αθόρυβος. Απ' αυτούς που διαθέτουν τη μυστική εκείνη σοφία τού να περνάνε απαρατήρητοι, αφήνοντας στους άλλους την εντύπωση ότι δεν πρόκειται να μπουν ποτέ μέσα στα χωράφια τους. Από τους άχρωμους και ακίνδυνους.

Σιγά σιγά η αθώα και ήρεμη όψη του, αλλά και όσα υπονοούμενα αφήνει αδιευκρίνιστα, εμπνέουν τον πρώην λοχία νοικοκύρη της πανσιόν: ψυχανεμίζεται πως έχει να κάνει με υπολοχαγό. Μέσα στα στήθεια του η -και άκρως επίκαιρη- λαχτάρα του για το ιδεώδες, που συνιστά το είδωλο της εποχής, δηλαδή "**ο αντιστασιακός**", βρίσκει το αντίκρισμά της στό πρόσωπο του νοικάρη. Ιδού ο ήρωας, αναφωνεί, και τον θεωρεί πια σαν μέλος της οικογένειας. Και *"Να μένει το νοίκι"* του λέει έμπλεως από εθνική συγκίνηση, και παρά τη δυσφορία της συζύγου. Η μπλόφα του νεαρού έπιασε: τα λεφτά υπήρχαν στην τσέπη του, όμως το' παιξε άφραγκος, για να τσεκάρει την κατάσταση.

Εχει μπει στην τελική ευθεία της ηρωοποίησης. Με διάφορα κόλπα διεισδύει στο άντρο των αντιστασιακών, κατορθώνει να μπει στον κατάλογο των προσκεκλημένων στις συγκεντρώσεις τους, καταγράφει προσεχτικά όσες κουβέντες αρπάζει τ' αυτί του, τις επεξεργάζεται, τις εντάσσει στο γενικό πλαίσιο των υποτιθέμενων δραστηριοτήτων του αλλά και των μισόλογών του. Και το κυριότερο κρατά αρχείο, από εφημερίδες και περιοδικά, φυλάει τα σχετικά αποκόμματα και καταβροχθίζει όσες ειδήσεις μπορούν να στοιχειοθετήσουν ένα αληθοφανές σενάριο, με επίκεντρο την δική του εικόνα σαν αντιστασιακού, εικόνα που με πολλή περίσκεψη αφήνει να διαγραφεί και να εμπεδωθεί από τους "συναδέλφους στην αντίσταση". Ο δρόμος άνοιξε και ο βαθμός του υπολοχαγού, που του απέδωσαν με βάση τα μισόλογά του, μετατρέπεται κάποια στιγμή σε αντισυνταγματάρχη. Βαθμός με τον οποίο τον στέλνουν σε μια πολύ εμπιστευτική αποστολή στο μεταπολεμικό Βερολίνο. Εχει λάβει την εντολή να ανιχνεύσει τυχόν δοσίλογους Γάλλους, που έφυγαν στη Γερμανία και καμουφλάρισαν την απόδρασή τους δηλώνοντας στους συμπατριώτες τους "όμηροι των Γερμανών".

Μια υποψία που γεννιέται στο μυαλό του συμπαίκτη του τένις και στη συνέχεια ο έρωτας, ναι, ο έρωτας, είναι τα εναύσματα που οδηγούν στην ομολογία. Και στη φυλακή. Το είδωλο έχει καταρρεύσει αλλά ο έρωτας, ακόμη και της παλιάς συζύγου, που τον είχε νομίσει πεθαμένο, ενώνει τις δύο γυναίκες που δακρυρροούσες τον επισκέπτονται για ν' απαλύνουν αυτά τα χρόνια που θα περάσει πίσω από τα κάγκελα. -Και ύστερα; Λοιπόν ο σκηνοθέτης, που παρεμβάλλει πότε πότε, τον απομυθοποιημένο ήρωα, ρόλο που υποδύεται ο Ζαν Λουΐ Τρεντινιάν, γέρο πια, για να καθησυχάσει τον θεατή, τον παρουσιάζει στο τέλος της ταινίας, ευχαριστημένο και ροδαλό, ν' απολαμβάνει τ' απομεινάρια της ζωής -καφενεδάκια, λιακάδες και καλοπέραση- του ...δικαίου, μιας ζωής που σε τίποτα δεν μοιάζει να υπολείπεται από τα καλά υστερινά τόσων και τόσων συνταξιούχων. Ηρώων και μη.

Τέλος καλό όλα καλά, που λένε. Ετσι ηχεί το κυνικό, αλλά όχι και πικρό, απόφθεγμα που συναποκομίζει κανείς από όλη αυτήν την ιστορία... Σε μια όντως επιτυχημένη, διασκεδαστική ταινία.

ΑΣΘΕΝΗΣ ΚΑΙ ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ...

Ο λόγος για την εκπόρνευση του παιδιού.

Είναι λέει άρρωστοι... Και ως συνήθως η αρρώστεια γίνεται αντικείμενον αγοραπωλησίας και εκμετάλλευσης.

Είναι λοιπόν άρρωστοι... Επομένως αναμάρτητοι. Χρήζουν του μοναδικού φαρμάκου που απαντά στην πάθησή τους. Αφθονο φάρμακο κυκλοφοράει φαίνεται στην πιάτσα, υπό την εποπτεία του μεταπράτη και του κράχτη βέβαια. Θα πείτε, και τι χρειάζεται ο μεσάζων; Μα είναι ο προμηθευτής που φροντίζει για την "ασφάλεια". Τόσο του ...υλικού όσο και του αρρωστημένου. Εμβιον γαρ το υλικό. Και μάλιστα ανήλικο.

Τώρα κέιναι η αλήθεια ότι η προμήθεια του θεραπευτικού "μέσου" θα μπορούσε να γίνει και με απευθείας συνεννόηση. Μεταξύ ασθενούς και φαρμάκου. Ναι, γίνεται κι αυτό, όχι πως δεν γίνεται. Αλλά είναι κάτι θεραπείες που εμπίπτουν στο χώρο του ποινικού δικαίου. Επομένως προς τί το ρίσκο; Να βγάλουμε δηλαδή μάτια θέλοντας να ζωγραφίσουμε φρύδια, όπως λέει κι η γνωστή παροιμία.

Γι αυτό το σωστό είναι να πηγαίνει ο άρρωστος στα σίγουρα. Να μην παρεκκλίνει. Μπορεί να κοστίζει κάτι παραπάνω, δε λέω, αλλά ας είναι. Αλλωστε το κύκλωμα γρηγορεί. Και δεν χωρατεύει... Δεν αφήνει να αδικηθεί ο επαγγελματίας, που φρόντισε να εξασφαλίσει το εμπόρευμα στον πάσχοντα σύμφωνα με τις επιθυμίες του αλλά και κατά πώς αρμόζει σε τέτοιες περιστάσεις. Ομορφη δουλειά και καλοφτιαγμένη. Σωστή. Ακόμη και πόρτα-πόρτα που λέει ο λόγος. Στα μουλωχτά. "Τα εν οίκω μη εν δήμω". Καθότι τέτοιοι δρόμοι, σκοτεινοί και επικίνδυνοι, βρίθουν από παγίδες. Ενώ, πρώτο μέλημα του μεταπράτη είναι η εχεμύθεια και η διακριτικότητα! Μάλιστα. Να μην ξέρει η αριστερά τι ποιεί η δεξιά, κι ούτε γάτα ούτε ζημιά.

Και μεις που λαχταρήσαμε πως τάχαμου μας πήρε την πρωτιά το Βέλγιο. Εκεί τα κάνανε θάλασσα... Τι ανώτερα διοικητικά στελέχη, τι άνθρωποι υπεράνω πάσης υποψίας, αποθήκες και υπόγεια με πτώματα σε αποσύνθεση και δεν συμμαζεύεται. Εισαγγελικές έρευνες, δικαστήρια και όλα τα σχετικά. Βέβαια η καθημερινότητα με τα ανανεούμενα συνταρακτικά της τα θάβει μετ' ου πολύ. Αλλά το ρεζιλίκι μένει. Στο αρχείο... Για ώρα ανάγκης.

Ενώ εδώ σε μας, ό,τι παει κανείς να υποπτευθεί κάτιτις να πούμε, αυτοστιγμί αλλάζει το σκηνικό. Σαν εικόνα-φάντασμα: μια τη βλέπεις μια τη χάνεις. Και λες, μα δεν είναι δυνατό, κάποιο λάθος θα έγινε.

Αυτά όσον αφορά την αθέατη (;) πλευρά του πράγματος.

Κι ακούμε βέβαια στατιστικά δεδομένα "περί αλματώδους άνοδου των ποσοστών", "περί διεθνούς εγκληματικής επιχείρησης". Και ποια αστυνομία να προφτάξει και να πιάσει στα πράσα τη διεθνή; Που διαθέτει και δόντια και ψαλίδια και μαχαίρια. Κι έχει κι ένα πολύ βαθύ πουγγί, και κουδουνίζουνε τα φράγκα και τα τάλαρα. Τζίρος εκατομμυρίων είναι αυτός. Και πώς να τον πετάξεις στ' αζήτητα...

...

Διακριτική κι αθόρυβη η μακροχρόνια δράση του Ιδρύματος Μαραγκοπούλου -αυτή για την οποία έγινε η σχετική πληροφόρηση, μπορεί να υπάρχουν κι άλλες, δεν ξέρω- με αντικείμενο μια έρευνα που καταγράφει και διαφωτίζει. Καταδεικνύοντας το άνισο της πάλης σ' αυτόν τον απελπιδα αγώνα, όπου η αποσιώπηση και η απόκρυψη συναγωνίζονται τη σαπίλα. Κι όσο πιο εμπεριστατωμένη η συνειδητοποίηση του προβλήματος εκ μέρους ημών των κοινών θνητών, -όπως αυτό έχει διαμορφωθεί στις μέρες μας- τόσο πιο βαθύς ο σεβασμός για την σισύφεια προσπάθεια. Που μετάξύ άλλων αποβλέπει σε μιαν αυτογνωσία σ' αυτήν την έρημη κοινωνία της ισοπέδωσης. Αλλά και στην επίτευξη κάποιας ευαισθητοποίησης σε τούτον τον πολύ ευπαθή τομέα, που ακόμη κι αν φαντάζει παροδική, μέσα στον κυκεώνα από τα ποικίλα γεγονότα που μας κατακλύζουν, ωστόσο πετυχαίνει να καρφώσει μια σφήνα ανησυχίας και οδύνης στα σωθικά μας. Καλώντας σ' εγρήγορση γονείς και νεολαία. Καθώς βρισκόμαστε αντιμέτωποι με την βάναυση επιβολή της δύναμης του ενήλικα στο ανυπεράσπιστο ανήλικο θύμα. Κι επιπλέον μιας δύναμης που περνώντας από τα γρανάζια του μηχανισμού προσφοράς και ζήτησης, βοηθάει στο φούντωμα της διαστροφής, οδηγώντας μακροπρόθεσμα στην εξάπλωσή της μέσ' από ένα πλέγμα ανοχής και εθισμού.

Προπατορικό θα πείτε το αμάρτημα. Ομως η αποτελεσματικότητα που προκύπτει χάρη στη γενική χαλάρωση των αντιστάσεων αλλά και τον εκσυγχρονισμό στην οργάνωση της διεθνούς πια επιχείρησης εκμαυλισμού -κινητή τηλεφωνία, Ιντερνετ κ.ο.κ.- αφήνει να υψωθούν κραυγές ιερής αγανάκτησης. Ακούστε τες!... Κι ας είναι καταδικασμένες κι αυτές να αναπαυθούν στα κοιμητήρια της ντόπιας και διεθνούς αδιαφορίας. Ετσι πικρά.

Τα παιδάκια τα καημένα...

31.5.1997
Αλ. Διαμ.

ΘΕΑΤΡΟ

ΜΑΚΙΑΒΕΛΛΙ ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

Κατά μάνα κατά κύρη που λένε... Ολος εκείνος ο ιδιοτελής, ηθικά ουδέτερος αλλά και εκρηκτικά υποκριτικός κόσμος, με τους πέρα ως πέρα διαφανείς και προφανείς μηχανισμούς του και "μακιαβελικού" αποκαλούμενου γίγνεσθαι, δοσμένος πανοραμικά και εν συνόψει, με άκρα οικονομία λόγου και πράξης, αυτήν τη φορά στον τομέα έρωταςγάμος-παιδοποιία.

Η μονόπρακτη θεατρική παράσταση λέγεται "Μανδραγόρας", έργο που υπογράφεται από τον γνωστόν τοις πάσιν Μακιαβέλλι. Το έργο, για μας τους μεταγενέστερους, πέρ' από όλα, αποτελεί και μια πρόγευση της επερχομένης ασυγκάλυπτης και δίχως προσχήματα αθλιότητας του φθίνοντος εικοστού αιώνα που βιώνουμε σήμερα: επίφαση της ηθικής και ωμότητα της ισχύος.

Φαρσική η υφή της ίντριγκας μετατρέπει σ' ένα κουβάρι μπερδεμένο όλους τους συμπρωταγωνιστές από τον γηραιό αφελή κι εύπιστο σύζυγο, την νεαρή και ωραία, σεμνή και τίμια εντός προκαθορισμένων ορίων και ελλείψει κατάλληλου πειρασμού, αλλά στέρφα γυναίκα, τον ελαστικότατων αντιστάσεων πάτερ εξομολογητή της, την υπεράνω ενδοιασμών μαμάκα της, τους παρατρεχάμενους όλων αυτών έως και τον επίδοξο ωραιοπαθή επιβήτορα, κάτοχο και φορέα του πολύτιμου όσο και φανταστικού ματζουνιού παιδοποιίας, φτιαγμένου από ένα τάχαμου μαγικό φίλτρο, που το λένε Μανδραγόρα. Ολος αυτός ο εσμός συντονίζεται και χορεύει στο ρυθμό που επέλεξε γι αυτούς ένας παμπόνηρος και πολυπράγμων μεταπράτης ανθρώπων και συνειδήσεων, -απ' αυτούς που είναι γνωστοί και, με κάποιες επιφυλάξεις μεν αλλά, πάντως βατοί, για να μην πω μάλιστα και συμπαθείς, σε "όλον τον κόσμο"- που ξέρει να τραγουδάει μονάχα έναν σκοπό. Κι αυτόν τον λένε χρήμα.

Χάρη σ' αυτό το "φίλτρο" λοιπόν η νεαρή θα χαρεί χαράν μεγάλη φέρνοντας στον κόσμο τον πολυπόθητο διάδοχο που ο σύζυγος επιθυμεί απαρεγκλίτως και διακαώς.

Πολύς έρωτας πέφτει, πολλή μπερμπαντιά και τέχνη απόκρυφη, απρόσμενες τροπές και καταστάσεις, κωλυσιεργίες, μεταμφιέσεις και ό,τι άλλο βάζει ο νους του ανθρώπου, Μακιαβέλλι γαρ εν όψει. Και όλα αυτά τα παρατραβηγμένα και τα κυνικά, που ξεκινούν από την αφετηρία του ακατόρθωτου και να καταλήξουν στο "τίποτε δεν είναι αδύνατον", βγάζουν πολύ γέλιο σε μια άψογη παράσταση. Η οποία κυλάει με γοργούς ρυθμούς, με συνεχείς εναλλαγές σκηνών και "τοπίων", ίδια σαν ένα καλοκουρδισμένο παιχνιδάκι, πολύ διασκεδαστικό, που ξέρει ωστόσο να λέει πολλά πράγματα και να υπονοεί ακόμη περισσότερα.

Και οφείλω επίσης να πω, ότι η δράση διαδραματίζεται σε ένα λειτουργικότατο ουδέτερο κι απαστράπτον σκηνικό, πολλαπλών χρήσεων, που δίνει πλήρη ικανοποίηση παρά την στενότητα του χώρου

13.4.1997
Α. Δ.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΕΥΤΥΧΕΙΣ ΓΑΜΟΙ

Στις 18 Μαΐου 1997 έγιναν οι γάμοι της δίδας Ευανθίας Γιασματζή, δικηγόρου, κόρης του Αχιλλέως-Δημητρίου (Τάκη) και της Αικατερίνης Γιασματζή, συμπολιτών μας.

Γαμπρός ο επίσης δικηγόρος Δημήτριος Βλάμης, γιος του παλαίμαχου και γνωστού στους αθηναϊκούς κύκλους δικηγόρου Γεωργίου Βλάμη και της κας Ουρανίας.

Ο γάμος τελέσθηκε με κάθε μεγαλοπρέπεια στον Ι. Ναό Ταξιαρχών στο Πεδίον του Αρεως. Παρευρέθηκαν πλήθος συγγενών και φίλων και χρέη παρανύμφου ετέλεσε το ζεύγος Αναστασίου και Μαρίας Παπασπύρου, επίσης νομικών.

Η "Ε" εύχεται στο νεαρό ζευγάρι βίον ανθόσπαρτον και ευτυχή και συγχαίρει τους ευτυχείς γονείς και κυρίως τους συμπολίτες και φίλους Τάκη και Καίτη Γιασματζή.

Α.Β.

Για να μη λησμονούμε

Ο Αφρων Πόλεμος του 1897 (Πριν Από 100 Χρόνια)

Μια θανάσιμη περιπέτεια που σημάδεψε την Ιστορία του τόπου μας.

Ερευνα του καθηγητού Γεωργίου Κωνσταντινόπουλου

Ο Ελληνοτουρκικός πόλεμος, ή μάλλον το αίσχος του 1897, υπήρξε γεγονός βαρυσήμαντο στην πορεία της νεώτερης Ελληνικής Ιστορίας. Ηταν η πρώτη πολεμική σύγκρουση που είχαμε με τους Τούρκους μετά τον αγώνα της Ανεξαρτησίας του 1821.

Ο ατυχής αυτός πόλεμος του 1897, είναι άμεσα και στενά συνδεδεμένος με τον Ελληνισμό της Κωνσταντινούπολης της Μικράς Ασίας και της Ανατολικής Θράκης για δύο λόγους: 1) διότι **πήραν μέρος σε αυτόν Κωνσταντινουπολίτες, Μικρασιάτες και Ανατολικοθράκες σαν Εθελοντές,** και 2) διότι **ο πρώτος ηρωικώς πεσών**, την πρώτη μέρα της κήρυξης του πολέμου από την Τουρκία (5 Απριλίου 1897) **ήταν ο στρατιώτης Γαϊτάνος Γεώργιος απ' τη Σμύρνη της Μικράς Ασίας**.

Οι αιτίες που προκάλεσαν τον άτυχο αυτό πόλεμο, ήσαν πολλές. Κυριότερη αιτία ήταν η περίφημη **“Εθνική Εταιρία”** (η μεγαλύτερη οργάνωση) και κάποιες άλλες μικρότερες οργανώσεις, που είχαν διαλυθεί από τον Χαρίλαο Τρικούπη. Οι οργανώσεις αυτές κάνουν και πάλι την εμφάνισή τους όταν πρωθυπουργός αναλαμβάνει το 1895 ο **Θεόδωρος Δηλιγιάννης από τα Λαγκάδια Γορτυνίας - Αρκαδίας**. Σήμερα θα τις λέγαμε **παρακρατικές**. Δεν ήταν όμως ακριβώς τέτοιες. Η ψυχολογία της εποχής και η τότε κατάσταση του Ελληνισμού (ο μισός ήταν ακόμη σκλαβωμένος), δεν μας επιτρέπουν να τις κατατάξουμε στην κατηγορία αυτή. Αρχικά είχαν αγνές προθέσεις και ωραίους εθνικούς σκοπούς. Π.χ. η περίφημη “Εθνική Εταιρία” ιδρύθηκε το Μάιο του 1894 από λίγους στρατιωτικούς με σκοπό καθαρά εθνικό: Δηλαδή την απελευθέρωση των Ελλήνων της Τουρκίας με πολέμους, με επαναστάσεις και με ο,τιδήποτε άλλο θα μπορούσε να βοηθήσει αποτελεσματικά το έργο της. Ως εδώ καλά και άγια. Δεν υπήρχε τίποτα το μεμπτό. Τίποτα το σκοτεινό και ανώμαλο. Στους πρώτους εταίρους της, όμως, προστεθήκανε με τον καιρό πολλοί ανώτεροι κρατικοί υπάλληλοι, πολιτευτές, παράγοντες κοινωνικοί, μεγιστάνες του πλούτου και της ευμάρειας, επιστήμονες, ιερείς κι ένα σωρό άλλοι. Ετσι πολύ γρήγορα, η “Εθνική Εταιρία” πετάχτηκε και στο εξωτερικό, στις ελληνικές παροικίες κυρίως, που της εξασφαλίζανε ισχυρά οικονομικά μέσα και “μεγάλη ηθική επιρροή”.

Με τα μέσα αυτά, που τ' απέκτησε με καταπληκτική ταχύτητα η Εταιρία και στην προσπάθειά της να βοηθήσει το κράτος (όπως και άλλες μικρότερες οργανώσεις), το υποκαθιστούσε. Εγινε κράτος εν κράτει. Γέννημα λοιπόν η “Εθνική Εταιρία” της αδυναμίας του κράτους και της κυβερνητικής φαυλότητας και άκρατης δημαγωγίας, υποκατέστησε το κράτος. Εχασε και η ίδια τον έλεγχό της, όπως η κυβέρνηση είχε χάσει το δικό της.

Εδώ πρέπει να πούμε ότι, μετά τις εκλογές της 16ης Απριλίου 1895, σχηματίστηκε κυβέρνηση από το Θεόδωρο Π. Δηλιγιάννη, που ήτανε ισχυρότατη κοινοβουλευτικά. Αλλά μ' όλες τις καλές προσπάθειες, στάθηκε αδύνατο να διοικήσει ελεύθερη. Κανένας δεν ήταν σε θέση να επέμβει αποτελεσματικά και να βάλει τα πράγματα στη θέση τους.

Η αλήθεια επιβάλλει να ομολογήσουμε ότι και ο Θεόδ. Δηλιγιάννης δεν είχε φιλοπόλεμες διαθέσεις. Γνώριζε καλά την **άθλια στρατιωτική κατάσταση της χώρας**, αλλά και τις διεθνείς δυσχέρειες. Δεν ήταν ίσως ο κατάλληλος άνθρωπος, για να αντιμετωπίσει τα γεγονότα και στο τέλος παρασύρθηκε από τη μυστική οργάνωση της Αθήνας η οποία είχε εσφαλμένες αντιλήψεις για τις υπάρχουσες δυνάμεις του κράτους και αποφάσισε να τραβήξει το κορδόνι μέχρι πολέμου με την Τουρκία.

Κωνσταντινουπολίτες - Μικρασιάτες και Ανατολικοθράκες πεσόντες στον πόλεμο του 1897.

1. Γαϊτάνος Γεώργιος: Στρατιώτης. Γεννήθηκε στη Σμύρνη Μ. Ασίας. Φονεύθηκε στις 5 Απριλίου 1897, ώρα 1η βραδυνή στην Ανω Ανάληψη Νεζερού Θεσσαλίας, κατά την πρώτη τουρκική επίθεση για ανακατάληψη της Ανω Ανάληψης Νεζερού. (Ο στρατιώτης Γαϊτάνος Γεώργιος είναι ο πρώτος πεσών. Υπηρετούσε στο 7ο Σύνταγμα Πεζικού Ατζουλίνο, που δέχθηκε την πρώτη τουρκική επίθεση).

2. Παντζόγλου: Στρατιώτης. Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη. Είχε εγκατασταθεί στην Ιταλία και ήλθε εθελοντής με τους άλλους ιταλούς φιλέλληνες. Φονεύθηκε στις 5 Μαΐου στην Αγόριανη.

3. Τσαλόγλου Αθηνόδωρος: Στρατιώτης. Γεννήθηκε στην Αν. Θράκη. Υπηρετούσε στη θρυλική Ταξιαρχία του Κωνσ. Σμολένσκη. Φονεύθηκε στις 24 Απριλίου 18907, στο Βελεστίνο.

4. Τζέτζος Ιωάννης¨Στρατιώτης. Υπηρετούσε στο στρατό της Ηπείρου. Γεννήθηκε στη Σμύρνη της Μ,. Ασίας. Φονεύθηκε στις 11 Απριλίου 1897 στα Πέντε Πηγάδια.

Σύνολο νεκρών του πολέμου του 1897: α) Αξιωματικοί 35, 6) Στρατιώτες 650.

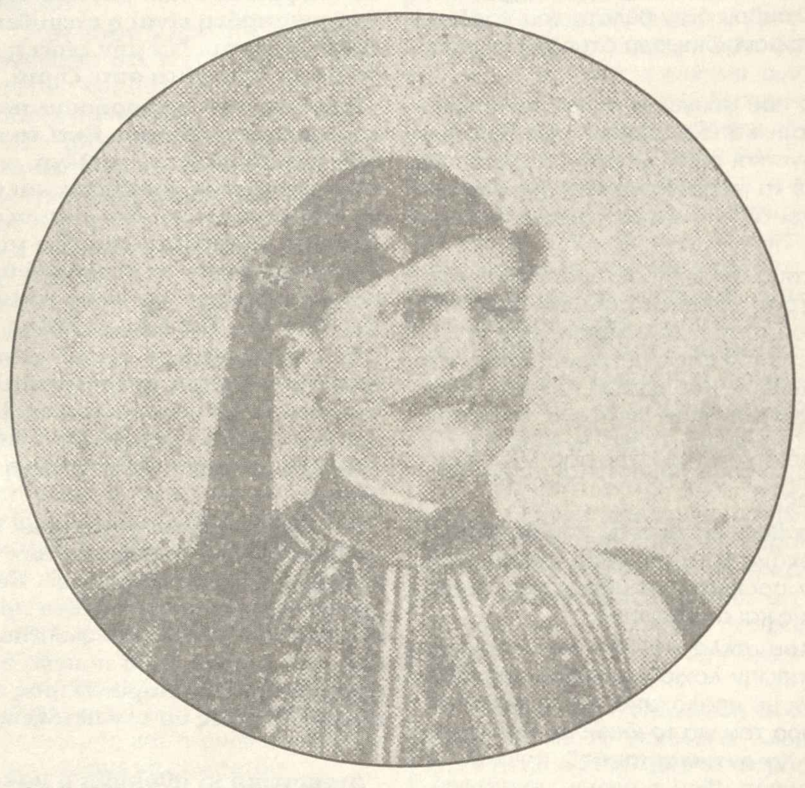

Λοχίας Ευζώνων Τυλιγάδης Παυσανίας, σταθμάρχης διμοιρίας στο συνοριακό φυλάκιο "Μπαϊρακτάρη", Νεζερού Θεσσαλίας.

Αφορμή του πολέμου του 1897 υπήρξε η αποστολή του υπό του συνταγματάρχη Τιμολέοντα Βάσου εκστρατευτικού σώματος στην Κρήτη, δύναμης 2.000 περίπου αξιωματικών και οπλιτών. Το σώμα απεβιβάσθη στις αρχές Φεβρουαρίου στην Πλατανιά Κρήτης και προχώρησε προς τα Χανιά. Μπήκανε τότε στη μέση οι μεγάλες δυνάμεις με τους ισχυρούς στόλους τους και έθεσαν **άδοξον τέρμα** στην εκστρατεία του Δηλιγιάννη.

Οπως τώρα έχουμε την Κύπρο, έτσι τότε είχαμε την Κρήτη. Και ο ξένος παράγοντας σε κάθε βήμα μας μπροστά. Σήμερα οι Αμερικάνοι. Τότε οι Αγγλοι, οι Γερμανοί (φιλότουρκοι μέχρι το κόκκαλο, οι μόνοι που ζητούσαν επιτακτικά τον αποκλεισμό της Ελλάδας), οι Αυστριακοί, οι Ρώσοι.

Την αφορμή της έκρηξης έδωκαν οι περίφημοι **“σταυραετοί”** της Εθνικής Εταιρίας, οι οποίοι μ' ένα πραγματικά παράτολμο κίνημα, εξεβίασαν την κατάσταση και τά' καναν όλα γυαλιά-καρφιά. Κατάφεραν να γίνει **“ο ανόητος εκείνος πόλεμος”**, ο οποίος έφερε την ελληνική πατρίδα στο χείλος της αβύσσου. Η Εθνική Εταιρία έστειλε ένα άτακτο σώμα από τρεις χιλιάδες περίπου άνδρες, οι οποίοι κατά ομάδες εισέβαλαν στο τουρκικό έδαφος, περί τα τέλη Μαρτίου και αρχές Απριλίου, δημιούργησε επεισόδια με τους Τούρκους κι έτσι ξέσπασε το θλιβερό πανηγύρι. Η κυβέρνηση Δηλιγιάννη, θέλοντας και μη, αναγκάστηκε να κηρύξει και επίσημα τον πόλεμο με την Τουρκία.

Η πολεμική σύγκρουση μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων άρχισε ουσιαστικά στις 5 Απριλίου του 1897, ώρα 8η βραδινή. Είχε προηγηθεί σοβαρό επεισόδιο στις 4 Απριλίου στο **Νεζερό** της Θεσσαλίας, στα Ελληνοτουρκικά σύνορα και συγκεκριμένα, στο συνοριακό φυλάκιο **“Μπαϊρακτάρη”** επί του δυτικού μέρους του όρους **Γοδαμάν**.

Να πως περιγράφει αυτό το επεισόδιο ο τότε Υπολοχαγός του 4ου Ευζωνικού Τάγματος και υπεύθυνος του μεθοριακού σταθμού “Μπαϊρακτάρη” **Αλέξανδρος Κοντούλης** (μεγάλη στρατιωτική φυσιογνωμία της εποχής) και που αργότερα στην Μικρασιατική εκστρατεία ήταν Αντιστράτηγος, Διοικητής του Α' Σώματος Στρατού, στις επιχειρήσεις του Μαρτίου 1921, κατά του Αφιόν Καραχισάρ, και τον Ιούλιο του 1921 οδηγεί το Α' Σώμα Στρατού στο Ντουμλούπινάρ - Κιουτάχια - Αλμυρά έρημο και στις επιχειρήσεις κατά της Αγκυρας. **(Πιστή αντιγραφή του επεισοδίου από το προσωπικό ημερολόγιο του Στρατηγού Αλ. Κοντούλη).**

*«Σταθμός μεθοριακός “Μπαϊρακτάρη” (Θεσσαλίας). Σταθμάρχης εις τον Ελληνικόν σταθμόν ήτο ο λοχίας της διμοιρίας μου, **Τυλιγάδης Παυσανίας**, εκ του χωρίου **Τέρνον** του Δήμου **Ευρυτάνων** του νομού **Ευρυτανίας**. Η δύναμις του σταθμού ανήρχετο εις 14 ευζώνους.*

***4 Απριλίου Παρασκευή**. Μετά την δύσιν του ηλίου, οι Τούρκοι οπλίται του έναντι σταθμού, ήρξαντο κατασκευάζοντες οχυρώματα. Απουσιάζοντος του λοχίου, κατά την ώραν ταύτην, μετέβη προς τους Τούρκους ο εύζωνος **Πέτρος Μανιάτης**, γνωρίζων την Αλβανικήν, εκ του χωρίου **Φανάριον** του Δήμου **Δρυώπης** της **Τροιζηνίας** και εζήτησε παρ' αυτών εξηγήσεις. Οι Τούρκοι του απήντησαν ότι δεν έχουν να δώσουν λόγον, δι' ό,τι πράττουν, ας κάμουν δε και εκείνοι εις το ελληνικόν έδαφος ό,τι θέλουν. Την απάντησιν ταύτην των Τούρκων μετεβίβασεν ο ρηθείς στρατιώτης, προς τον λοχίαν, αφιχθέντα μετ' ολίγον εις τον σταθμόν και όστις αμέσως μετέβη εις τους απέναντι Τούρκους, οίτινες εξηκολούθουν να εργάζωνται, αλλ' έλαβε παρ' αυτών την αυτήν απάντησιν, ήν είχον δώσει και εις τον εύζωνον Πέτρον Μανιάτην.*

Ενώ επανήρχετο ο λοχίας εις τον σταθμόν επυροβολήθη υπό των Τούρκων ανεπιτυχώς. Αμέσως (8ην ώραν μ.μ.) κατελήφθησαν αμφοτέρωθεν αι αρμόδιαι θέσεις και ήρξατο σφοδρόν πυρ μεταξύ των δύο αντιπάλων σταθμών, εξακολουθήσαν καθ' όλην την νύκτα.

***5 Απριλίου Σάββατον.** Καθ' όλην την ημέραν εξηκολούθησε το πυρ αμφοτέρωθεν αραιόν και άνευ σπουδαίων αποτελεσμάτων.*

***6 Απριλίου Κυριακή**. Λίαν πρωί ενισχύθη ο σταθμός **“Μπαϊρακτάρη”** δια 15 ευζώνων, αποσταλέντων υπό του σταθμάρχη του γειτονικού σταθμού **“Σουβλισμένης”.** Το βράδυ της Κυριακής 6 Απριλίου, **ο γενναίος λοχίας Τυλιγάδης**, παρεσκεύασεν επίθεσιν κατά του τουρκικού σταθμού, ήν εξετέλεσε δι' είκοσι ευζώνων, ηγούμενος αυτός ούτος των ανδρών του, **με βοηθόν του τόν επίσης γενναίον εύζωνον Νικόλαον Ζώην** εκ χωρίου του δήμου **Λυκοσούρας** της επαρχίας **Μεγαλοπόλεως Αρκαδίας.** Η επίθεσις επέτυχε, εκτοπισθέντων των Τούρκων, ατυχώς όμως **ετραυματίσθη ο ήρως λοχίας θανατηφόρως** εις την κοιλίαν, **εφονεύθη δε και ο ήρως εύζωνος βοηθός του Νικόλαος Ζώης.** Ετραυματίσθησαν οι εύζωνοι Κούζουνης, Μανιάτης Πετρ. Κόζαρης, Αρκάς, Γεωργόπουλος. Εκ των Τούρκων εφονεύθησαν 5, οι δε λοιποί ετράπησαν εις αισχράν φυγήν.*

*Ολίγας ώρας μετά την κατάληψιν του τουρκικού σταθμού και την εξ αυτού εκτόπισιν των Τούρκων, απεβίωσεν ευχαριστημένος, ο ήρως **Τυλιγάδης,** ών μετά του επίσης ηρωικώς φονευθέντος ευζώνου **Ζώη.** Ενεταφίασαν τούτους επί του Ελληνικού εδάφους οι σύντροφοί των τόν έναν δίπλα εις τον άλλον, κατά την επίμονον περί τούτου εκφρασθείσαν επιθυμίαν του ιδίου του **Τυλιγάδη.**»*

Αλ. Κουτούλης (Υπολοχαγός)

Ετσι το πυρ μετεδόθη σε ολόκληρη τη γραμμή την 7ην Απριλίου.

Στο πολεμικό του ανακοινωθέν ο Δηλιγιάννης μεταξύ των άλλων είπε: *“Αλλά αφού τον πόλεμον επικηρύσσει καθ' ημών το όμορον κράτος καθήκον έχομεν να τον δεχθώμεν και τον εδέχθημεν....”*

Ετσι λοιπόν η χώρα έμπαινε στον πόλεμο χωρίς να έχει προηγηθεί καμία προετοιμασία. Η οργάνωση του στρατού ήταν υποτυπώδης. Εφόδια και ιματισμός δεν υπήρχαν. Κατά την επιστράτευση είχαν παρατηρηθεί κωμικοτραγικά φαινόμενα: στρατιώτες κυκλοφορούσαν με τα πολιτικά τους και μ' ένα στρατιωτικό πηλίκιο στο κεφάλι.

Μα πέρα από την αριθμητική, οι Τούρκοι είχαν και την ποιοτική υπεροχή. Τέλος, τα τουρκικά επιτελικά σχέδια είχαν καταστρωθεί από φιλότουρκους γερμανούς αξιωματικούς ενώ ελληνικά σχέδια δεν υπήρχαν.

Η συνοριακή γραμμή Ελλάδας - Τουρκίας άρχιζε το 1897 από τα παράλια του Αιγαίου, λίγο πιο ψηλά από τις εκβολές του Πηνειού, ακολουθούσε τις νότιες πλαγιές του Ολύμπου και των Χασίων και τέλειωνε στον Αμβρακικό κόλπο. Ετσι από τη φύση του εδάφους, οι επιχειρήσεις θα γίνονταν σε δύο μέτωπα: **της Θεσσαλίας και της Ηπείρου.** Αρχηγός του τουρκικού στρατού ήταν ο **Ετέμ πασάς.**

Η ελληνική στρατιωτική ηγεσία στον πόλεμο του 1897 ήταν η εξής: Νικόλαος Μεταξάς υπουργός των στρατιωτικών. Η αρχιστρατηγία των ελληνικών δυνάμεων είχε ανατεθεί στο νεαρό, τότε, διάδοχο Κωνσταντίνο (29 ετών) που λόγω της ηλικίας του εστερείτο στρατιωτικής πείρας. Νικόλαος Μακρής (γιος του γνωστού Μεσολογγίτη οπλαρχηγού Δημ. Μακρή) υποστράτηγος-διοικητής του στρατού της Θεσσαλίας. Θρ. Μάνος συνταγματάρχης πυροβολικού - διοικητής του στρατού της Ηπείρου. Κ. Σαχτούρης, ναύαρχος αρχηγός του στόλου (δημιούργημα του μεγάλου Χαρ. Τρικούπη) και ο Παύλος Κουντουριώτης (ο μετέπειτα δοξασμένος ναύαρχος του 1912-13) κυβερνήτης του “Αλφειός”.

Στις 7 Απριλίου αρχίζει η πρώτη υποχώρηση στα Δελέρια και ακολουθούν και άλλες άτακτες υποχωρήσεις. 10 Απριλίου ο τουρκικός στρατός εισέβαλε σαν τον σίφουνα από τα υψώματα της Μελούνας και ανάγκασε τον κύριο όγκο του στρατού μας να υποχωρήσει άτακτα. Από τη στιγμή εκείνη άρχιζε η απίθανη καταστροφή. Τη νύκτα της **11ης Απριλίου** η υποχώρηση πήρε ανυπολόγιστες διαστάσεις και μετατράπ κε σε αληθινό πανικό. Ο στρατός έχασε κυριολεκτικά το ηθικό του, κι ο λαός της Θεσσαλίας τρομοκρατήθηκε σε βαθμό αφάνταστο. Γιατί άλλο περίμενε, άλλα ονειρευότανε κι άλλα γινόντουσαν τώρα. Ο πανικός αυτός ήταν από τους πιο απαίσιους, μα και από τους πιο αδικαιολόγητους που αναφέρει η ιστορία μας. Ο στρατός μας υποχωρούσε διαλυμένος και τα πλήθη των προσφύγων τον ακολουθούσανε σαν τα πρόβατα εκείνα που χάνοντας τον προσανατολισμό τους τρέχουνε προς το γκρεμό.

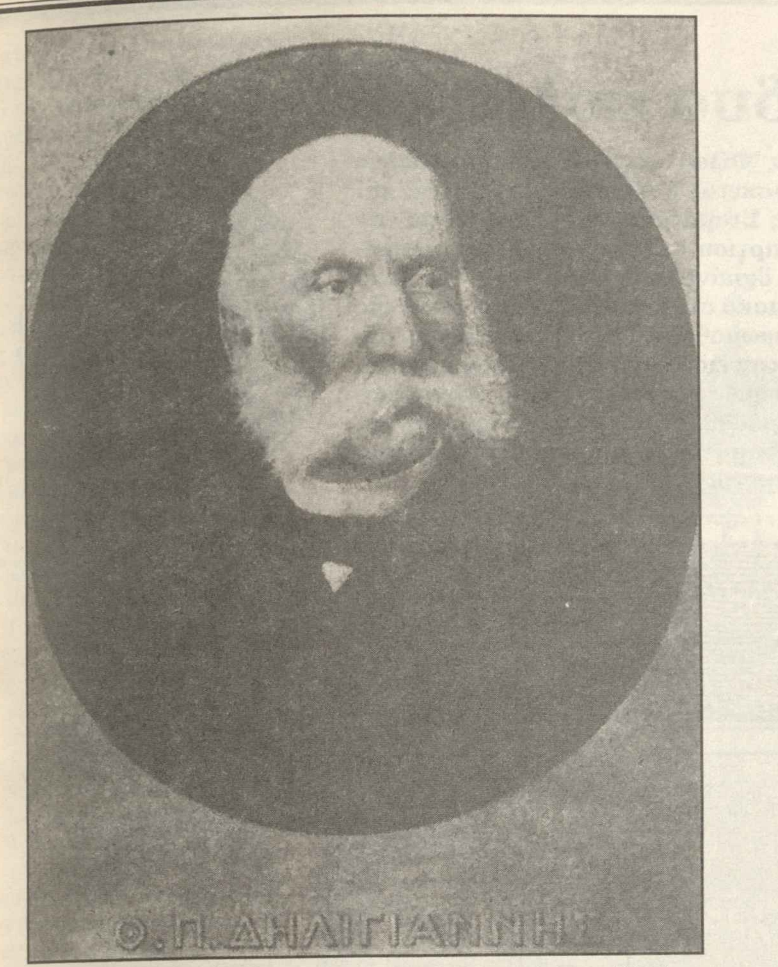

Θεόδωρος Π. Δηλιγιάννης, ο πρωθυπουργός του 1897

Στρατιώτες, πολίτες, γυναίκες, παιδιά, κάρα και ζώα ανακατεμένα, ιδρωμένα, αλαφιασμένα, φεύγανε, φεύγανε, μέσα στον ανοιξιάτικο Θεσσαλικό κάμπο. Ητανε αφάνταστα θλιβερές οι ώρες που ζούσε η Ελλάδα, από τη μια ως την άλλη άκρη της. Τις ελπίδες της νίκης, τις χαρές για έναν **υποθετικό θρίαμβο**, τις διαδεχθήκανε ξαφνικά οι ειδήσεις της πανωλεθρίας και της ντροπής. Για αρκετές ημέρες, ο κόσμος δε μπορούσε να συνέλθει από τη θλίψη που ένιωθε.

Στις 13 Απριλίου οι Τούρκοι καταλαμβάνουν τη **Λάρισα**, έδρα του ελληνα Αρχιστράτηγου και οι ελληνικές δυνάμεις υποχωρούν στα Φάρσαλα με αφάνταστη αταξία. Εδώ στα Φάρσαλα οι ασύντακτοι στρατιώτες ήταν κυριολεκτικά πεινασμένοι, διότι από τις πρώτες υποχωρητικές πάντα μετακινήσεις, δεν είχαν **ούτε ψωμί**, καθότι η **Επιμελητεία** στο στρατό μας ήταν **άγνωστη.** Αξίζει όμως **αιώνια τιμή και ευγνωμοσύνη στον ιδιώτη Φαρσαλινό “Αγαθοκλή”**, ο οποίος έσωσε από την πλήρη διάλυση το στρατό μας (εξ αιτίας της πείνας), εξασφαλίζοντας με δικά του μέσα το ψωμί στους στρατιώτες μας.

Στις 15 Απριλίου η 3η Ελληνική Ταξιαρχία η μοναδική συντεταγμένη μεγάλη μονάδα και πειθαρχούσα στο γενναίο και θρυλικό ηγήτορά της **Συνταγματάρχη Κωνστ. Σμολένσκη,** στην οποία ανήκε και το **3ο τάγμα του 11ου Συντάγματος Πεζικού**, αποτελούμενο όλο από Αρκάδες, ετσάκισε τος Τούρκους στο **Βελεστίνο**, παρά τη σφοδρή και λυσσώδη επίθεσή τους. Ο αείμνηστος Κ. Σμολένσκης ήταν άνδρας υψηλού αναστήματος και με ευρύτατους ώμους, πραγματικός γίγαντας. Κάποια στιγμή που κλονίστηκαν τα τμήματά του άρπαξε ένα μεγάλο ραβδί στο δεξί του χέρι, ανέβηκε στο άλογό του και διατρέχοντας τα τμήματά του, φώναξε με τη βαρειά φωνή του: *“Ντροπή σας ...φωνάζατε ζήτω ο πόλεμος, και τώρα φεύγετε σαν γυναικούλες:* Το αποτέλεσμα υπήρξε άμεσο. Οι φυγάδες σταμάτησαν, γύρισαν στις θέσεις τους και μετέβαλαν την ήττα σε θρίαμβο στο Βελεστίνο.

Το επεισόδιο αυτό το είχε αφηγηθεί αυτόπτης μάρτυς, ο τότε λοχαγός, υπασπιστής του Κ. Σμολένσκη και μετέπειτα τελευταίος αρχηγός της στρατιάς Μ. Ασίας, αείμνηστος στρατηγός **Γεωργ. Χατζηανέστης,** ο οποίος εκτελέστηκε στο Γουδί το Νοέμβριο του 1922 με άλλους 5 πολιτικούς. Ο λεοντοχαίτης Σμολένσκης, μετέφρασε στο Βελεστίνο τη μνημειώση φράση, του Νέστορα, όταν οι έλληνες ήρωες δειλιούν ν' αντιμετωπίσουν τον Εκτορα, που τους προκαλεί σε μονομαχία προ των πυλών της Τροίας: “Αιδώς, Αργείοι, Αχαΐδες ουκέτ' Αχαιοί” = Ντροπή σας Ελληνες, δεν είστε πια άνδρες, αλλά γυναίκες.

Η λαμπρή νίκη του Βελεστίνου υπήρξε **το μόνο φωτεινό σημείο** στον ατυχή πόλεμο του 1897. Η πληγωμένη ελληνική ψυχή αποθέωσε τον Σμολένσκη, ο οποίος απέκτησε αφάνταστο γόητρο στη συνείδηση του στρατού και του λαού. Αναμφίβολα, αν ο Σμολένσκης είχε ευρύτερες βλέψεις και φιλοδοξίες, μπορούσε τότε να γίνει απόλυτος κύριος της κατάστασης και δικτάτορας.

Παρά τη νίκη στο Βελεστίνο η κύρια δύναμη του ελληνικού στρατού συμπτύσσεται στο Δομοκό.

Στις 5 Μαΐου αρχίζει η μεγάλη μάχη του **Δομοκού.** Οι δυνάμεις αγωνίζονται απεγνωσμένα. **Στις 6 Μαΐου** μετά από ηρωική αντίσταση αναγκάζονται να υποχωρήσουν. Τώρα πια, κινδυνεύει η **Λαμία.**

Την ίδια περίοδο, στην **Ηπειρο,** διεξάγονται μεγάλες μάχες όπως στα **Πέντε Πηγάδια**, στο **Γκρίμποβο** κλπ.

Στο μεταξύ, ενώ οι Τούρκοι ανακόπτουν την προέλασή τους (μισή ώρα έξω από την Λαμία), από τις **14 Απριλίου** στην Αθήνα, ο λαός έχει εξεγερθεί εναντίον των πρωταιτίων της ήττας. Σχηματίζονται ογκώδεις διαδηλώσεις και οι οργισμένοι Αθηναίοι ξεσπούν σε **ύβρεις** και **αναθέματα** εναντίον του **πρωθυπουργού Θ. Δηλιγιάννη** και του **βασιλιά Γεωργίου**. Υστερα από τόση δημαγωγία και πολεμοκαπηλία κανένας δεν περίμενε την εξέλιξη που πήραν τα πράγματα.

Η λαϊκή αγανάκτηση κορυφώθηκε, όταν έγιναν γνωστοί οι λόγοι που υποχρέωσαν τον υπουργό των στρατιωτικών **Ν. Λεβίδη** σε παραίτηση. *“... οι υπουργοί, απεκάλυπτε ο Λεβίδης, επεθύμουν, χάριν των Δυνάμεων, να διεξαγάγωμεν πόλεμον εντός ορισμένων ορίων. Ηθελαν να διεξαγάγωμεν πόλεμον χωρίς, να διεξαγάγωμεν τοιούτον”...*

Ο Δικηγορικός Σύλλογος ζήτησε την αποπομπή του αρχιστράτηγου Κωνσταντίνου από το στράτευμα. Το λαϊκό ρεύμα εναντίον του θρόνου πήρε απειλητικές διαστάσεις και υποχρέωσε τον αγγλο πρωθυπουργό **Σώλσμπερυ** να λάβει έκτακτα μέτρα για την προστασία των βασιλέων.

Προ της κατάστασης που είχε δημιουργηθεί ο Δηλιγιάννης ζήτησε τη μεσολάβηση των Μεγάλων Δυνάμεων για τη διακοπή του πολέμου. Στο αίτημά του έδειξαν αδιαφορία. Στις **16 Απριλίου** γίνηκε τόση οχλαγωγία, τέτοια αναστάτωση στην Αθήνα που η κυβέρνηση Δηλιγιάννη αναγκάστηκε να παραιτηθεί την επομένη το πρωί.

Στις 18 Απριλίου ο Δημήτριος Ράλλης, δημοφιλής τότε ηγέτης της αντιπολίτευσης, σχημάτισε κυβέρνηση με σκοπό να κάνει ανακωχή. Μα δεν τα κατάφερε αμέσως κι ο πόλεμος συνεχίστηκε καταστρεπτικός. Και στις 4 Μαΐου ο βασιλιάς Γεώργιος απευθύνει στον τότε τσάρο της Ρωσίας Νικόλαο Β' το παρακάτω παρακλητικό τηλεγράφημα:

*“...Πόλεμος άνισος, τον οποίον ματαίως ηγωνίσθην να παρεμποδίσω, εξαπλώνει επί του βασιλείου μου βαρείας συμφοράς, αίτινες θέλουσιν αποβεί ανεπανόρθωτοι, εάν τα πολυπληθή και ισχυρότατα στρατεύματα της Α.Μ. του Σουλτάνου, δεν αναστείλωσιν εγκαίρως τον προέλασιν αυτών. Η κυβέρνησίς μου ματαίως επεζήτησε την παρέμβασιν των κυβερνήσεων των Μεγάλων Δυνάμεων προς κατάπαυσιν της αιματοχυσίας της οποίας τον τερματισμόν επικαλούμαι προσφεύγων εις τα υψηλά και γενναιόφρονα αισθήματα της ειλικρινούς φιλίας και αγαθής προστασίας της Υμετέρας Αυτοκρατορικής Μεγαλειότητος επί του δεινοπαθούντος λαού μου και του Οίκου μου. **Γεώργιος.”***

Με προσωπική παρέμβαση του τσάρου στον Σουλτάνο Αβδούλ Χαμίτ, έφθασε διαταγή στον τουρκικό στρατό από την Κωνσταντινούπολη να διακοπούνε οι εχθροπραξίες. Ετσι, οι Τούρκοι σταμάτησαν μισή ώρα βόρεια της Λαμίας κι εκεί έγινε η ανακωχή.

Αυτό το έκανε η Ρωσία, όχι φυσικά γιατί αγαπούσε την Ελλάδα, διότι αν πράγματι την ενδιέφερε η τύχη της Ελλάδας, θα το έκανε από την αρχή του πολέμου κι όχι τις 7 Μαΐου που ολοκληρώθηκε η καταστροφή, αλλά επενέβη στις 7 Μαΐου για να ξανακερδίσει την χαμένη επιρροή και αίγλη της.

Η οριστική συνθήκη υπογράφηκε στις **22 Νοεμβρίου 1897** στην Κωνσταντινούπολη από την κυβέρνηση Ζαΐμη που ήταν στην εξουσία.

Με τη συνθήκη η Ελλάδα ανέλαβε την υποχρέωση να καταβάλει αποζημίωση 100 εκατομ. χρυσών φράγκων στην Τουρκία, ποσό γιγαντιαίο για την εποχή. Για να πληρωθεί το ποσό τούτο, χορηγήθηκε δάνειο στην Ελλάδα 170 εκατομ. χρυσών μάρκων με την εγγύηση της Αγγλίας, της Γαλλίας και της Γερμανίας. Το δάνειο αυτό οδήγησε στην υποδούλωση της ελληνικής οικονομίας στο ξένο κεφάλαιο. Ταυτόχρονα επιβλήθηκε στη χώρα μας ο Διεθνής Οικονομικός Ελεγχος (Δ.Ο.Ε.) και στην Αθήνα εγκαταστάθηκε επιτροπή από εκπροσώπους των δανειστών για την άσκηση του ελέγχου που κράτησε χρόνια και χρόνια. Ετσι η ελληνική ανεξαρτησία δεχόταν σκληρό χτύπημα. Αυτό ήθελαν οι Μεγάλες Δυνάμεις, ιδιαίτερα η Γερμανία πρώτη και η Αγγλία δεύτερη και το πέτυχαν με τον πόλεμο του 1897.

Συνταγματάρχης Πυροβολικού Σμολενσκής ή Σμόλενιτς Κωνσταντίνος, διοικητής της 3ης Ταξιαρχίας.

Ακόμη αποφασίστηκε μικρή μεταρρύθμιση των συνόρων υπέρ της Τουρκίας.

Εδώ πρέπει να γραφούν και λίγα λόγια για τους αγώνες του Ναυτικού.

Στον πόλεμο του 1897 ο ελληνικός στόλος είχε απόλυτη την κυριαρχία τη θάλασσα, χάρη στα θωρηκτά “Υδρα”, “Σπέτσαι” και “Ψαρά”, τα οποία είχε κατασκευάσει προ λίγων χρόνων στη Γαλλία ο αείμνηστος Χαρ. Τρικούπης. Παρά την κυριαρχία του στη θάλασσα καμία υποστήριξη δεν πρόσφερε στον αγώνα, εξ αιτίας της έλλειψης συνεννόησης και συνεργασίας μεταξύ των επιτελείων ξηράς και θάλασσας. Καμία προπαρασκευή ή σχέδιο ενέργειας υπήρχε για κοινή δράση. Η μοναδική απόβαση η οποία ενεργήθηκε στη **Λεπτοκαρυά** με φτωχά μέσα (άγημα ναυτών) που διέθετε ο στόλος, κατέληξε σε μοιραίο κωμικοτραγικό αποτέλεσμα. Οι επιβατικές λέμβοι χτυπήθηκαν από το δραστικό πυρ των τούρκων φυλάκων. Πολλοί από τους ναύτες έπεσαν στη θάλασσα για να σωθούν και οι υπόλοιποι έφθασαν σε ελεεινή κατάσταση στα πλοία. Εφονεύθη ο ανθυποπλοίαρχος **Αντωνιάδης**, του οποίου το πτώμα έθαψαν με τιμές οι Τούρκοι επί τόπου.

Αφού ο τουρκικός στόλος δεν τόλμησε να βγει από τα Στενά, ο ελληνικός άνετα μπορούσε να κάνει αποβάσεις στο Θερμαϊκό κόλπο, να απειλήσει τα νώτα του εχθρού και να βομβαρδίσει τους εφοδιασμούς και τις συγκοινωνίες του. Τέτοιες όμως αποβάσεις δεν γίνονται με ναυτικά αγήματα, αλλά με ισχυρά τμήματα στρατού της ξηράς, υποστηριζόμενα από το στόλο. (απομνημονεύματα Θεόδ. Πάγκαλου σελ. 27-29).

Στο επόμενο το Β' μέρος

Τ.Ε. ΣΧΟΛΗ ΚΟΜΜΩΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΒΑΦΗΣ ΜΑΛΛΙΩΝ
"ΑΜΑΡΑΝΤΕΙΟΣ"
ΙΔΡΥΤΗΣ 1960 : ΝΙΚ. ΑΜΑΡΑΝΤΟΣ
ΑΜΑΡΑΝΤΕΙΟΣ
Αναγνωρισμένη από το κράτος
Αριθμ. αδείας 431/575 ΦΕΚ 466/78
Η "ΑΜΑΡΑΝΤΕΙΟΣ" προσφέρει :
• Κρατικό πτυχίο κομμωτικής με άδεια τριχοβαφών.
• Αναβολή στράτευσης 2 ετών.
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 80 & ΕΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 30
ΤΗΛ. 3804032-3800237-3817433-3819794-5
Β ΚΤΙΡΙΟ :
ΤΖΩΡΤΖ 5 ΠΛ. ΚΑΝΙΓΓΟΣ, ΤΗΛ. 3304253-4
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟ:
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 79 ΑΘΗΝΑ,ΤΗΛ. 3819466-3648036
Για μαθήτριες από την επαρχία, συνεργαζόμαστε με ΟΙΚΟΤΡΟΦΕΙΑ ΘΗΛΕΩΝ.

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΩΝ "ΦΙΛΩΝ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ"

Οι αρχιτεκτονικές αποτυπώσεις δυο πολίτικων ναών.

Η παρακάτω μελέτη, αποτελεί αποτέλεσμα της πρωτοβουλίας των "Φίλων της Πόλης", επί κεφαλής του οποίου, ως πρόεδρος του διοικητικού του συμβουλίου, βρίσκεται ο γνωστός ιστορικός και συγγραφέας, αλλά και συνεργάτης της εφημερίδος μας κ. Κώστας Σταματόπουλος. Σχετικά με την πρωτοβούλια αυτή, οι αναγνώστες της «Ε» διάβασαν στο φύλλο Μαρτίου τ.ε. (τεύχος 72) και πληροφορήθηκαν για την εργασία της ομάδας αρχιτεκτόνων, η οποία με δαπάνες του ιδρύματος "Αλ. Ωνάσης", πήγαν στην Κωνσταντινούπολη για να αποτυπώσουν τα κτιριακά συγκροτήματα δυο ναών της οθωμανικής περιόδου; την Θεία Ανάληψη και τον Αγιο Νικόλαο Υψωμαθείων. Στο ίδιο φύλλο η «Ε» είχε προαναγγείλει ότι θα δημοσιεύσει τα κείμενα που αποτελούν την εισαγωγή στο λεύκωμα φωτογραφιών και σχεδίων των δυο αποτυπωθέντων κτιριακών συγκροτημέτων (ναός, κελλιά, κοινοτικά-ενοριακά κτίσματα εντός της αυλής), του οποίου ένα αντίγραφο παραδόθηκε κατά την εκδήλωση της 6ης Μαρτίου στον πρόεδρο του Ωνασείου ιδρύματος κ. Στ. Παπαδημητρίου, και ένα δεύτερο, λίγο αργότερα, από τον κ. Κώστα Σταματόπουλο, στην Α.Θ.Π. τον Οικουμενικό Πατριάρχη.

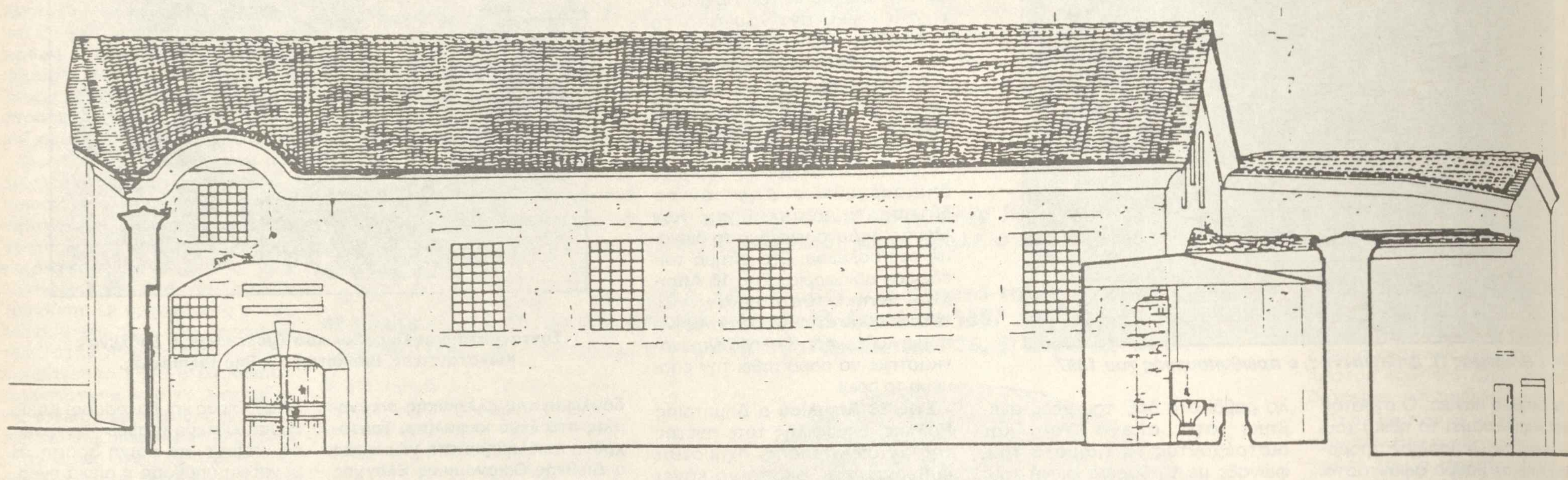

Κων/πολις - Υψωμαθεία - Ι. Ν. Θείας Αναλήψεως. Τομή. Αποτύπωση από Σταύρο Μαμαλούκο Αναστασία Καμπόλη - Μαμαλούκου και συνεργάτες Αρχιτέκτονες Μηχανολόγοι Αναστηλωτές

Τα Υψωμαθεία:

Λίγα λόγια για την ιστορία της συνοικίας

Οι ναοί της θείας Αναλήψεως και του Αγίου Νικολάου υπάγονται στο "σύμπλεγμα" των ναών των Υψωμαθείαν (Ψαμμαθείων, Ψωμαθιάς, τουρκ. Samatya), το οποίο περιλαμβάνει επίσης τον Αγιο Κωνσταντίνο, τον Αγιο Μηνά και τον Αγιο Γεώργιο Κυπαρισσά.

Τα Υψωμαθεία, στα νοτιοδυτικά της Πόλεως, επί της Προποντίδος και σε μικρή απόσταση από την Χρυσή πόλη, ήσαν στα χρόνια του Βυζαντίου μια αραιοκατοικημένη περιοχή της δωδεκάτης ρεγεώνος, γνωστή για τα κοινωφελή ιδρύματα και τα μοναστήρια της. Στο βορειοανατολικό άκρο της, στα Ελενιανά, ήταν η μονή των Γαστρίων, καθίδρυμα της Αγίας Ελένης, δυτικώτερα η μονή της Περιβλέπτου, καθίδρυμα των αυτοκρατόρων Ρωμανού Γ Αργυρού και Νικηφόρου Γ Βοτανειάτη, κοντά της η μονή των Αγίων Κάρπου και Παπύλου, περιβάλλουσα το θολωτό ιερό των μαρτύρων και, τέλος, η περιώνυμη μονή του Ιωάννου του Προδρόμου των Στουδίου, από τις σημαντικώτερες εστίες γραμμάτων και πνευματικής ζωής όχι μόνο της Κωνσταντινουπόλεως αλλά και ολοκλήρου του ορθοδόξου κόσμου. Γνωστές από της πηγές είναι επίσης οι εκκλησίες του Αγίου Αλεξάνδρου, των Αγίων Αναργύρων, του Αγίου Ιουλιανού και του Αγίου Γεωργίου εν τω Κυπαρισσίω· η τελευταία είναι η μόνη, από τις αμέσως προαναφερθείσες, με ακρίβεια εντοπίσιμη καθότι διατηρεί μέχρι σήμερα το αρχικό της όνομα.

Μετά την Αλωση, τα Υψωμαθεία διετήρησαν σημαντικό ποσοστό του βυζαντινού τους πληθυσμού, καθώς οι κάτοικοί τους διέφυγαν την αιχμαλωσία, έχοντας ανοίξει στους Τούρκους τις πύλες του περιβόλου που περιέκλειε την συνοικία τους, μόλις πληροφορήθηκαν πως ο εχθρός ήταν ήδη εντός της Πόλεως και πως ήταν άσκοπη κάθε περαιτέρω αντίσταση. Κοντά στους "βυζαντινούς" ρωμηούς θα προστεθούν σύντομα Αργείοι έποικοι, τους οποίους ο Πορθητής εγκατέστησε γύρω από την Περίβλεπτο, καθώς και τουρκόφωνοι καραμανλήδες που κατοίκησαν το δυτικό τμήμα της συνοικίας περί τον Αγιο Κωνσταντίνο, η ενορία του οποίου αποκαλέσθηκε "η εν Κωνσταντινουπόλει Καραμανία". Αργότερα, μετά τα 1600, εγκατεστάθηκαν στην περιοχή και πολυάριθμοι Αρμένιοι, με αποτέλεσμα να αποκτήσουν τα Ψωμαθιά μικτόν ελληνο-αρμενικό χαρακτήρα, τον οποίο διετήρησαν ως και μετά τα μέσα του αιώνα μας.

Την ιστορία της συνοικίας κατά την οθωμανική περίοδο σημαδεύουν οι μεγάλες πυρκαγιές, από τις οποίες οι περισσότερο καταστρεπτικές ήσαν εκείνες των ετών 1660, 1782 και 1865 που απετέφρωσαν μεγάλο μέτος της Κωνσταντινουπόλεως. Μετά την τελευταία, η νεοσυσταθείσα υπηρεσία για τη βελτίωση του οδικού δικτύου (...) προέβη σε μερική ρυμοτομική ανάπλαση της περιοχής (1866-1869).

Στα Υψωμαθεία, ήδη προ του 1750, λειτουργούσε ελληνικό σχολείο κοινών γραμμάτων και αργότερα, στα 1764, ιδρύθηκε, με σιγίλλιο του Πατριάρχη Σαμουήλ Χατζερή, κοντά στον Αγιο Κωνσταντίνο, "φροντιστήριο ελληνικών γραμμάτων", μία μέση δηλαδή σχολή που θα λειτουργήσει έως τις πρώτες δεκαετίες του 19ου αιώνα. Μετά το 1820 οι ενορίες της Αναλήψεως και του Κυπαρισσά συντηρούσαν μικρά αλληλοδιδακτικά εκπαιδευτήρια. Αργότερα, θα συσταθεί κεντρικό παρθεναγωγείο απέναντι από τον Αγιο Κωνσταντίνο, στην αυλή του οποίου, στα 1894, θα ανεγερθεί η Φωτιάδειος Αστική Σχολή. Την πνευματική κίνηση της μικροαστικής αυτής συνοικίας τονώνουν οι φιλόμουσοι σύλλογοι "Απόλλων" (1866) και "Ελικών" (1867), πολύ δε αργότερα, μεταπολεμικώς, ο δραστήριος Μορφωτικός Σύνδεσμος Υψωμαθείων.

Κ.Μ. Σταματόπουλος

Ο Ναός του Αγίου Νικολάου

Ιστορία

Ο ναός του Αγίου Νικολάου Υψωμαθείων πρωτοεμφανίζεται στις πηγές στα 1583, στον κατάλογο των ναών της Πόλεως που κατέστρεψε ο Τρύφων Καραμπεϊνίκωφ προκειμένου να χορηγήσει στον κλήρο τους χρηματικό βοήθημα εκ μέρους του τσάρου. Ο εφημέριός του τότε εκαλείτο Κλήμης. Η ενορία του Αγίου Νικολάου υπήρξε ανά τους αιώνες φτωχή και ολιγάνθρωπη, πιθανώς λόγω της μικρής της εκτάσεως, καθώς περιβαλλόταν ανέκαθεν από τις ισχυρότερες ενορίες της Αναλήψεως, του Αγίου Μηνά και του Αγίου Κωνσταντίνου και επιπλέον ευρίσκετο σε γειτονιά με σημαντικό ποσοστό αρμενικού πληθυσμού. Ο ναός κάηκε στα 1782 στην μεγάλη πυρκαγιά που κατέκαψε σχεδόν ολοσχερώς όλες τις συνοικίες της Προποντίδος. Η ενορία που εξ αιτίας των πενιχρών της οικονομικών αδυνατούσε να ανταποκριθεί στις ανάγκες της, δέχθηκε, λόγο μετά την πυρκαγιά, οικονομική συνδρομή εκ μέρους του ομωνύμου ναού της πλούσιας ενορίας του Τζιβαλίου, κοντά στο Φανάρι. Πιθανώς ταλαιπωρηθείς κατά τις ταραχές του Απριλίου 1821, ο ναός του Αγίου Νικολάου ξανακτίστηκε εκ βάθρων στα 1834, επί πατριαρχίας Κωνσταντίνου Α' του από Σιναίου, στα χρόνια δηλαδή που ο μεταρρυθμιστής Σουλτάνος Μαχμούτ Β' αποσκοπώντας στην επαναδημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης στους χριστιανούς της Αυτοκρατορίας, ήρε τι παλαιές δυσκολίες και έδωσε σ αυτούς την άδεια της εκ βάθρων ανοικοδομήσεως σε μόνη την Κωνσταντινούπολη, είκοσι εννέα ελληνορθοδόξων ναών. Στα μέσα στου 19ου αιώνα λειτούργησε για λίγο ίσως σε κτίσμα εντός της αυλής μικρό αλληλοδιδακτικό δημοτικ σχολείο.

Ο Αγιος Νικόλαος, μαζί με τη Ανάληψη, υπήρξαν οι μόνοι ναο του "συμπλέγματος" εκκλησιών τω Υψωμαθείων που δε κατεστράφησα από τον τουρκικό όχλο στα Σεπτεμβριανά (1955). Μόνη αλλοίωση στο εσωτερικό χώρο, οφειλομένη στο συρμό που εισήγαγε στην Κωνσταντινούπολη ο Οικουμενικό Πατριάρχης Αθηναγόρας Α', ο απ Αμερικής, η αντικατάσταση μ πάγκους των πατροπαράδοτων στασιδιών.

Κ.Μ. Σταματόπουλο

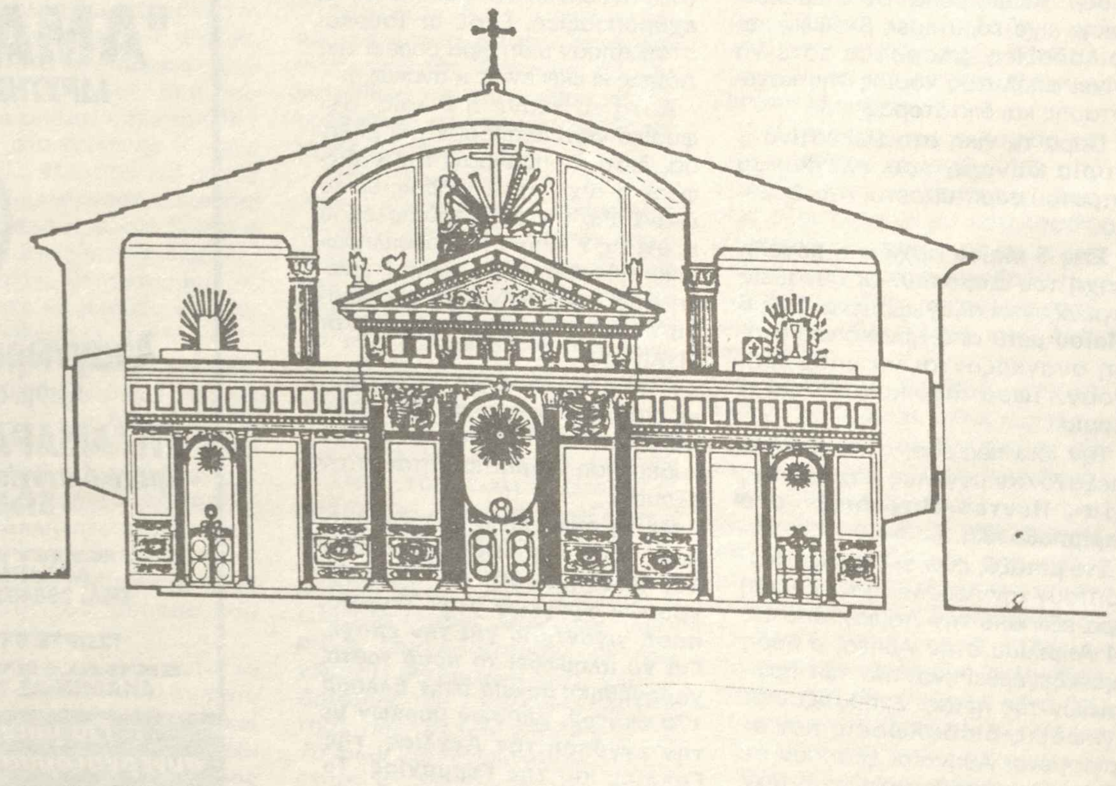

Κων/πολη - Ψωμαθεία. Ι. Ν. Αγίου Νικολάου. Τομή. Από την ίδια ομάδα εργασίας.

Αρχιτεκτονική

Ο ναός του Αγίου Νικολάο βρίσκεται στην ομαλή πλαγ σε ελάχιστη απόσταση, στα δυτικ του ναού της Αναλήψεως. Το οικοδομικό συγκρότημα του ναού είνα χτισμένο σε γήπεδο σχήματος Γ, τ οποίο αναπτύσσεται κατά μήκο ενός δρόμου. Το συγρότημα περιλαμβάνει το ναό και ένα κτίσμα πο χρησιμοποιείται εν μέρει ως σπίτ και εν μέρει ως κοινοτική αίθουσα. Ο ναός καταλαμβάνει το κεντρικ τμήμα του γηπέδου. Ο δυτικός το τοίχος ταυτίζεται με το όριο το χώρου. Στα νότια και στα βόρει του υπάρχουν δύο ευρύχωρες αυλές που επικοινωνούν μεταξύ τους μ στενό πέρασμα που διαμορφώνετα στα ανατολικά του ναού. Η κύρι αυλή του συγκροτήματος βρίσκετα στα βόρεια του ναού, μεταξύ αυτο και των βοηθητικών κτισμάτων.

Ψηλός μανδρότοιχος αποτελεί τ όριο του γηπέδου προς το δρόμο κ προς τα βόρεια, ενώ στα ανατολικά ο χώρος ορίζεται από έναν αναλλημ τικό τοίχο. Ο μανδρότοιχος είν χτισμένος από αρμολογημένη ημιλ ξευτη λιθοδομή από τοπικό ασβέστι Επιστέφεται με πλίνθινο επιχρισμέ αιγυπτιάζον γείσο και δίριχτη στέ με βυζαντινού τύπου κεραμίδα. μανδρότοιχος έχει τρεις τοξωτ αυλόθυρες.

Ο κυρίως ναός με διαστάσεις ερίπου 14x19μ., ανήκει στον πο των τρίκλιτων βασιλικών. αλύπτεται με δίριχτη ξύλινη έγη με επικάλυψη από γαλλι- κεραμίδια. Στα δυτικά του ρίως ναού είναι κτισμένος τιμήκης νάρθηκας. Πρόκειται α κτίσμα σύγχρονο πιθανότα- , με το ναό, αν και υπάρχει τασκευαστικός αρμός μεταξύ υς. Μία θύρα στο βόρειο ρο του δυτικού τοίχου και ά μία στη βόρεια και τη νότια ευρά του οδηγούσαν αρχικά ο εσωτερικό του νάρθηκα. ό αυτές η νότια καταργήθηκε αν το νότιο άκρο του νάρθη- διαμορφώθηκε σε αγίασμα. ά ένα παράθυρο ανοιγόταν ς στενές πλευρές του νάρθη- . Η προσπέλαση του κυρίως ού γινόταν αρχικά από δύο ρες, ανά μία στο δυτικό άκρο ν μακρών πλευρών, και μία ο μέσον του δυτικού. Ο φωτι- ός του επιτυγχάνεται από σει- παραθύρων στους μακρούς ίχους, από το παράθυρο της γχης του ιερού, καταργημένο μερα, και από δύο τριάδες ραθύρων που ανοίγονται λά στα αετώματα του ανατο- κού και του δυτικού τοίχου. εσωτερικό του ναού χωρίζε- ι σε τρία κλίτη από σειρές λινων στύλων. Στο δυτικό ήμα του ναού είναι διαμορφω- νος ξύλινος γυναικωνίτης σε οφο. Το ιερό με τη χαρακτηρι- κά ευρεία και χαμηλή κόγχη υ χωρίζεται από τον κυρίως ό με ψηλό τέμπλο. Τα στασί- α που βρίσκονται κατά μήκος ων των τοίχων του κυρίως ού καθώς και μεταξύ των στύ- ν δεν σώζονται πλέον.

Τα κατασκευαστικά και τα ρφολογικά στοιχεία του ού είναι χαρακτηριστικά των ισμάτων της εποχής του. ρόκειται για κτίσμα με εντε- ώς απλό και αδιάρθρωτο πρι- ατικό όγκο και βαρειές αναλο- ες.

Οι παχείς τοίχοι του ναού, οι τοίοι, ας σημειωθεί, παρουσιά- υν μείωση προς τα άνω, είναι τό ημιλάξευτη τοιχοποιΐα από πικό, μαλακό ασβεστόλιθο, αρμο- γημένη με φαρδύ αρμολόγη- . Οι γωνίες ωστόσο του κτι- ου αλλά και ολόκληρα τμήμα- των τοίχων του, όπως ο ατολικός τοίχος εκατέρωθεν ς κόγχης του ιερού, έχουν τασκευασθεί από εντυπωσια- ύ μεγέθους λαξευτούς ασβε- όλιθους. Η κόγχη του ιερού ναι κατασκευασμένη από κρού μεγάθους λαξευτούς βεστόλιθους σε ένα σύστημα μής που θα μπορούσε να ρακτηρισθεί ατελές ισόδομο. θοανάγλυφα της εποχής της νεγέρσεως του ναού κοσμούν ς όψεις του ναού. Τα επιχρι- ένα ψηλά και ισχυρά προέχο- α αιγυπτιάζοντα γείσα των ίχων είναι διαμορφωμένα ό πλίνθους σε επεξοχή.

Τα πλαίσια των ανοιγμάτων, ρών και παραθύρων, είναι αμορφωμένα από μεγάλου γέθους ασβεστόλιθους. Οι θοστάτες είναι μονόλιθοι, ως και οι ποδιές και τα ανώ- ια των παραθύρων, που, σχε- ν όλα, έχουν τη μορφή χαμη- ωμένου τόξου. Χαμηλωμένα ξα έχουν και θύρες του ναού. μορφολογία των ανοιγμάτων τάσσεται στα πλαίσια της αραδόσεως της οθωμανικής χιτεκτονικής. Εξαίρεση απο- λεί το θύρωμα της βασιλείου ρας, η μορφή του οποίου αρουσιάζει σαφείς κλασικι- ικές επιρροές. Ολα τα ανοίγ- ατα φέρουν βαρειά, χειροποί- α σιδηρά κουφώματα που ασφάλιζαν το κτίριο από την αραβίαση αλλά και από τη φωτιά. Τα παράθυρα φέρουν και ελαφρά ξύλινα υαλοστάσια.

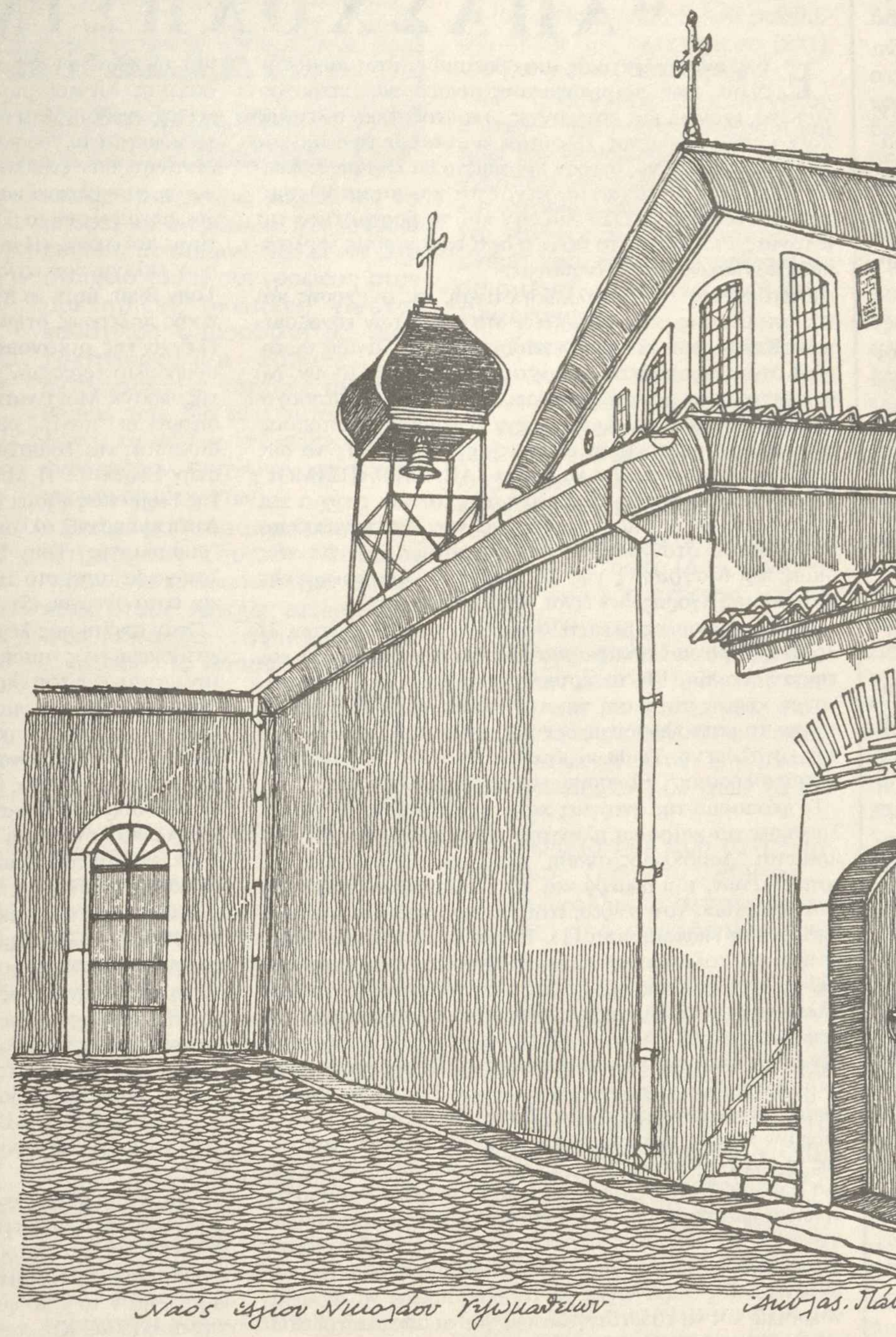

Η είσοδος του αυλογύρου, το κωδωνοστάσιο και η πρόσοψη του Αγ. Νικολάου. (Σχέδιο Α.Μ. από το βιβλίο του Σφραγίδες Κων/πόλεως)

Οι ξυλοκατασκευές του ναού -οι σειρές των στύλων με τα επιστύλιά τους, το πάτωμα του γυναικωνίτη και η στέγη- είναι από πελεκητή, άγρια ξυλεία. Οι δευτερεύουσες ξυλοκατασκευές φαίνεται ότι είναι από μαλακή, λευκή ξυλεία. Η μορφολογία τόσο του τέμπλου, όσο και της ξύλινης επενδύσεως των στύλων -οι οποίοι διαμορφώνονται ως κορινθιακοί κίονες- και των επιστυλίων -τα οποία είναι διαμορφωμένα ως πλήρης θριγκός- καθώς και η οροφή χαρακτηρίζεται από έντονες δυτικοευρωπαϊκές επιρροές. Δεν λείπουν, ωστόσο, παρανοήσεις των προτύπων σε επιμέρους στοιχεία που δίνουν στο σύνολο έναν, σε κάποιο βαθμό, λαϊκό χαρακτήρα. Εντελώς απλής μορφής είναι τα στασίδια του ναού.

Το δάπεδο του ναού είναι από χονδρές ορθογωνισμένες πλάκες τοπικού ασβεστολίθου.

Το βοηθητικό κτίσμα του ναού βρίσκεται στο δυτικό άκρο της βόρειας αυλής του συγκροτήματος. Πρόκειται για κτίσμα, σύγχρονο με ναό, όπως φαίνεται από τα μορφολογικά και κατασκευαστικά του στοιχεία, αν και αρκετά αλλοιωμένο από νεώτερες επεμβάσεις. Είναι χτισμένο κατά μήκος του μανδρότοιχου και έχει σε κάτοψη σχήμα Γ. Είναι ισόγειο, εκτός από το ανατολικό άκρο της βόρειας πτέρυγάς του, όπου υπάρχει ένας ημιυπόγειος χώρος. Η γραφική αποκατάσταση της αρχικής κτιριολογικής διαρθρώσεως του κτιρίου δεν είναι εύκολη χωρίς σχετική έρευνα.

Σ.Β. Μαμαλούκος

Ο Ναός της Θείας Αναλήψεως

Ιστορία

Ο ναός της Αναλήψεως, στο εσωτερικό της πύλης της Ψαμμάθου ή Ψωμαθιάς, βυζαντινός ή στην θέση βυζαντινού, πρωτοαπαντάται στις πηγές υπό την προσωνυμία Θεοτόκος ή Χρυσαληθινή, σε δωρητήριο έγγραφο του 1566 αναφερόμενο σε πράξη που συντελέσθηκε προ του 1545. Αρκετοί από τους δυτικούς περιηγητές του 16ου και 17ου αιώνα τον επισκέπτονται και τον μνημονεύουν. Η ενορία της Χρυσαληθινής εμφανίζεται ως ευκατάστατη αν κρίνουμε από το μεριδιό της στον χώρο των κιουρεκτζήδωνναυτικών, με το οποίο το οθωμανικό κράτος εχρέωνε το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Ο ναός καίγεται στα 1660 και ξανακτίζεται με την υποχρεωτική μορφή της ξυλόστεγης βασιλικής. Θα καεί ξανά στα 1782, για να αναστηθεί πλέον ως θεία Ανάληψις λίγα χρόνια αργότερα, ίσως στα 1785, έτος στο οποίο χρονολογούνται οι εικόνες του Χριστού και της Χρυσαληθινής στο τέμπλο. Η ενορία, χάρη στη χρηστή διοίκηση των επιτρόπων της, ευημερεί και είναι σε θέση, εφ' ενός να συντηρεί μικρή σχολή και, αφ' ετέρου, να δανείσει χρήματα σε εμπερίστατες ενορίες της Πόλης. Πιθανώς ταλαιπωρηθείς κατά τις ταραχές του Απριλίου 1821, ο ναός της Αναλήψεως θα ξανακτισθεί εκ βάθρων στα 1832 επί πατριαρχίας Κωνσταντίνου Α' του από Σιναίου, αντί του ποσού 111.003 γροσίων. Αρχιτέκτων του ο δημοφιλής κάλφας Κωνσταντίνος τουπίκλην Γιολασιγμάζης από την Καισάρεια, ο οποίος στην περίπτωση της Αναλήψεως εφαρμόζει σχέδιο συντηρητικό, εμπνεόμενος πιθανώς ή αντιγράφων τον προϋπάρχοντα ναό του τέλους του 18ου αιώνα. Δημιουργία ευαίσθητη διακεκριμένου λαϊκού αρχιτέκτονα, είναι ευτύχημα πως η θεία Ανάληψις Υψωμαθείων δεν υπέστη στην μετέπειτα ιστορία της σημαντικές μετατροπές, πλην της ανεγέρσεως, στα χρόνια του Ταζιμάτ, βραχέος μαρμάρινου κωδωνοστασίου, της ανακατασκευής του νάρθηκα και της προσθήκης μικρής κοινοτικής αίθουσας πλάι στην παμπάλαια λιθόκτιστη οικία της αυλής. Αλώβητη και από την λαίλαπα των Σεπτεμβριανών, μεταφέρει με γνησιότητα ως τις ημέρες μας την εικόνα και την ατμόσφαιρα των εκκλησιών της πονεμένης Ρωμηοσύνης.

Κ.Μ. Σταματόπουλος.

Συνέχεια στη σελ. 10

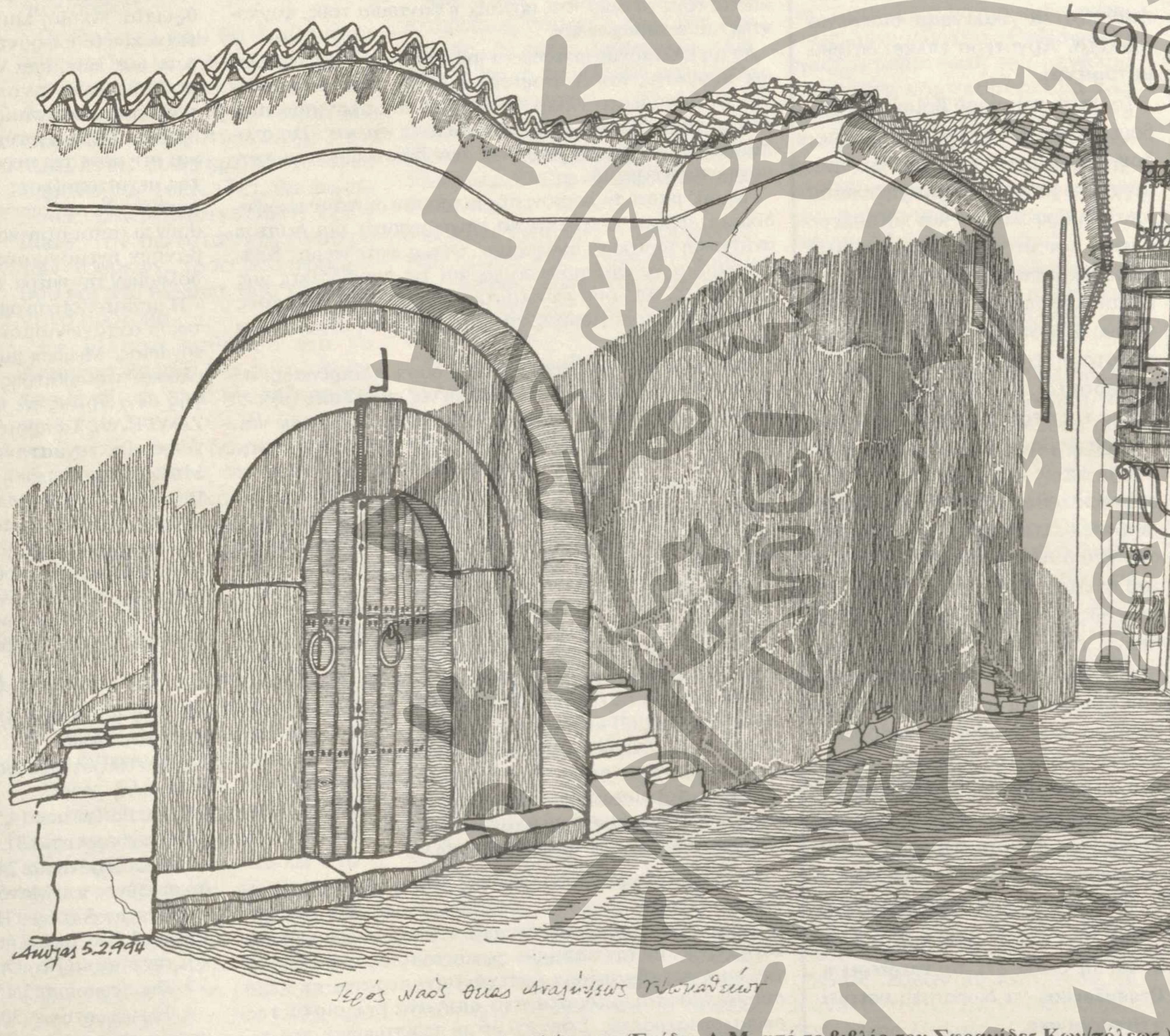
5.2.994
Ιερός Ναός Θείας Αναλήψεως Υψωμαθείων

Η είσοδος του αυλογύρου και ο ναός της Θείας Αναλήψεως. (Σχέδιο Α.Μ. από το βιβλίο του Σφραγίδες Κων/πόλεως.)

Συνέχεια από τηνσελίδα 9

Αρχιτεκτονική

Ο ναός της θείας Αναλήψεως βρίσκεται σε ελάχιστη απόσταση από τα θαλάσσια τείχη, στα νοτιοδυτικά της Πύλης της Ψωμαθειάς. Το οικοδομικό συγκρότημα του ναού έχει σχήμα ακανόνιστου τετραπλεύρου. Καθώς καταλαμβάνει το νότιο τμήμα ενός οικοδομικού τετραγώνου, αυτό περιβάλλεται από τρεις πλευρές από δρόμους και μόνο προς τα βόρεια συνορεύει με αστικές ιδιοκτησίες. Το συγκρότημα περιλαμβάνει το ναό, το αγίασμα, ένα σπίτι και την κοινοτική αίθουσα. Ο ναός καταλαμβάνει το νότιο τμήμα του γηπέδου. Ο δυτικός του τοίχος ταυτίζεται με το όριο του χώρου. Στα νότια και τα ανατολικά του υπάρχουν στενές αυλές. Η κύρια αυλή του συγκροτήματος βρίσκεται στα βόρεια του ναού, μεταξύ αυτού και των βοηθητικών κτισμάτων.

Ενας ισχυρός μανδρότοιχος, με πάχος 0,90 και ύψος 4.50μ. περίπου, περιβάλλει το συγκρότημα. Είναι χτισμένος από αρμολογημένη ημιλάξευτη λιθοδομή από τοπικό ασβεστόλιθο. Επιστέφεται με πλίνθινο επιχρισμένο αιγυπτιάζον γείσο και δίριχτη στέγη με βυζαντινού τύπου κεραμίδια. Ο μανδρότοιχος είχε αρχικά τρεις θύρες. Από αυτές σπουδαιότερη είναι εκείνη που οδηγούσε στη βόρεια αυλή. Το τοξωτό της άνοιγμα είναι διαμορφωμένο σε αβαθή κόγχη και διαθέτει εσωτερικά ένα είδος προπύλου. Η θύρα αναδεικνύεται ακόμη περισσότερο από την καμπύλωση του γείσου του μανδρότοιχου επάνω από αυτήν.

Ο ναός με διαστάσεις περίπου 13x21μ., ανήκει στον τύπο των τρίκλιτων βασιλικών. Καλύπτεται με δίριχτη ξύλινη στέγη με επικάλυψη από βυζαντινού τύπου κεραμίδια. Στο δυτικό άκρο της βόρειας, κύριας, πλευράς του ναού είναι κτισμένος ξυλόπηκτος νάρθηκας, αλλοιωμένος από νεωτερικές επεμβάσεις. Δύο θύρες, ανά μία στο δυτικό άκρο των μακρών πλευρών, οδηγούν στο εσωτερικό του ναού. Ο φωτισμός του επιτυγχάνεται από σειρές παραθύρων στους μακρούς τοίχους, από το παράθυρο της κόγχης του ιερού και από δύο τριάδες παραθύρων που ανοίγονται ψηλά στα αετώματα του ανατολικού και του δυτικού τοίχου. Το εσωτερικό του ναού χωρίζεται σε τρία κλίτη από σειρές ξύλινων στύλων. Στο δυτικό τμήμα του ναού είναι διαμορφωμένος ξύλινος γυναικωνίτης σε όροφο. Το ιερό με τη χαρακτηριστικά ευρεία και χαμηλή κόγχη του χωρίζεται από τον κυρίως ναό με ψηλό τέμπλο. Απλές σειρές στασιδιών βρίσκονται κατά μήκος όλων των τοίχων του κυρίως ναού και διπλές, ώστε να εξυπηρετούν τόσο το κεντρικό όσο και τα πλάγια κλίτη, μεταξύ των στύλων.

Τα κατασκευαστικά και τα μορφολογικά στοιχεία του ναού είναι χαρακτηριστικά των κτισμάτων της εποχής του. Πρόκειται για κτίσμα με απλό και αδιάρθρωτο πρισματικό όγκο και βαρειές αναλογίες. Κάποια προσπάθεια να διασκεδασθεί αυτή η εντύπωση γίνεται με τη διαμόρφωση τοξωτών τοπικών υπερυψωμάτων των τοίχων και αβαθούς κόγχης στη νότια θύρα, στοιχεία τα οποία ενδεχομένως απηχούν μακρινές δυτικοευρωπαϊκές επιρροές.

Οι παχείς τοίχοι του ναού είναι από ημιλάξευτη τοιχοποιΐα από τοπικό, μαλακό ασβεστόλιθο. Οι λίθοι είναι μικρού μεγέθους και κατάβάλλεται κάποια προσπάθεια να κτίζονται σε στρώσεις. Το φαρδύ αρμολόγημα από ασβεστοκονίαμα καλύπτει μεγάλο μέρος των εξωτερικών όψεων των τοίχων. Αρκετά λιθοανάγλυφα, άλλα αρχαία και βυζαντινά και άλλα της εποχής της ανεγέρσεως του ναού, καθώς και η κεραμεική χρονολογία 1832 κοσμούν τις όψεις του ναού.

Τα επιχρισμένα ψηλά και ισχυρά προέχοντα αιγυπτιάζοντα γείσα των τοίχων είναι διαμορφωμένα από πλίνθους σε επεξοχή.

Τα πλαίσια των ανοιγμάτων, θυρών και παραθύρων, είναι διαμορφωμένα από μεγάλου μεγέθους λαξευτούς ασβεστόλιθους. Οι ορθοστάτες είναι μονόλιθοι, όπως και οι ποδιές και τα ανώφλια των παραθύρων. Τα τελευταία είναι οριζόντια ή έχουν τη μορφή χαμηλωμένου τόξου. Τοξωτές είναι και οι θύρες. Η μορφολογία των ανοιγμάτων εντάσσεται στα πλαίσια της παραδόσεως της οθωμανικής αρχιτεκτονικής. Ολα τα ανοίγματα φέρουν βαρειά, χειροποίητα σιδηρά κουφώματα που εξασφάλιζαν το κτίριο από την παραβίαση αλλά και από τη φωτιά. Τα παράθυρα φέρουν και ελαφρά ξύλινα υαλοστάσια.

Οι ξυλοκατασκευές του ναού -οι σειρές των στύλων με τα επιστύλιά τους, το πάτωμα του γυναικωνίτη και η στέγη- είναι από πελεκητή, άγρια ξυλεία. Οι δευτερεύουσες ξυλοκατασκευές φαίνεται ότι είναι από μαλακή, λευκή ξυλεία. Η μορφολογία τόσο του τέμπλου, όσο και της ξύλινης επενδύσεως των στύλων και των επιστυλίων καθώς και η οροφή, αν και εδώ σε μικρότερο βαθμό, χαρακτηρίζεται από έντονες δυτικοευρωπαϊκές επιρροές, οι οποίες όμως δεν έχουν πλήρως αφομοιωθεί από τους τεχνίτες. Αποτέλεσμα είναι οι νεοπλασματικές και με έντονα λαϊκό χαρακτήρα επιμέρους μορφές. Εντελώς απλής μορφής είναι τα στασίδια του ναού.

Το δάπεδο του ναού είναι από μεγάλου πάχους ορθογωνισμένες πλάκες τοπικού ασβεστολίθου.

Το αγίασμα βρίσκεται στη νοτιοανατολική γωνία του συγκροτήματος. Καταλαμβάνει το μεγαλύτερο μέρος της αρχικής αυλής που σχηματιζόταν μεταξύ του ναού και του μανδροτοίχου. Στη σημερινή του μορφή, που πρέπει ίσως να χρονολογηθεί στις πρώτες δεκαετίες του 20ού αιώνα, έχει τη μορφή σκεπαστού διαδρόμου που φράσσεται με σιδερένια υαλοστάσια. Η στέγη του ήταν αρχικά γυάλινη με σιδερένιο σκελετό. Αργότερα επικαλύφθηκε με τσιμέντο.

Το σπίτι του ναού βρίσκεται στη βορειοανατολική γωνία του γηπέδου. Πρόκειται για μικρό κτίσμα, σύγχρονο με το ναό, όπως φαίνεται από τα μορφολογικά και κατασκευαστικά του στοιχεία. Εχει χαμηλό ισόγειο και έναν όροφο. Στην αρχική του μορφή ο όροφος περιλάμβανε δύο χώρους. Ο εξωτερικός είχε σε κάτοψη σχήμα Γ, καλυπτόταν με θολοδομία και περιέβαλε έναν μικρό εσωτερικό χώρο που είναι σήμερα σοβαρά αλλοιωμένος. Στα μέσα, όπως φαίνεται του 19ου αιώνα κτίσθηκε επάνω στη δυτική όψη του σπιτιού μικρό κωδωνοστάσιο. Στα δυτικά του αρχικού όγκου του σπιτιού προστέθηαν αργότερα, πιθανώς στο δεύτερο μισό του 19ου αιώνα, ένας ακόμη χώρος και ένα πρόπυλο με ξυλόπηκτη κατασκευή.

Η κοινοτική αίθουσα, κτίσμα νεώτερο, καταλαμβάνει τη βορειοδυτική γωνία της παλαιάς αυλής του συγκροτήματος. Πρόκειται για μικρό, απλής κατασκευής ισόγειο κτίσμα με μονόριχτη στέγη που καλύπτεται με γαλλικά κεραμίδια.

Σ.Β. Μαμαλούκος.

Σημ. Στό τεύχος Μαρτίου (σελ.15, στήλη 5η, σειρά 27), το: **υπερτερεί η Θεσσαλονίκη**, να διαβαστεί: **υστερεί η Θεσσαλονίκη.**

"ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΜΟΣ"

Ενας ακόμη λεκτικός ακροβατισμός, ταυτόσημος μ' όλους τους προηγούμενους (αναδόμηση, ετεροχρονισμένα, έχοντες και κατέχοντες...) εμφανίστηκε τελευταία πολλά υπαινισσόμενος. Πλούτισε κι αυτός με τη σειρά του τον ήδη βεβαρυμένο, σχεδόν κορεσμένο θα λέγαμε, πολιτικό μας λόγο, με ασάφεια, κενότητα και μακιαβελισμό. "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΜΟΣ" λοιπόν και το βαφτιστικό της ανεργίας, έτσι καθώς το θέλει ο άρτι εμφανισθείς νεολογισμός και καλώς να τον δεχθούμε.

Επινοημένος την κατάλληλη στιγμή, της σύγχυσης και της απελπισίας, που επικρατεί στο χώρο των εργαζομένων. Και εκ του πονηρού εκπορευόμενος. Σανίδα σωτηρίας στους κρατούντες για ν' αποπροσανατολίσουν. Να δημιουργήσουν έντεχνα φρούδες ελπίδες στους "απασχολήσιμους" ανέργους. Κι έτσι με τ' αζημίωτο να αποποιηθούν και να μεταφέρουν ευθύνες της μορφής: Τι να σας κάνουμε; Ας φροντίζατε να γίνετε "ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΜΟΙ". Κι ας έχει ο άνεργος στο ενεργητικό του και πτυχία και πείρα δουλειάς και προϋπηρεσία χρόνων. Στο εργοστάσιο, στο χωράφι, στο γραφείο, στο κατάστημα. Με τις νέες όμως προδιαγραφές της ελεύθερης διεθνοποιημένης παγκόσμιας αγοράς, δεν είναι "απασχολήσιμος".

Κακός σύμβουλος βλέπετε ο πανικός των ιθυνόντων. Η προχειρότητα και ο ναρκισσισμός. Με την αλαζονεία και την αναλγησία. Με τα κρυπτογραφήματα δεν πετυχαίνουμε κύριοι σύγκλιση και την ένταξη στην Ε.Ε. Κι αν τελικά το κατορθώσουμε, δεν μας είπαν τι θ' αλλάξει για τον εργαζόμενο. Τι θα κερδίσει ο άνεργος αν βαφτιστεί "απασχολήσιμος". Γλωσσικό είναι το πρόβλημά μας;

Το φάντασμα της ανεργίας κατά τα φαινόμενα θα εξακολουθήσει για καιρό να πλανάται και η απειλή της θα επικρέμεται "Δαμόκλειος σπάθη" πάνω από τις κεφαλές των εργαζομένων, του σήμερα και των μελλοντικών στρατιών των ανέργων, του αύριο, που θα προστεθούν στα ήδη υπάρχοντα εκατομμύρια (1). Εκτός κι αν τελικά συνέρθουμε και τολμήσουμε άλλες πολιτικές. Αναζητήσουμε άλλες λύσεις, μακριά από τις οικονομετρικές. Καθώς άλλωστε οι εναπομείναντες σώφρονες επισημαίνουν: Το κοινωνικό αδιέξοδο και το αλαλούμ στον εργασιακό χώρο, δεν είναι οικονομικό απλά πολιτικό. Προέκυψε κυρίως από τη στρεβλή διαχείρηση των κοινών. Ειδικά της διαχείρησης του κοινωνικά παραγόμενου προϊόντος. Και να πάψουν να μας παραπλανούν με ιδεολογήματα παραγωγής κι ανταγωνιστικότητας. Σ' ένα τρισεκατομμύριο δολάρια υπολογίζουν το χρηματιστηριακό κεφάλαιο που μετακινείται ημερησίως, ανεξέλεγκτο και σε κλάσμα δευτερολέπτου, με τα μέσα της ηλεκτρονικής και κερδοσκοπεί. Υφαρπάζει το πλεόνασμα του κοινωνικού προϊόντος και το θέτει εκτός παραγωγής. Κι αυτό θα πρέπει να το κατανοήσουμε και να το καταγγείλουμε για να απαγκιστρωθούμε από την τζογαδόρικη οικονομία της καταστροφής και του ολέθρου.

Το ατυχές κατά τη γνώμη μου αοριστολόγημα "Απασχολήσιμος" μού θύμισε το αινιγματικό εκείνο "ΠΑΡΑΡΛΑΜΑ" από τ' ομώνυμο (αν θυμάμαι καλά) διήγημα του Δ. Βουτυρά. Ο ήρωας του διηγήματος από βραδύς έγραφε στα κρυφά με μπογιά, στους τοίχους και στις επιφάνειες του τυπογραφείου που εργάζονταν, το ακατανόητο εκείνο "Παραρλάμα". Για να εκδικηθεί τον εργοδότη του και ίσως για να προκαλέσει το ενδιαφέρον των συναδέλφων του που μακαρίως εφησύχαζαν. Απολάμβανε την σύγχυση και την ταραχή τους, καθώς μάταια προσπαθούσαν να αποκρυπτογραφήσουν το γρίφο. Κι έλεγε ο καθείς τους τα δικά του, οργίαζε η φαντασία τους, ψάχνονταν και σκιαμαχούσαν.

Ας μη μπλέκουμε ωστόσο τα μήλα με τα φύλλα. Τις αγαθές προθέσεις του Δ. Βουτυρά που μας προειδοποιούσε για τα δυσάρεστα επερχόμενα. Τον παραλογισμό που έμελλε να επικρατήσει στις ανθρώπινες σχέσεις. Τις σκοπιμότητες και τις ανεπάρκειες των πολιτικών που στην αρχή υπαινιχτήκαμε.

Για νά' μαστε το λοιπόν, στο μέτρο του δυνατού ακριβοδίκαιοι, ας μας επιτραπεί να επιχειρήσουμε μια δεύτερη ανάγνωση των όσων αναφέραμε. Ούτως ώστε να μας δοθεί η ευκαιρία να επανορθώσουμε και τις προσωπικές μας εκτιμήσεις, απ' όσα συνειρμικά εισπράξαμε, από τους πολιτικούς νεολογισμούς και την ομιχλώδη ατμόσφαιρα που τα περιβάλλει.

Μήπως δηλαδή υπάρχει κάποια δόση ειλικρίνειας, σ' αυτές τις μονολεκτικές κι εξεζητημένες σιβυλλικές ρήσεις και μας διαφεύγει το πού μας παραπέμπουν; Μήπως και είναι μια εκ βαθέων εξομολόγηση; Μια ομολογία αδυναμίας των πολιτικών, να αναστρέψουν και εν ανάγκη να ανατρέψουν τις εξελίξεις; Μήπως οι πολιτικοί από καιρό θέλουν να μάς πουν, πως απ' αυτούς και τις πολιτικές τους, δεν έχουμε πλέον τίποτα να περιμένουμε και να ελπίζουμε; Πως έτσι καθώς έχουν παγιδευτεί στα γρανάζια των αλλοδαπών κέντρων αποφάσεων του επαγγελματισμού και των διαπλεκομένων συμφερόντων και των παρακρατικών εξουσιών η αποτελεσματικότητά τους είναι περιορισμένη και ...πολλές απαιτήσεις να μην έχουμε; Δίχως να αποτελεί άλλοθι για άφεση αμαρτιών, δεν παύει ωστόσο να αποτελεί πραγματικότητα το γεγονός ότι διακόσιες εταιρίες (2) κυριαρχούν, ελέγχουν και υπαγορεύουν πολιτικές σε εθνικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο. Αποφασίζουν για τον άνθρωπο, διατάζουν τους πολιτικούς και προδιαγράφουν τις τύχες του κόσμου. Δίχως καμιά, για την ώρα τουλάχιστο ουσιαστική αντίδραση, μάς οδηγούν στο τίποτε και στο πουθενά.

Αλλωστε, το κοινωνικό κράτος έτσι καθώς δομήθηκε από τον δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο και μετά, και αποτέλεσε για πενήντα χρόνια υπόδειγμα κοινωνικών ισορροπιών και ειρήνης, με την κατάρρευση του αντίπαλου δέους και την ωμή επέμβαση των κατεχόντων, μέρα με τη μέρα συρρικνώνεται μπροστά στα αμήχανα βλέμματα της σοσιαλδημοκρατίας. Στην καλύτερη περίπτωση οι πολιτικοί τρέχουν και δεν προλαβαίνουν την λαίλαπα της κα δάφισης. Με ποιά πολιτική άλλωστε να παρέμβουν και να περισώσουν από τα κεκτημένα των εργαζομένων. Οι τα κόμματα τα "σοσιαλιστικά" και τα "εργατικά' που ε λέγονται σαν εναλλακτική λύση για να παρέμβουν στ κρίση, που ολοένα και περισσότερο απλώνεται και βαθ νει, απεμπολούν τα βασικά εργαλεία άσκησης αποτελεσ τικής πολιτικής. (Η πρώτη πολιτική απόφαση του προ ρών εκλεγμένου εργατικού πρωθυπουργού της Αγγλί Tony Blair, ήταν να παραχωρήσει τον έλεγχο της νομισμ τικής πολιτικής στην Τράπεζα της Αγγλίας. Δηλαδή, τ έλεγχο της οικονομίας της χώρας σ' ένα ανεξάρτη συμβούλιο τραπεζών. (3) Λίγες μέρες αργότερα ο καθη τής Φρανκ Μοντινιάνι κάτοχος Νόμπελ της Οικονομί δήλωνε σε "πάνελ" οικονομολόγων, προσκεκλημένων τ διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος, με θέμα την ανερ στην Ευρώπη: "Η Μπουντεσμπάνκ, η Κεντρική Τράπε της Γερμανίας φταίει για την υψηλή ανεργία στην Ευρώ Αυτή και κανείς άλλος". (4) Τί το διαφορετικό προσδοκ "σοσιαλιστής" Tony Blair από την Τράπεζα της Αγγλία Στη χώρα αυτή στο 19% των νοικοκυριών, όλοι οι ενή κοι είναι άνεργοι. (5)

Οταν ακόμη μάς λέγουν πως αρκούν 20 ρομπότ για κατασκευή ενός αυτοκινήτου μάρκας WV, που ως χτες την κατασκευή του έπρεπε να εργαστούν 300 εργάτες. Π επί πλέον αν εφαρμοστεί στο σύνολό της η σύγχρο τεχνολογία, στην παραγωγή της Ο.Δ. Γερμανίας με τα εκατομ. εργατικό δυναμικό, θα προστεθούν 10 εκατομ. πλέον άνεργοι, στους ήδη υπάρχοντες. (6) Οταν κινδυνε το οικοσύστημα. Οταν στην αυλή της Ευρώπης λαοί ψυχρώ σφάζονται και αναρχούνται. Οταν... Για ποιά κ ματα, ποιούς πολιτικούς και για ποιά πολιτική μπορο να κάνουμε λόγο;

Εκτός κι αν πολιτική επιστήμη εννοούμε την πολιτ της "Νέας Τάξης Πραγμάτων". Των τεχνοκρατών π υπηρετούν τα συμφέροντα στενών κύκλων.

Είναι προφανές πως βρισκόμαστε μπροστά σε μια έν νη αντινομία μεταξύ του κοινωνικού κράτους και τ αυτονομημένης οικονομίας. Μάς είναι επίσης γνωστό π όλες οι ως και τα χτες τουλάχιστον κοινωνίες, με λίγε πολλές διαφοροποιήσεις είχαν καθήκον και υποχρέω και συνταγματικά ακόμη, να κατοχυρώσουν το δικαίω στην εργασία. Να φροντίζουν να την παρέχουν στα μ τους.

Είχαμε συνηθίσει ακόμη να ζούμε σ' έναν κοινων περίγυρο σχετικά ασφαλή. Οπου οι σχέσεις του κοινω κού κράτους και της οικονομίας δεν βρίσκονταν σε συν αντιπαράθεση. Η κοινωνική συναίνεση και η εργασια ειρήνη ήταν το ζητούμενο και το μέλημα κάθε ευνομού νης πολιτείας. Και πως οι ρήξεις δεν ήταν στείρες. Εί προοπτική κι ελπίδα. Οδηγούσαν και κατέληγαν σε ν συνθέσεις και ποιοτικές αλλαγές.

Δυστυχώς σήμερα αυτές οι ισορροπίες και οι προοπτι αμφισβητούνται και χλευάζονται ως αναχρονιστικές. δομές απασχόλησης αλλάζουν ριζικά. Το οκτάωρο αντι θίσταται από τη μερική και την κυλιόμενη απασχόληση μονιμότητα με τις απολύσεις και την κινητικότητα τ εργασίας. Ενώ το κεφάλαιο παραμένει σταθερά στα χέ των ολίγων κι επαυξάνεται. Η κοινωνική ασφάλιση με τ ιδιωτική. Οι βασικοί μισθοί και τα μεροκάματα με το νόμους τις προσφοράς και της ζήτησης. Με το φιλελεύ ρο ωστόσο κράτος πάντα παρόν να επεμβαίνει σε βάρ των εργαζομένων. Τα επιδόματα ανεργίας με την φιλ θρωπία. Ακόμη και για το πλαίσιο απασχόλησης τ τεχνοκρατών φρόντισαν οι άνθρωποι. Η απασχόλη τους μάς λένε, (για να μην ξεχνάμε και το "απασχολη μος") θα κρίνεται από την απόδοση στο χρηματιστήρ των τίτλων των εταιριών που προΐστανται και των με σμάτων. (7) Και η τύχη βέβαια των εργαζομένων, στη βά και στη μέση της πυραμίδας της παραγωγής, από το έλ της μεγιστοποίησης του κέρδους. Οπου οι τεχνοκράτ συνεχώς θα πιέζουν για να το πετύχουν και έτσι θα κρατ θούν κι αυτοί στην κορυφή της πυραμίδας για να απολα βάνουν ηγεμονικούς μισθούς του ενός εκατομμυρ δολαρίων την ημέρα. (8)

Η μεγιστοποίηση όμως των κερδών σε συνθήκες εξοντ τικού ανταγωνισμού, συνεπάγεται εντατικοποίηση τ εργασίας. Μείωση μισθών, απολύσεις, στροφή και χρή όλο και περισσότερης τεχνολογίας, μεταφορά της παραγ γής σε χώρους με φτηνό μεροκάματο. Ανεργία κ ΖΟΥΓΚΛΑ. Τα προϊόντα τους ωστόσο, ποιοί και σε ποι χώρες θα τα καταναλώσουν; Αυτό δεν μας τό' πα Μήπως στην Ευρώπη των ανέργων; Στους εξαθλιωμένο της Αφρικής; Στο Μπαγκλαντές ή στη Λατινική Αμερ των Ζαπατίστας και των Τουμπαμάρου;

"Απασχολήσιμος" λοιπόν και "Παραρλάμα". Κι ας είν καλά και οι πολιτικοί μας, που έστω και συνειρμικά μ βοήθησαν στην ταπεινή αυτή χαρτογράφηση των προθέ ων και των θέσεων των κρατούντων. Αρχισε ήδη και ο κ νωνικός διάογος και θα δούμε κατά πόσο είναι στημένος

Ευάγγελος Κ. Τσοντσόλ

1. The Economist 5/4/97 Europe Isn't working. Euro hits a brick wall.
2. Ελευθεροτυπία 2/6/97 "Υπό το μηδέν" Περικλή Κο βέση.
3. Herald Tribune 14.5.97 Αρθρο του David S. Broder.
4. Ελευθεροτυπία 31.5.97.
5. Ελευθεροτυπία 24/4/97 "Αντίλογος περί κοινωνι δικαιοσύνης του Μανόλη Δρετάκη.
6. Goethe Institut "Η κοινωνία της εργασίας σε κρί Εξη διαλέξεις με συζήτηση σε συνεργασία με το (Ε.Κ.Κ. και την εταιρία Νέα Οικολογία.
7. The Economist 5/4/97 "Europe Isn't working.
8. Ελευθεροτυπία 30/9/97 "Η πληροφορική καταργεί μεσαία στελέχη" του Γ.Χ. Παπαγεωργίου.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΕΣ

Από τον Κώστα Γ. Τσιλιμαντό

γγελος Σ. Βλάχος

«Η ΔΙΑΛΕΙΠΟΥΣΑ ΖΩΗ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΠΕΡΗ»

Μυθιστόρημα
Βιβλιοπωλείο της Εστίας
Αθήνα, 1996

Ο συγγραφέας Αγγελος Βλά- ος, τόσο με τους 21 τόμους των βλίων του -δε συμπεριλαμβά- ουμε εδώ το πολύ αξιόλογο εταφραστικό του έργο- όσο και τα ταξίδια του ως Πρόξενος ης Ελλάδας, περπάτησε, πάνω τη ράχη της γης και μέσα στο ρόνο, όσο λίγοι, βλέποντας και ωρίζοντας "πολλών ανθρώπων στεα και νόον".

Στο γέρμα τώρα του βίου αφή- ται στη φαντασία και τ' όνειρο, ασκελίζει τόπους και αιώνες, - ουνιά ντα μπιρ, ρουγιά ντα ιρ- διαλέγει σημαδιακά γεγο- τα και φάσεις της ιστορίας στις οίες εισχωρεί ακάλεστος με α ευχέρεια γραφής και λόγου ου δείχνει ότι το πνεύμα του αραμένει αγέραστο.

Για να ντύσει τον ήρωά του με μαγικό χιτώνα της αθανασίας - ην ουσία πρόκειται για μετεν- ρκωση- το παρελθόν τού προ- ρέρει ορισμένα πρότυπα, όπως ναι ο μάντης και μάγος Επιμενί- ς του 7ου π.Χ. αιώνα από την ρήτη, ο Αριστεύς ο Καϋστροφο- ου, ο περίφημος Απολλώνιος ο ανέας, σύγχρονος του Χρι- ού, ο Ηρ ο Παμφύλιος κι εδώ μπορούσαμε να προσθέσουμε τον Πυθαγόρα, που όπως ανα- ρεται στο Διογένη το Λαέρτιο, ησε πέντε ζωές.

ήρωάς του λοιπόν στη μινωι- εποχή, με βάση το συλλαβο- αφικό αλφάβητο της Κρήτης υ αποκρυπτογράφησε πρώτος Ventris -τη γραμμική β'- φέρει όνομα Δε-μει-τρε-γιες Σου- -ρεγιες, στην κλασική εποχή ομάζεται Δημήτριος Σπερίου ωπεκήθεν (!), στη ρωμαϊκή έριους Ακάγιους (=ο Αχαιός), ί Λέοντος ΣΤ' του Σοφού θα ν βρούμε ως μοναχό Παφνού- , κατά κόσμον Δημήτριον Σπε- ου, στην Αίγυπτο του Ναπολέο- α εμφανίζεται ως σεΐχης αμπού αμάτριζ ιμπν Ιζμπέριζ ο ελ ύμι, στην αυλή του Αλή-πασά ν Γιαννίνων ως Πολωνοέλλη- ς που ακούει στο όνομα Ντμί- Σπερίνσκυ και τέλος στον οστό αιώνα, όπου και το πρώτο ρος του βιβλίου, μας παρουσιά- ται με το νεοελληνικό του ομα: Δημήτρης Σπέρης.

κ. Αγγελος Βλάχος γράφει α μυθιστόρημα -όχι με τη συνή- έννοια του όρου- θα έλεγα, λύτερα, ένα ιστορικό μυθιστό- μα που είναι περισσότερο ιστο- και λιγότερο μύθος.

πό λογοτεχνικής σκοπιάς, δε 'λεγα ότι ο συγγραφέας δίνει γάλη σημασία στην πλαστικό- τα του λόγου. Υπήρχε, λοιπόν, δυνος λόγω ιστορικότητας να ταλήξει η αφήγηση σε ξηρότη- Αυτό δε συμβαίνει με κανένα οπο:

συγγραφέας όταν μιλά για βαρά θέματα γελά, συνήθως, τω από τα μουστάκια του. Κι ώ η λογιοτατίστικη γλώσσα υ χρησιμοποιεί εξυπηρετεί λύτερα τις προθέσεις του. άρχουν σκηνές που σε κάνουν σπαρταράς από τα γέλια. Το βλίο πρέπει να γράφτηκε με λύ κέφι και μπρίο.

πό την άλλη, με τα σχόλια, τις ρατηρήσεις τις γνωματεύσεις οσφέρει ιστορικές λύσεις πρω- τυπες, που δεν πρόβλεψε κανείς τότε, χωρίς βέβαια και να μπορεί να διορθώσει την ιστορία εκ των υστέρων! Και είναι στο στοιχείο του ο συγγραφέας όταν μυκτηρίζει, σκώπτει, γίνεται καυστικός, απροσδόκητος, ανατρεπτικός και κάποτε μας εκπλήσσει με κάποιες ακραίες θέσεις του. Για όλα αυτά, μ' ένα λόγο, το βιβλίο του είναι άκρως ενδιαφέρον, επαγωγό, και η ανάγνωση απολαυστική.

Επιτρέψτε μου μερικούς χαρακτηρισμούς του: Οι Αθηναίοι *"ήσαν από τότε υπόδειγμα ανυπακοής στους νόμους, μεμψίμοιροι στο έπακρο, αψίκοροι και ...κουτοί"*. Τα αποσιωπητικά δικά μου. (σελ.11). Το γυναικείο μυαλό: *"είναι πιο επιτήδειο στο να φαρμακώνει μια ψυχή"*. (σ.83). Για την τάξη στην οποία ανήκει και ο ίδιος: *"Οι μεγάλοι και σπουδαίοι μιας κοινωνίας έχουν (πρέπει να έχουν και να το δείχνουν) προνόμοια, με κυριότερο την ασυδοσία, αφού οι κεφαλές μιας κοινωνίας πρέπει να είναι εκτός κρίσεως"!* (σ.74). Για το χρήμα: *"Το χρήμα είναι το θαυματουργό λάδι για να λειτουργήσει οποιοδήποτε μηχάνημα, μηχανή ή μηχανορραφία"*. (σ.175). Ιδού και δυο χαρακτηρισμοί για αυτά που γράφει. *"Μετά από αυτά τα ολίγα και βαθυστόχαστα!"* (σ.145), και *"Ολα αυτά τα πάνσοφα αλλά όλως περιττά..."* (σ.191).

Το εωσφορικό του πνεύμα δεν τον εγκατέλειψε από την εποχή που έγραψε το βιβλίο **"Οι τελευταίοι γαληνότατοι"**. Εκεί κι αν είναι! Αλλά και εδώ περιλαβένει τα ασυμβίβαστα των οικουμενικών συνόδων, τις ουκ ολίγες αιμομιξίες που αναφέρονται στην Παλαιά Διαθήκη και τέλος δεν αφήνει και τον Απόστολο Παύλο απεριποίητο. Ολα αυτά γράφονται όχι με εμπάθεια, αλλά με αλέγρα διάθεση, όπως και εκείνος ο "Βεελζεβουνιζέλος", που πιθανόν όμως και να συνείρεται με προγονικά σύνδρομα του συγγραφέα.

Οι Πολίτες που θα διαβάσουν *«Με τα πολλά έγινε μια συμφωνία "κατ' οικονομίαν", κατά τον θαυμάσιο αυτόν όρο, εφεύρημα της καθ' ημάς Ανατολής που καλύπτει, ευσχημότατα, κάθε παρανομία»* (σελ.172), θα θυμηθούν, στην πασίγνωστη λέξη **idare**, την πιστότατη αντιγραφή των Τούρκων, τόσο στο γράμμα όσο και στο πνεύμα, από τα βυζαντινά πρότυπα.

Δε μίλησα καθόλου για το Δημήτρη Σπέρη. Μα αυτός είναι το κλειδί για όλα. Με το προσωπείο του Σπέρη ο κ. Βλάχος, ως να έχει το μαγικό δαχτυλίδι, μπαίνει ανενόχλητα σε κάθε, όχι βέβαια κρεβατοκάμαρα, εποχή που τον ενδιαφέρει, για να μας πει τα κρυφά και φανερά της και να πρωτοτυπήσει.

Τέλος από τον κόσμο της ουτοπίας ή του παραμυθιού, θα αναφέρω την ...γαργαζουλιά (και μάλιστα κοπανιστή!) και την ...καπεσούρα, που είναι ισχυρότατα νοσταλγιογόνα (σ.77) και μυρίζουν έντονα Αριστοφάνη.

Τον κ. Βλάχο δεν τον ενδιαφέρει τόσο το αισθητικό αποτέλεσμα όσο το νοηματικό, γι αυτό και ετερόκλητα γλωσσικά στοιχεία στο έργο του εξυπηρετούν καλύτερα τους στόχους του, όπως: Κουτουράδες, (σ.55), τους κόβει λόρδα (47), ψοφολογάει (72), παλιοτάγαρα (127), μπόσικος, η ψυχάρα αυτή (69), και παράλληλα: αλγεί κατά τους πόδας (45), απείρως χείρον (213), εν ίση μοίρα, φύλαξ του βασιλέως, εκτάκτως εκτεταμένη (211), του ιοστεφούς άστεως κλπ.

Υ.Γ.: Ο συγγραφέας κ. Αγγελος Βλάχος, του οποίου σέβομαι και τιμώ τον συγραφικό άθλο, δεινός γνώστης της ελληνικής γλώσσας και ιστορίας, ίσως επειδή βασίζεται ιδιαίτερα στην απέραντη μνήμη του, κάπου υποπίπτει σε ορισμένα ανώδυνα λαθάκια. Συγκεκριμένα:

α) Στη σελ. 32 αναφέρεται σε ναυμαχία του Λάδωνος, το 499. Εχω τη γνώμη πως πρόκειται για τη ναυμαχία της νήσου Λάδης (επί του ακρωτηρίου της Μυκήλης, μπροστά από τη Μίλητο) που έγινε την άνοιξη του 494.

β) "οι ετήσιαι", τα σημερινά μελτέμια είναι ετησία. (Δηλ. προϋποθέτουν ενικό "ο ετησίας", άχρηστο βέβαια.

γ) "Θεοί φυλάξουσι" (σ.56). Ευχή προτρεπτική ή αποτρεπτική δεν έχουμε σε χρόνο μέλλοντα. Το "Θεός φυλάξοι" ή "φυλάξαι" είναι πολύ γνωστά. Επομένως "θεοί φυλάξοιεν", θα ήταν το πιο σωστό.

δ) κτίριο (σ.140) από το "ευκτήριος οίκος" έμεινε το ...κτήριο.

ε) Οι "γαλλικές στρατιωτικές σχολές" από παραδρομή αντί: στολές.

Και τέλος μια απορία: Στη σελίδα 87 αναφέρεται το γνωστό για τον Ικαρο: Να μη πετάει πολύ ψηλά "για να μη λειώσει το κερί από τη θερμότητα του ήλιου". Κάτι έχω ακούσει πως όσο τα στρώματα αέρα αραιώνουν στην ατμόσφαιρα, τόσο αναπτύσσεται η θερμότητα. Από φυσική δεν ξέρω σχεδόν τίποτε. Ρωτάω όμως: Γιατί τα χιόνια διατηρούνται στα ψηλά βουνά και γιατί τα έλατα, που αναπτύσσονται σε ψυχρά κλίματα, ύστερα από ένα ορισμένο ύψος φυτρώνουν;

* * *

Γεωργίου Φραντζή

«ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΑΛΩΣΕΩΣ»

Απόδοση στην Απλή Νεοελληνική
Γ.Θ. Δημακογιάννη
Εκδόσεις Κ. Σπανός, 1996

Από τους τέσσερις Ελληνες ιστορικούς που έγραψαν για την άλωση, οι τρεις βρίσκονται έξω από τα τείχη της Πόλης και μόνον ο ένας είναι εντός.

Ο Δούκας γράφει για την άλωση από πληροφορίες που είχε αργότερα από Τούρκους και Ελληνες.

Ο Κριτόβουλος ο Ιμβριώτης, που ζούσε υπό τουρκική εύνοια δεν υπήρξε αυτόπτης μάρτυρας και την ιστορία του την έγραψε μετά το 1467.

Ο Χαλκοκονδύλης έζησε σε ελλαδικό χώρο. Την άλωση τη γνωρίζει έμμεσα από την ιστορία του Δούκα και από άλλες πληροφορίες.

Και μόνον ο Φραντζής (επί το λογιότερον Σφραντζής) ζει μέσα στην αποκλεισμένη Πόλη και καταγράφει τα γεγονότα όπως ο ίδιος τα είδε και τα αντιλήφθηκε. Γι αυτό άλλωστε πρωτοστατεί, ως προς την έκδοση του έργου του, μεταξύ των άλλων, χωρίς αυτό να σημαίνει πως το έργο των άλλων είναι ασήμαντο. Κάθε άλλο. Ιδίως του Δούκα.

Είχαμε συνηθίσει ως τώρα τα χρονικά της άλωσης να εκδίδονται σε αποσπασματική μορφή. Εκδιδόταν ιδίως το μέρος εκείνο από όλο το έργο το σχετικό με την άλωση.

Τη φορά αυτή ο εκδοτικός οίκος του Κώστα Σπανού (η γνωστή μας "Βιβλιοφιλία") εξέδωσε ολόκληρο το έργο του ιστορικού, και τα τέσσερα βιβλία, σε μετάφραση της κυρίας Γεωργίας Δημακογιάννη.

Παρέβαλα από το τρίτο βιβλίο οχτώ σελίδες του μεταφρασμένου κειμένου με το πρωτότυπο. Η δειγματοληψία μου αυτή έδειξε πως δεν πρόκειται καθόλου για απόδοση όπως ίσως θέλησε η μετριοφροσύνη της μεταφράστριας να υποδηλώσει.

Πρόκειται για μια πολύ σοβαρή μεταφραστική εργασία που σέβεται το κείμενο του Φραντζή, όσο σέβεται παράλληλα και τη νεοελληνική γλώσσα. Το αποτέλεσμα είναι να έχουμε ένα νεοελληνικό κείμενο που υπακούει απόλυτα στις δομικές λειτουργίες της νεοελληνικής γλώσσας, χωρίς να προδίνει με κανένα τρόπο το πρωτότυπο κείμενο. Μόχθος υπεύθυνος, σοβαρός, δουλειά προσεχτική με πολλή εντιμότητα.

Αλλού είναι οι αντιρρήσεις μου. Δεν υπάρχει καμιά υποσημείωση επεξηγηματική για το σημερινό αναγνώστη, ιδίως για τον νέο που δε γνωρίζει πολλά για την Πόλη. Για παράδειγμα θα μπορούσε να δηλωθεί πως η πύλη του Αγίου Ρωμανού είναι αυτή που οι Τούρκοι ονομάζουν Τοπ-καπού (άλλο το Τοπ-καπού με τα σεράγια και τους θησαυρούς), τους Τούρκους ο Φραντζής τους αποκαλεί και αγαρηνούς, διότι θεωρούνται απόγονοι του Αβραάμ με τη δούλα του Αγαρ (και Ισμαηλίτες από το γιο της Αγαρ, Ισμαήλ). Στη σελ. 153 διαβάζουμε: "Σκέφτηκε, λοιπόν, το παρακάτω τέχνασμα με το οποίο θα μπορούσε να φέρει ένα μέρος του στόλου του στό λιμάνι..." Εδώ με τη λέξη λιμάνι υπονοεί ο Φραντζής τον Κεράτιο Κόλπο. Επίσης στη σελ. 263, όπου λεξιλόγιο τόπων, αναφέρεται η Διπλή Κολώνα, που δεν είναι άλλη από το πάλαι ποτέ Διπλοκιόνιο των Βυζαντινών και το Μπεσίκτας των Τούρκων. Εχω, λοιπόν, τη γνώμη πως κάτι τέτοιες και ανάλογες υποσημειώσεις θα έπρεπε να υπήρχαν.

Η κ. Δημακογιάννη αποφεύγει να υπεισέλθει στο μεγάλο πρόβλημα της νόθευσης του έργου του Φραντζή που μας παραδόθηκε σε δυο μορφές. Σε μια συνεπτυγμένη, το Χρονικό Minus και μια ανεπτυγμένη, το χρονικό Majus, από όπου και η μετάφραση. Αυτό ίσως να μη ενδιαφέρει τους αναγνώστες. Ενδιαφέρει όμως η περίπτωση του μεγάλου Λογοθέτη και νεομάρτυρα του γένους Λουκά Νοταρά που το υποτιθέμενο κείμενο του Φραντζή αντιμετωπίζει με μεγάλη σκαιότητα καθώς και η ανεξήγητη στάση του συγγραφέα απέναντι στον Ιωάννη Λόγγο-Ιουστινιάνη.

Πάντως, επαναλαμβάνω, σε τίποτα δε μειώνουν τα παραπάνω την ενσυνείδητη εργασία της μεταφράστριας.

Τελικά, πριν κλείσω, θα ήθελα να ρωτήσω: Ηταν σε γνώση της κυρίας Δημακογιάννη αυτό που τέθηκε στην αρχή του βιβλίου "αντί προλόγου", από κάποιον Δημήτριο Καλομοιράκη, που τόσο ασχήμηνε την έκδοση; Λαθεμένες λέξεις, λαθεμένη στίξη, λαθεμένο νόημα επιστεφανωμένο με ένα σολοικισμό που θα τον απόφευγε και ένας τελειόφοιτος Λυκείου με καλά Ελληνικά. Δε βρέθηκε ένας να τον διάβάσει προτού τυπωθεί;

* * *

Το ταχυδρομείο μας

«ΕΥΘΥΝΗ» Τ.304 Απρίλιος 1997. Τεύχος αφιερωμένο στο σπίτι και τον άνθρωπο. Γι αυτό το σκοπό συνεργάζονται οι κ.κ. Μενέλαος Παλάντιος, Παν. Τέτσης, Στέφ. Βασιλειάδης, Ντίνος Δημόπουλος, Σαράντος Καργάκος, Β. Κωνσταντίνου, Διον. Μαγκλιβέρας, Νίκος Μακρής, Γ. Μανουσάκης, Τάσος Μαρίνος, Θαν. Παπαθανασόπουλος, Γιάννης Γ. Παπαϊωάννου, Π.Β. Πάσχος, Κυρ. Πλησής, Δ.Θ. Φραγκόπουλος.

«ΕΥΘΥΝΗ» Τ.305, Μάιος 1997 περιεχόμενα: Κων/νου Τσάτσου "Για τον Βαλαωρίτη". Θεοδόσ. Ν. Πελεγρίνη "Μεταμορφώσεις του Κάιν". Κώστα Ασημακόπουλου "Στο γιοφύρι". Ευάγγ. Γαζή "Σελίδες ημερολογίου". Δημ. Αγγελή "Ο θάνατος του χωροφύλακα". Γουίλιαμ Μπ. Γέητς "Ο συμβολισμός στην ποίηση". Ούγκο φον Χόφμανσταλ "Η γλώσσα". Φεντερίγκο Τότσι "Κι αποκοιμήθηκε". Αντ. Μπάργκες "Η τέχνη και η ομορφιά του Θεού", και ποίηση των: Ιωάννας Τσάτσου, Ορ. Αλεξάκη, Κώστα Ριζάκη, Κώστα Λάνταβου, Ευτ. Αλεξάνδρας Λουκίδου, Ε. Μοντάλε και Γκαμπριέλ Θελάγια.

«ΑΕΡΟΠΟΣ» Τ.13 Μάιος-Ιούνιος 1997. Περιεχόμενα: Ελευθ. Αναγνωστάκη-Τζαβάρα "Σπήλαια: Ιερά λατρείας", Ανέστη Κεραμιδά "Ουράνια φαινόμενα. Η τελευταία προφητεία". Περ. Ροδάκη "Ο Θεός Αρης". Αννας Δημητρίου Μιχαήλ "Το ελληνικό καθηγητικό κατεστημένο". Δημ. Κοντογιάννη "Αλιάς-Αλιείς: Μια ξεχασμένη πόλη στην Ερμιονίδα" Α'. Δημ. Κρέμου "Η γλώσσα των Ελλήνων" Α'. Γεωργ. Κ. Γιαγκάκη "Η Φαρμάκο, το Φαρμακονήσι μας, του Ρήγα Φεραίου". Στ. Κοψαχείλη "Αρχαίος Κυπριακός Πολιτισμός". Χρ. Τζάκου "Περί της Ομηρικής Ιθάκης". Π. Πέρου "Ο νέος ελληνισμός". Αλεξ. Λαγκαδά "Πειραταί και Κουρσάροι στο Αιγαίο". Δημ. Σούτσου "Οικογένεια Δούκα" και επί πλέον ένθετο με αναλυτικό Νησιολόγιο των νοτιοανατολικών Σποράδων ("Δωδεκανήσου"). Αντ. Σ. Μαρμαρινού "Η ψαρική στο Μαρμαρά" Θεσ/νίκη 1984.

«ΒΙΒΛΙΟΦΙΛΙΑ» Περιέχει την 47η Δημοπρασία με σπάνια βιβλία που έγινε στις 30 Μαΐου στην Ενωση Ανταποκριτών Ξένου Τύπου.

«Η ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΩΝ» αρ.20 Μάιος 1997, με φιλολογική πάντα σελίδα.

«Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ» αρ.14 Μάιος 1997

Σημ.: Από το φίλο Μιχάλη Κολυβάκη έλαβα μακροσκελέστατη επιστολή με πολλές φωτοτυπίες για την πολιτιστική δράση του και τις αντιδράσεις που είχε, για να καταλήξει: ευχαριστώ δε θα πάρω: Μεταξύ άλλων αναφέρει: *"Λέω όχι, μολονότι συμφωνώ με την "τιμή", δεν το κάνω από εμπάθεια, αλλά από στάση και να πάρει η οργή, καταλαβαίνω τους ανθρώπους, όπως οι σκωτζέζοι γελούν την επομένη"*. Για τα βιβλία του: *"Να σημειώσω, μου πάει έτσι, να τα βγάζω εγώ και να τα δίνω να τα διαβάζουν οι Βοστινιώτες και άλλοι γνωστοί, δωρεάν, δικά μου είναι, ό,τι θέλω τα κάνω για να χρησιμοποιήσω τη λαϊκή έκφραση..."*

Τι να πω εγώ; Λυπάμαι που στο χωριό μείναν τρεις κι ο κούκος, κι ακόμη τρώγονται μεταξύ τους. Ως πότε;

Σε μετάφραση του συμπολίτη μας Στέλιου Ροΐδη, κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις Καστανιώτη το βιβλίο της τούρκισσας συγγραφέας Φεριντέ Τσιτσέκογλου "Η άλλη μεριά του νερού".

Το βιβλίο αναφέρεται στην ιστορία ενός Ελληνα, παράλληλα με την ιστορία ενός Τούρκου που την περίοδο της τουρκικής χούντας, περνά στην απέναντι όχθη, αναζητώντας την Ελευθερία.

ΔΙΟΡΘΩΤΕΑ: Στην «Ε» Μαρτίου, στην παρουσία του βιβλίου του Δ. Πλατανίτη στη δεύτερη στήλη 2η παράγραφο "το σήκωμα και ανασήκωμα" να διαβαστεί ως "σήκωμα και αντισήκωμα".

Δρ. Δημήτριος Μιχαηλίδης
Ειδικός Παθολόγος - Καρδιολόγος Ε.Ψ.Φ.Μ.Γ. (Θ.Σ.Α.)
Δέχεται καθημερινώς από 17-20 πλην Σαββάτου και επί συνεντεύξει.
Διευθ. Ποσειδώνος & Νηρηΐδων 1 Παλ. Φάληρο
Τηλ. 98.32.302 Ιατρ. 98.17.801 Οικ.

Δρ. Λυδία Ιωαννίδου-Μουζάκα
Χειρουργός Γυναικολόγος - Ειδικός Μαστολόγος
Αμ. .Επίκουρος Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών
Πρόεδρος της Διεθνούς Εταιρείας Μαστολογίας
Δέχεται Δευτέρα, Τετάρτη, Πέμπτη 5-6 μ.μ. με ραντεβού
Ιατρ.: Λ. Κηφισίας 6, Αμπελόκηποι Τηλ: 77.71.246
69.29.420 & 69.16.618 Μαιευτ. Λητώ, 80.48.584 οικ.

Δρ. Στέλιος Αντωνιάδης
Παιδίατρος - Καρδιολόγος παίδων
Καθηγητής Παιδιατρικής Τ.Ε.Ι.
ΣύμβουλοςΠανεπιστ. Κλινικής Νοσ. Παίδων "Α.Σοφία"
τ. Επιμελητής Νοσ. Great Ormond Str London,
Παν.Harvard & Columbia U.S.A.
Διευθ.: Ηρακλείτου 4, Κολωνάκι
Τηλ. 36.02.745 Ιατρ. 98.33.413 Οικ.

Δρ. Πέτρος Γκιναΐδης (Γαϊτανίδης)
Ωτορινολαρυγγολόγος
τ. Επιμελητής Τζανείου Νοσ. & Νοσ. Παίδων Α. Σοφίας
Δέχεται καθημερινώς 6.30-8.30
Διευθ. Ιατρ. Αγησιλάου 11, Ανω Ηλιούπολις
Τηλ. 97.06.378

Δρ. Οθων Παπαδόπουλος
Πλαστικός Χειρουργός
Επίκ. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών
Αισθητική και επανορθωτική χειρουργική
Δέχεται Δευτέρα, Τετάρτη & Πέμπτη 5-8 μ.μ. κατόπιν ραντεβού
Διευθ. Ιατρ.: Λυκείου 2 Αθήνα 106.74 (Ανάκτορα) Τηλ. 72.11.159 & 72.29.221

Δρ. Κοσμάς Α. Κοτζαμάνογλου
Επ. Καθηγητής
Χειρουργός Οφθαλμίατρος
Δέχεται στο ιατρείο του, καθημερινά τα απογεύματα πλην Σαββάτου, και με ραντεβού
Διευθ. Ιατρ. : Υψηλάντου 29, Κολωνάκι
Τηλ.: 72.14.589 Ιατρ. 98.32.062 Οικ.

Δρ. Σοφοκλής Ζησιάδης
Χειρουργός Οδοντίατρος
Πτυχιούχος Παν. Κων/πόλεως & Αθηνών
μετεκπαιδευθείς και εργασθείς εις Γερμανία
Δέχεται καθ' εκάστην 5-8 μ.μ.
και τα πρωινά με ραντεβού
Διευθ. Ιατρ.: Αγ. Αλεξάνδρου 3, Παλ. Φάληρο
Τηλ. 98.38.877 - 98.38.541 ιατρ. 98.36.807 οικ.

Δρ. Δόμνα Τσούμπου
Χειρουργός Οδοντίατρος
Δέχεται καθημερινώς με ραντεβού
Διευθ.: Αχιλλέως 42, Π. Φάληρο
Τηλ. 98.81.178 - 98.25.307

Δρ. Αριστοτέλης Κυριαζής
Χειρουργός Οδοντίατρος
Δέχεται καθημερινώς με ραντεβού
Διευθ.: Ποσειδώνος 19 - 20 & Αμφιθέας, Αλιμος
Τηλ.: 98.82.033 ιατρ. 98.30.889 οικ.

BELLE VUE
Patisserie - Confiserie
Οτι καλλίτερο στα γλυκά
Διεύθ. Αγ. Σοφίας 113 - Ανω Νέα Σμύρνη
☎ 93.44.064

ΡΩΜΑΝΟΣΟΓΛΟΥ ΠΑΝΤΕΛΗΣ
✓ ΑΛΟΥΜΙΝΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ,
✓ ΣΙΔΗΡΟΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ,
✓ ΠΑΤΑΡΙΑ.
✓ ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΣΥΝΑΦΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ
ΤΗΛ. 95.24.060

Ο ΟΙΚΟΣ
ΧΑΡΗΣ
Είδη γάμου και βαφτίσεως
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 31 & ΑΜΕΡΙΚΗΣ * 1ος όροφος
ΤΗΛ. 36.36.302 - 36.11.967

OPHTHALMO-CHECK
ΠΡΟΤΥΠΟ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟ
ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΟ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟ
& ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
Διευθ. Παντελής Αλ. Παπαδόπουλος
Χειρουργός Οφθαλμίατρος
Μέλος της Αμερικανικής Οφθαλμολογικής Ακαδημίας Μέλος της Ευρωπαϊκής Εταιρίας Ενδοφθαλμίων Φακών και Διαθλαστικής Χειρουργικής
ΤΜΗΜΑΤΑ: ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΚΟΥ CHECK-UP - ΚΑΤΑΡΡΑΚΤΗ - ΓΛΑΥΚΩΜΑΤΟΣ-ΟΠΤΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ - ΜΙΚΡΟΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΤΟΥ ΟΦΘΑΛΜΟΥ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΜΕ LASER - ΜΥΩΠΙΑΣ - ΦΛΟΥΟΡΟΑΓΓΕΙΟΓΡΑΦΕΙΑΣ - ΚΕΡΑΤΟΕΙΔΟΥΣ-ΒΙΝΤΕΟΚΕΡΑΤΟΓΡΑΦΙΑΣ - ΥΠΕΡΗΧΩΝ-ΒΙΟΜΕΤΡΙΑΣ - ΑΜΦΙΒΛΗΣΤΡΟΕΙΔΟΥΣ - ΣΤΡΑΒΙΣΜΟΥ-ΔΙΠΛΩΠΙΑΣ (ΟΡΘΟΠΤΙΚΟ) - ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΦΑΚΩΝ ΕΠΑΦΗΣ - ΤΗΛΕΪΑΤΡΙΚΗΣ
Λεωφ. Ποσειδώνος 42, Παλαιό Φάληρο 175.61
☎ 98.81.800 - 98.83.702 - 98.53.055 fax: 98.15.605
E-mail: eyedoc@hol.gr Internet: http://www.hol.gr/medical/opt

ARTEMIADIS
OPTIC CENTERS
ΟΔΟΣ ΕΡΜΟΥ 4 ΣΥΝΤΑΓΜΑ 105 62 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 3238555 3285535 3238777
ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 3 ΣΤΟΑ ΚΑΛΛΙΓΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑ
105 62 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 3247043 3237030
ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ 18 ΓΛΥΦΑΔΑ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 8945606 8942013 8942980 8981228

ΒΙΟΚΕΡ
Θ. ΧΑΤΖΟΓΛΟΥ
ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ ΚΕΡΙΩΝ
ΔΙΑΚΟΣΜΗΤΙΚΑ - ΑΠΟΣΜΗΤΙΚΑ - ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ
ΠΑΣΧΑΛΙΝΕΣ ΛΑΜΠΑΔΕΣ -
ΛΑΜΠΑΔΕΣ ΓΑΜΩΝ-ΒΑΠΤΙΣΕΩΝ -
ΚΕΡΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ - ΛΑΜΠΑΔΕΣ ΤΑΜΑΤΑ
ΠΩΛΗΣΗ ΧΟΝΔΡΙΚΗ - ΛΙΑΝΙΚΗ
Εκθεσις: Αγ. Φωτεινής 49 Ν. Σμύρνη Τηλ.93.31.967
Εργαστ.: Τμόλου 8 Ν. Σμύρνη, Τηλ. 93.59.551
Γρυπάρη 92 -94 Καλλιθέα. Τηλ.: 95.98.049

Απόστολος Γ. Καϊρης
ΦΥΣΙΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΣ
Αποκαταστάσεις - Θεραπεία Ορθοπεδικών, Νευρολογι (ρευματολογικών παθήσεων) καθώς και αθλητικών κακ σεων με ακτινες Laser, Μαγνητικά Πεδία
Ισοκινητικές μετρήσεις με Εργομετρικά Μηχανήματα
Δέχεται κάθε μέρα εκτός Σαββάτου 9-12 & 16-21
στο σύγχρονο και πλήρες ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟ
Λ. Ποσειδώνος & Παρθενώνος 1 ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΟ
Τηλ.98.34.227 - 98.12.504 Οικίας: 98.28.468

Ελευθερία Τσοκώνα - Μαζαράκη
Χειρουργός - Οδοντίατρος
Δέχεται καθημερινώς πλην Σαββάτου 10.00 - 13.00 αι 18.30-20.30 επί συνεντεύξει
Φειδιππίδου 1-3 & Κηφισίας, Αμπελόκηποι
☎ 77.94.542 ιατρ. 82.39.373 οικ.

Δρ. Φωκίων Σιδηρόπουλος
Χειρουργός - Γυναικολόγος - Μαιευτήρ
Δέχεται Δευτέρα - Τρίτη - Πέμπτη 5 -8 μ.μ.
Σκουφά 36 Κολωνάκι - ΑΘΗΝΑ
☎ 36.10.274

Δρ. Τασία Β. Καροκανίδου
Χειρουργός Οδοντίατρος
Δέχεται καθ' εκάστην πλην Σαββάτου και επί συνεντεύξει
Κ.Παλαμά 9 - Στάση Κλωναρίδου, Πατήσια
☎ 22.31.043 ιατρ. 88.22.818 οικ.

Δρ. Μαρία Τζενάκη
Χειρουργός Οφθαλμίατρος
ΦΑΚΟΙ ΕΠΑΦΗΣ - LASER ΓΙΑ ΤΗ ΜΥΩΠΙΑ
Δέχεται καθημερινά με ραντεβού
ΙΑΤΡΕΙΟ: Αχιλλέως 86 Παλαιό Φάληρο
☎ 98.36.925

Δρ. Γεώργιος Παγόπουλος
Χειρουργός Οδοντίατρος
Δέχεται καθημερινώς εκτός Σαββάτου με ραντεβ
Διευθ.: Πιπίνου 18, στάση Αγγελοπούλου
Τηλ. 88.19.720

Κέντρο Φυσικοθεραπείας και Αποκατάστασης
Γεωργίου Αθ. Γουγούδη
Αποκατάσταση ορθοπεδικών, ρευματολογικών, καρδιο-αναπνευστικών, νευρολογικών παθήσεω
Διευθ. Αφροδίτης 9 & Νηρέως Παλ. Φάληρο
Ραντεβού στα τηλ. 98.48.482 & 20.23.485 οικ.

Πρότυπο Κέντρο Φυσικοθεραπείας
Ιωάννης Τερζής
Διευθ. Αγκύλης 39 - Νέος Κόσμος Τ.Κ. 117.43
Ραντεβού στα τηλ. 92.48.897 & 92.16.931 οικ.

THERMOLIVE
ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ και ΣΥΝΤΗΡΗΣΕ
ΚΑΥΣΤΗΡΩΝ
ΑΥΤΟΝΟΜΙΕΣ
Τηλ. 86.11.686 μ.μ. 49.04.527

ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΟ ΤΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ Β'

του Κώστα Γ. Τσιλιμαντού

ΣΙΘΩΝΙΑ

Η Χαλκιδική με οίστρο ερωτικό εισχωρεί και με τα τρία της σκέλη στη λυκή θάλασσα του Αιγαίου, ανά- σα στο Θερμαϊκό και το Στρυμο- κό κόλπο. Αυτή η τρίπτυχη αγα- τική σχέση δημιούργησε τρεις κρότερες χερσονήσους, την Κασ- νδρα, τη Σιθωνία και το Αγιον ρος και δυό κόλπους, τον Τορω- ίο και τον Σιγγιτικό.

Οι Ελληνες, οι πρώτοι εξερευνη- ς του κόσμου που ανακάλυπταν ς ομορφιές και τα πλούτη του, η δεύτερη μεγάλη τους εξόρμηση κατοικήσουν νέες χώρες, που χισε στα μισά περίπου του 8ου ώνα και συνεχίστηκε ως τα τέλη εδόν του 6ου π.Χ., γνώρισαν και πόν τον τόπο και ήρθαν και τον τοίκησαν. Και έλαβε το όνομα λκιδική, που το κρατάει ως ρα αμόλευτο, από τους κατοί- υς της Χαλκίδας που ήρθαν εδώ ώτοι και ίδρυσαν πολλές πόλεις σημαντικότερη την Ολυνθο.

Πρέπει να τη θυμήσουμε αυτή τη γάλη περίοδο, όπου η Ελλάδα λώνεται κατά μήκος των ακτών ς Μεσογείου και του Ευξείνου, μιουργεί στη Νότια Ιταλία τη εγάλη Ελλάδα, Magna Graecia ν είπαν οι Λατίνοι, με δύο ραία σύνορα, τις Ηράκλειες στή- ς στη Μεσόγειο και την Αξοφική ον Εύξεινο Πόντο.

Η Χαλκιδική με τα παρθένα ούσια δάση της προσφερόταν η ναυπήγηση πλοίων, γιαυτό, γότερα, και οι Αθηναίοι, όταν απτύχθηκε η πρώτη, μετά τους ρσικούς πολέμους Αθηναϊκή μμαχία (478-431), ίδρυσαν εδώ Αμφίπολη στα 437 π.Χ. σε μια ρατηγική θέση, που εξελίχτηκε σε ουδαίο κέντρο εμπορικό. Πέντε όνια αργότερα, όλες οι πόλεις ς Χαλκιδικής ενώθηκαν σε ομο- ονδία, παρόλη την αντίσταση ν Αθηναίων.

Η Αμφίπολη, από ένα τυχαίο γονός, έγινε αιτία να αναδειχθεί ο γαλύτερος ιστορικός του αρχαί- κόσμου, ο Θουκυδίδης, που, ιν καταπιαστεί με την ιστορία, αν στρατηγός κατά τη διάρκεια υ Πελοποννησιακού πολέμου.

Αυτό έγινε στα 424 π.Χ., όταν ο υκυδίδης, που ήταν στη Θάσο, ιτάχτηκε να πάει να υπερασπίσει ν Αμφίπολη που κινδύνευε από ν πολιορκία του σπαρτιάτη στρα- γού Βρασίδα. Ο Θουκυδίδης, με τά πλοία, έφτασε λίγες ώρες γότερα μετά την παράδοση της λης και οι Αθηναίοι τον τιμώρη- ν γιαυτό με εξορία: "Και ξυνέβη ι φεύγειν την εμαυτού (=να εξο- στώ από την πατρίδα μου) έτη ιοσιν μετά την ες Αμφίπολιν ρατηγίαν" (Θουκ. 5,26,5).

Α! Τα δαντελωτά ακρογιάλια της ρας μας! Το φιδίσιο κορμί της ριάς, που παίζει το ατέλειωτο ωτικό του παιχνίδι με το υγρό οιχείο του πόντου, που εισχωρεί ι αποτραβιέται, που φιλιώνει και κιώνει, που ημερεύει και αγριεύε- ι, που λάμπει χρυσό και δοξάζε- ι και σκοτεινιάζει και πνίγει, νον η Χαλκιδική κατά μήκος της λασσας απλώνεται σε μάκρος υ φθάνει τα πεντακόσια χιλιόμε- α!

Ο Πορτοκαρράς, στη Σιθωνία, αι το μεγαλύτερο τουριστικό ντρο της περιοχής με δυο μεγαθή- α ξενοδοχεία, τη Σιθωνία, που αι καζίνο με 950 κλίνες και το ελίτων με 892. Υπάρχει και το λατζ ιν με 176 κλίνες, που λει- υργεί όλο το χρόνο.

Ολόκληρο το τεράστιο αυτό συγκρότημα εκτείνεται σ' ένα αγρόκτημα 18.000 στρεμμάτων με αμπέλια στις πλαγιές, λιόδεντρα, οπωροφόρα δέντρα και, τη δόξα του τόπου, τα πεύκα του. Και μόνον οι ακτές του φθάνουν και ξεπερνούν τα δέκα χιλιόμετρα.

Διαθέτει πισίνες, υπαίθριο κέντρο, μαρίνα για τις θαλαμηγούς, γήπεδα γκόλφ και τένις και αίθουσα συνεδρίων για 450 άτομα με μεταφραστικό σύστημα για πέντε γλώσσες.

Βρήκαμε τη Σιθωνία αυτή την εποχή (Απρίλης) μακρυά από τον καλοκαιρινό σάλαγο, αθόρυβη και ολιγάνθρωπη. Ο υέτιος Δίας, τη δεύτερη κιόλας μέρα, μας κράτησε σχεδόν σε απομόνωση, κλεισμένους στα δωμάτιά μας, ψιλόβρεχε όλη τη μέρα.

Μένουμε στο Βίλτζ ιν. Μας παραχωρήθηκε από ένα δωμάτιο με κλιματισμό, μπάνιο, τηλεόραση, ψυγείο, μια μικρή κουζίνα με τα πιο απαραίτητα, ιματιοθήκη και το δικό μου διαθέτει και θέα προς τη θάλασσα.

Η καμαριέρα χαρίζει σε όλους χαμόγελα, όπως οι θεοί τη βροχή επί δικαίους και αδίκους.

Αμέσως το άλλο πρωινό, ξεπρόβαλε ένας ήλιος αποβροχάρης, άστραφταν διαμαντόπετρες οι φυλλωσιές, ο τόπος ζεστάθηκε, απριλιάτικη γλύκα ξεχύθηκε γύρω και η συντροφιά κίνησε να κάνει το γύρο του δεύτερου ποδιού.

Οφείλω να ομολογήσω πως ο Πορτοκαρράς σεβάστηκε το τοπίο. Από την άλλη οι αλίμενες ακτές του το κράτησαν άφθαρτο, δεν έγιναν επενδύσεις που θα αλλοίωναν τη μορφή του, γιατί το μάθαμε πια, πως οι άνθρωποι γίνονται επικίνδυνοι, όταν στο όνομα ενός πρακτικού σκοπού, αγνοούν το κοινωνικό κόστος των πράξεών τους.

Ετσι η Σιθωνία παρέμεινε αυθεντική στο χρόνο, θαρρείς και έχεις ενώπιόν σου τη φύση στους πρώτους αιώνες της δημιουργίας, όπου η άγρια βλάστηση πάνω στις απόπειρες της γης ν' αποχτήσει ύψος, τους λόφους, και στις απότομες κατωφέρειες δημιουργώντας μια πυκνή δασοτοπιά, ενέπνεε παγανιστική μαγεία και βαθιά κατάνυξη. Η διαδρομή μας ήταν μοναχική, η δημοσιά σχεδόν έρημη.

Σταματήσαμε την πορεία, βγήκαμε έξω από το αμάξι και αποθησαυρίζαμε βουβοί, θαμπωμένοι κι εκστατικοί, μια φύση πρωτόγονη, φρεσκοπλυμένη από τη βροχή, που άχνιζε στον ήλιο. Δριμιά μυρουδιά πεύκου, μεθυστική, πλανιόταν στον αγέρα, μαλαματένιο το φως του ήλιου περέχυνε τα κοφτά βράχια στα κράσπεδα μιας εύκρατης θάλασσας που λικνίζονταν ακύμαντη χωρίς πλεούμενα πάνωθέ της, θρόιζαν τα έντομα κι άκουες τους θραψερούς θάμνους, κατάδροσους, να τρίζουν. Κι ένας απ' την παρέα συνεπαρμένος ψιθύρισε.

- Αν στο απέναντι πόδι είναι το περιβόλι της Παναγιάς, εδώ, σε τούτο τον τόπο, είναι το περιβόλι της Γης.

Ν. Μαρμαράς

Ο Πορτοκαρράς , επίτευγμα των πρόσφατων χρόνων, αποτελεί συνέχεια του Νέου Μαρμαρά, κοντινής κωμόπολης, που κι αυτηνής οι ρίζες της ζωής αρχίζουν μετά τη δεύτερη δεκαετία του αιώνα μας.

Η άκρη του νήματος θα μας οδηγήσει σε μια γειτονική, πές, θάλασσα, με το αρχικό της όνομα Προποντίδα, πάει να πει προ του Πόντου, αυτού του Πόντου, που οι Ελληνες για να πραΰνουν την αγριάδα του τον αποκάλεσαν προληπτικά Εύξεινο. Αργότερα την είπαν και θάλασσα του Μαρμαρά, για τα λευκά μάρμαρα που αφθονούσαν στην περιοχή, όνομα που κράτησε στους αιώνες και σεβάστηκε και ο Τούρκος καταχτητής.

Σ' αυτή την περιοχή και σ' αυτή τη θάλασσα, που πρώτοι τη διέσχισαν οι μυθικοί Αργοναύτες για να φτάσουν στην Κολχίδα, ήρθαν, από τα χρόνια του δεύτερου ελληνικού αποικισμού, Ελληνες και κατοίκησαν τις παραλίες και τα νησιά της και έζησαν αδιάκοπα πάνω από δυόμισυ χιλιετίες. Και ήταν, και στη μακραίωνη νύχτα της δουλείας, τόσο συμπαγής ο ελληνικός πληθυσμός, ώστε ο Τούρκος περιηγητής του 17ου αιώνα, Εβλιγιά Τσελεμπή, την ονόμασε Bahr-i Rum, πάει να πει Ρωμιοθάλασσα.

Στο λεξικό του Βουτυρά, εκδομένο στα 1869 στην Πόλη, διαβάζουμε ότι όλο το σύμπλεγμα των νησιών κατοικείται από 10.000 ψυχές και από αυτές μόνο 800 είναι Τούρκοι και 200 Εβραίοι. Ιδιαίτερα ο Μαρμαράς, η αρχαία Προκόννησος, το μεγαλύτερο νησί, "πρωτεύουσα της Διοίκησης του τέως νομού Καρασή" αριθμεί 2.000 κατοίκους από τους οποίους οι 1900 είναι Ελληνες.

Ο Αντώνης Μαρμαρινός, συγγραφέας πολλών βιβλίων, γέροντας σήμερα 86 ετών, επομένως εντεκάχρονο παιδί όταν άφηνε την πόλη του και κρατούσε για πάντα το όνομά της, θυμάται όχι μόνο από μνήμης αλλά και από επίσημες στατιστικές πως ο Μαρμαράς είχε πάνω από 5.000 κατοίκους και όλο το σύμπλεγμα έφτανε τις 20.000. Και μιλούμε για ένα πληθυσμό, που θα τον λέγαμε σήμερα αστικό, που δεν όργωνε την άγονη άλλωστε γη του, μα ήξερε να οργώνει τις θάλασσες στον τομέα του εμπορίου και της ψαρικής.

Συνήθως ξεχνάμε τον πρώτο διωγμό που έκαναν οι Τούρκοι στα 1915, δυο χρόνια πριν να εισέλθει η Ελλάδα στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο. Ισως γιατί τον επισκιάζει η τραγωδία του 1922. Αλλά και τότε σηκώσαν όλο τον πληθυσμό των παραλίων και της Προποντίδας και τους μετέφεραν στο εσωτερικό της Μικρασίας. Σε κάθε οικογένεια δεν επέτρεπαν να έχει μαζί της παρά μόνο ένα μπόγο ρούχα. Οι άντρες μέχρι 45 ετών υποχρεώθηκαν να δουλεύουν στα Τάγματα Εργασίας, στα Amele Taburu, όπως τα κατέγραψε η Ιστορία. Περιουσίες, καταστήματα, καΐκια, ζωντανά, έμειναν στο έλεος του δυνάστη. Επέστρεψαν τέσσερα χρόνια αργότερα, με τη συνθήκη των Βερσαλλιών, και βρήκαν ρημαγμένο τον τόπο τους, όσα ζωντανά είχαν επιβιώσει, στην ύπαιθρο, είχαν αγριέψει.

Στα 1920 ο ελληνικός στρατός καταλαμβάνει την Ανατολική Θράκη και στη συνέχεια εισέρχεται στη Νότια ακτή της Προποντίδας στην Αρτάκη, την Πάνορμο και την Προύσα. Η συνθήκη των Σεβρών την ίδια χρονιά πραγματοποιούσε το όνειρο που τρία χρόνια αργότερα έθαβε η συνθήκη της Λωζάννης (24 Ιουλίου 1923).

Η Ανακωχή των Μουδανιών, Οκτώβριο του 1922, χωρίς καν τη συμμετοχή της Ελλάδας, όριζε να επιστραφεί η Ανατολική Θράκη στους Τούρκους. Οι κάτοικοι της Προποντίδας είχαν και αυτοί την ίδια τύχη μαζί με τους άλλους κατοίκους της Ιωνίας και του Πόντου. Σκορπίστηκαν στις τέσσερις γωνιές του ελλαδικού χώρου. Ενας συμπαγής όγκος των Μαρμαρινών απάγκιασε αρχικά στη Λίμνη της Εύβοιας. Μα ήταν ένας τόπος που δεν θύμιζε τίποτε από το Μαρμαρά τους. Δυο χρόνια έψαχναν με καημό και πολλή νοσταλγία να βρουν μια τοποθεσία δίπλα σε θάλασσα που να θυμίζει το νησί τους. Και κάποτε ο δρόμος, ύστερα και από πληροφορίες, τους έφερε εδώ στη Σιθωνία. Και η περιοχή που ονομάζονταν Μπαλαμπάνι μαζί με το γραφικό λιμάνι της έμοιαζε πολύ με το σχήμα του νησιού τους. Και αποφάσισαν να έρθουν και να κατοικήσουν εδώ. Αυτά στα 1924.

Στήσαν πρόχειρες σκηνές και έχτισαν την εκκλησιά τους όμοια στο σχήμα και τη μορφή με εκείνη της πατρίδας.

Ο τόπος ήταν όμορφος, η αμμουδιά σκορπούσε ασήμια και χρυσάφια, η θάλασσα έδινε την ευλογία της. Στην περιοχή υπήρχε μετόχι, τα κτήματα ανήκαν στα μοναστήρια του Αγίου Ορους. Εγιναν οι σχετικές απαλλοτριώσεις από το κράτος, ξεχερσώθηκε ο τόπος από τα πολλά σκοίνα, κόπηκαν πεύκα και άρχισαν να χτίζουν.

Δε μοιράστηκαν το ψωμί με ντόποιους, δεν έζησαν τις αντιπαλότητες των πρώτων χρόνων που υπέστησαν άλλοι πρόσφυγες, έπρεπε να ήταν ευτυχισμένοι. Και όμως! Δίπλα τους υπήρχε η κατάρα. Ενας βαλτότοπος που κατά μήκος της παραλίας έφθανε μέχρι τον Κάβο που είναι τώρα ο Πορτοκαρράς, το καλοκαίρι ξερνούσε βρόμα και κοπάδι κουνούπια. Η ελονοσία θέριζε. Οι θάνατοι έγιναν καθημερινοί. Υπήρχαν μέρες που τα θύματα έφταναν τα τρία και τα τέσσερα. Ο κόσμος αποδεκατίστηκε. Εφευγαν πανικόβλητοι στην Καβάλα, τη Θεσσαλονίκη, την Αθήνα, την Αττική.

Ηρθαν 300 οικογένειες, χτίστηκαν 388 σπίτια, αλλά δεν είχαν απομείνει στο τέλος παρά μόνον 100 οικογένειες και χωρίς παπά.

Δυο χρόνια που έμεναν στις σκηνές πάλευαν με πείσμα και δύναμη να νικήσουν την κατάρα του τόπου. Η απόφαση τους να ριζώσουν εδώ ήταν αμετάκλητη. Υπόγραψαν, όσοι έμειναν, και πραχτικό: "Ζήσομε, πεθάνομε, εδώ θα μείνωμε". Και έζησαν και νίκησαν και πρόκοψαν στο τέλος. Ηρθαν και πρόσφυγες από το Κλαζάκι, της αρχικής πατρίδας, που έμεναν στην Κοζάνη και εγκαταστάθηκαν και στο τμήμα της κωμόπολης που είναι προς τον Καρρά και η συνοικία ονομάστηκε Κλαζάκι όπως μου διηγείται ο κ. Μαρμαρινός.

Στα νεότερα χρόνια κατέβηκε και όλος ο γειτονικός Παρθενιώνας, από τα υψώματα, στο Νέο Μαρμαρά, που πήρε νέα όψη. Πιο πρόσφατα και όσοι υπάλληλοι εργαζόταν στου Καρρά πάνω από δυο χρόνια έγιναν και αυτοί δημότες. Σήμερα, από τα πρώτα εκείνα σπίτια δεν απόμεινε τίποτα παρεχτός από την εκκλησιά. Η σύγχρονη πόλη, πέρα από την τοποθεσία της δε θυμίζει σε τίποτε την αρχική πατρίδα.

Οι σύγχρονες ανάγκες δημιούργησαν οικήματα που ελκύουν τον περιηγητή, ντόπιο και ξένο, κόβοντας βίαια και απότομα κάθε δεσμό με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική. Οι νέοι ελάχιστα ενδιαφέρονται για το παρελθόν. Υπάρχουν μερικές φωτεινές γωνιές που μάχονται να κρατήσουν το λυχνάρι αναμμένο, αλλού με λαμπρά αποτελέσματα και αλλού μόλις που το συντηρούν.

Η νοσταλγία αυτή δημιούργησε ένα Μουσείο, το Πασχαλάκειο, που να στεγάζει αναμνήσεις απ' τη χαμένη πατρίδα, αλλά και τις νωπές μνήμες των πρώτων αποίκων με τη θανατερή αγωνία να ριζώσουν.

Και είναι συγκινητικό στο Μουσείο να βλέπεις δίπλα-δίπλα τις δυο πατρίδες να αντικρύζονται με αγάπη και πόνο.

Προσηνέστατη και καλλιεργημένη η κυρία Ευστρατία Σουγκουρλή, ψυχή του Μουσείου, μας εξηγεί ακούραστη και μας κατατοπίζει για κάθε εικόνα και έκθεμα του Μουσείου. Η ψυχή της κρατεί ζωντανές και τις δυο πατρίδες.

Μερικοί στίχοι παρμένοι από το βιβλίο του Αντώνη Μαρμαρινού· "Η ψαρική στο Μαρμαρά" (Θεσ/νίκη 1984) ας είναι και από μένα μια μικρή προσφορά στους αναγνώστες μου για τον αξέχαστο τόπο της πρώτης, και μακρινής πια, πατρίδας.

Εμορφη η σαντάλα σας, έμορφα π' αρμενίζει
κι ο καπετάνιος όμορφος κι αυτός που την ορίζει.

Γιόμισ' ο κάμπος λούλουδα κι η θάλασσα ψαράκια
Γιόμισε κι η σαντάλα μας ούλο παλληκαράκια.

Σαντάλα μου Μαρμαρινή κάνε δεξιά τη βόλτα
και βγάλ' τον καπετάνιο σου στου Αϊ-Γιαννιού την πόρτα

Μες στη σαντάλα που 'σαι εσύ νά μουν κι εγώ να μείνω
Να τρέχει απ' τ' αχειλάκι σου ροδόσταμο να πίνω.

Να 'μουν στην Πόλη λεμονιά, στη Σμύρνη κυπαρίσσι
και μέσα στη σαντάλα σας μια κρυσταλλένια βρύση

Βγήκε του πουνέντι τ' άστρο
Στο πουκάμισό σου τ' άσπρο.

ΔΙΟΡΘΩΤΕΑ: Στην «Ε» Απριλίου στην 1η στήλη 8η παράγραφο, η φράση "μετά την κατάληψη του Ολύμπου" να διαβαστεί: "μετά την κατάληψη της Ολύνθου". Προς το τέλος της στήλης ο "ανακαμμένος τόπος " να διαβαστεί "ανασκαμμένος τόπος" και τέλος στην 3η στήλη 4η παράγραφο ο αναφερόμενος βασιλιάς Περσίας είναι ο βασιλιάς Περσέας, γιος του βασιλιά Φίλιππα του Ε'.

Συνάντηση Ελλήνων & Τούρκων Εξαγωγέων στο πλαίσιο της "Europartenaria"

Ενδιαφέρουσες δραστηριότητες της ΣΕΠΕΣ

Στις 23/24 Ιουνίου, στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας του Νέου Φαλήρου προσδιορίστηκαν οι συναντήσεις μεταξύ Ελλήνων και Τούρκων -και όχι μόνο- εξαγωγέων. Την ελληνική πλευρά εκπροσωπεί ο Σύνδεσμος Εξαγωγέων Βορείου Ελλάδος (Σ.Ε.Β.Ε.).

Σε αντίθεση με τις συναντήσεις πολιτικών, οι επαφές με θέμα το εμπόριο, που επηρεάζονται κυρίως από κίνητρα οικονομικά, έχουν συνήθως θετικά αποτελέσματα και για τις δύο πλευρές.

Εν τω μεταξύ, ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Πληροφορικής Ελλάδος (ΣΕΠΕ) -στα πλαίσια των προσπαθειών του να προωθήσει τις ελληνικές εταιρείες Πληροφορικής στο εξωτερικό, εξασφάλισε περίπτερο στην έκθεση SMAU '97 που θα πραγματοποιηθεί στις 2-6 Οκτωβρίου 1997 στο Μιλάνο της Ιταλίας.

Την συγκεκριμένη προσπάθεια υποστηρίζει επίσης ο Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου (ΟΠΕ). Σε πρόσφατη συνάντηση με τον Γ. Δ/ντή του ΣΕΠΕ κ. Φωκίωνα Ζαΐμη και τον Σύμβουλο Διοίκησης κ. Συμεών Τσομώκο, ο Πρόεδρος του ΟΠΕ κ. Γιάννης Τζεν υποσχέθηκε την αμέριστη συμπαράσταση του ΟΠΕ στον Σύνδεσμο Επιχειρήσεων Πληροφορικής, τονίζοντας ότι πρέπει να ενισχύονται οι συγκεκριμένες εξαγωγικές προσπάθειες σε έναν κλάδο που αποτελεί την "αιχμή του δόρατος" για την Ελληνική Βιομηχανία και που αναπτύσσεται ραγδαία.

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
ΕΠΤΑΛΟΦΟΣ
Για την Πόλη, τον Πολίτη, τον πολιτισμό

Εκδότης - Διευθυντής: Μιχάλης Α. Βασιλειάδης
Ακροπόλεως 61, Καλλιθέα 176.75 Τηλ. 95.83.225
Ετήσια συνδρομή 1997: Για την Ελλάδα δρχ.4000
Γιά το εξωτερικό U.S.$ 30.-
Τεύχη προηγουμένων ετών δρχ. 500 ή $ 3.-
Οι συνδρομές εξωτ. πληρώνονται στην Ελλάδα σε δρχ.
Εμβάσματα - Επιταγές στο όνομα του εκδότη.
Τεχνική επιμέλεια : ΦΩΤΟΣΥΝ ΑΒΕΕ ☎. 36.10.035
Μοντάζ: Θεώνη Νιφλή ☎. 52.29.220
Εκτύπωση: Μ. Αθανασιάδης-Μ. Ανδρίκου☎. 52.53.955
Βιβλιοδεσία: Κ. Καραγιάννη
Επικούρου 20 Αθήνα ☎. 32.17.823
Διεκπεραίωση αποστολής: Π. Καρατζά
Μενελάου 27 Ανω Πετράλωνα☎.34.27.901

TINA TRAVEL

ΤΑΞΙΔΙΑ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ
Διεύθ.: ΣΥΝΤΑΓΜΑ - Καρ. Σερβίας 7
Τηλ.: 32.31.362 - 32.25.408

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΑΛΑΤΙΑΝΩΝ

εύχεται στα μέλη και στους φίλους του

ΚΑΛΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

και τους ευχαριστεί για την αμέριστη συμπαράστασή τους στίς εκδηλώσεις που γίνονται, με σκοπό την πραγματοποίηση των στόχων του σωματείου μας.

Το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΑΣ

έχοντας υπόψη του τήν περιπέτεια υγείας που υπέστησαν, εύχεται στα εκλεκτά του μέλη Κοσμά Καλαϊτζή και Χρήστο Κουνάδη, περαστικά και σιδερένιους.

Το Δ.Σ.

ΚΟΜΜΩΣΕΙΣ
ΤΖΕΝΗ
ΑΝΔΡΙΚΕΣ- ΓΥΝΑΙΚΕΙΕΣ
ΠΑΙΔΙΚΕΣ
ΜΑΝΙΚΟΥΡ-ΠΕΝΤΙΚΟΥΡ
ΠΑΝΔΡΟΣΟΥ 30
ΑΜΦΙΘΕΑ Π. ΦΑΛΗΡΟ
ΤΗΛ.98.38.005

Με επαγγελματισμό και υπευθηνότητα υπογράφουμε την κομψή σας εμφάνιση. Στο κατάστημα εξυπηρετήσται καλύτερα με ραντεβού.
Εξυπηρέτηση και στο σπίτι με ραντεβού

ΧΡΗΣΤΟΣ
ΙΝΕΠΕΚΟΓΛΟΥ
Αθηνάς 11 Μοναστηράκι Τηλ. 32.19.092
Αλυσοπρίονα Βενζινοκίνητα HOMELITE
Μηχανές Γκαζόν MC CULLOCH
BOSCH - Ηλεκτρικά Εργαλεία
Ερασιτεχνικά Μηχανήματα BLACK & DECKER
Ηλεκτρογεννήτριες - Κομπρεσέρ
Εργαλεία Τεχνιτών PEUGEOT

PHILIPS

Το Σήμα...
με την μεγαλύτερη ΔΗΜΟΤΙΚΟΤΗΤΑ
σ' όλο τον κόσμο.
...προσφέρει ανέσεις, σιγουριά και...
όχι προβλήματα!!
ΤΗΛΕΟΡΑΣΕΙΣ, ΒΙΝΤΕΟ,
ΒΙΝΤΕΟΚΑΜΕΡΕΣ, ΣΤΕΡΕΟΦΩΝΙΚΑ,
ΦΟΡΗΤΑ ΘΕΡΜΑΝΤΙΚΑ...
μέχρι ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΣΙΔΕΡΑ, ΜΙΞΕΡ,
ΚΑΦΕΤΙΕΡΕΣ, ΑΝΕΜΙΣΤΗΡΕΣ, ΣΤΙΦΤΕΣ,
ΡΟΛΟΓΙΑ..
* Πάντοτε με την εγγύηση της προηγμένης τεχνολογίας της PHILIPS

ΒΑΣΙΛΗΣ ΓΕΩΡ. ΚΑΣΑΠΟΓΛΟΥ
ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΣΥΣΚΕΥΕΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΠΙΣΚΕΥΩΝ
ΕΛ. ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ (ΘΗΣΕΩΣ) 74, ΚΑΛΛΙΘΕΑ 176.76
95.60.522, 93.71.160-1-2, 95.80.470
ΤΗΛ. SERVICE 93.71.163 - FAX 95.69.944

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ
ΑΝΝΑ ΖΕΡΜΠΙΝΗ - ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ
As. Cs. Delaware, U.S.A.
C. Pr. Michigan, U.S.A.
Μεγ. Σπηλαίου 8 - 174.55 ΑΛΙΜΟΣ Τηλ. 98.29.912
Κύπρου 43 - 166.75 ΓΛΥΦΑΔΑ Τηλ. 89.82.661

ταβέρνα
το Ζαφείρι
Ηλίου 19, 166.71 - Καβούρι
Τηλ.: 89.58.603 - 89.53.680

Τώρα και στο Παλαιό Φάληρο
ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ
«ΠΙΣΤΩΦ»
Το γνωστό από την Πόλη, στην Αγία Τριάδα Ταξίμ, Γραφείο Τελετών «Πιστώφ» λειτουργεί και στην Αθήνα. Θα βρείτε σ' αυτό ό,τι χρειάζεστε και ειλικρινή συμπαράσταση στις δύσκολες ώρες.
Αγ. Βαρβάρας 73 Α - Π . ΦΑΛΗΡΟ
Τηλ. Γραφείου 98.38.801 - 98.28.070 - 88.34.085
Για νύκτα 98.37.785

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ
ΕΙΡΗΝΗΣ ΙΟΡΔ. ΠΟΙΜΕΝΙΔΗ
εκ Κωνσταντινουπόλεως
Το παλαιότερο Γραφείο Τελετών στο Παλαιό Φάληρο
κέρδισε την εμπιστοσύνη σας λόγω της πολυετούς πείρας του και της ανθρώπινης εξυπηρέτησής σας
ΣΑΣ ΠΑΡΕΧΕΙ ΑΡΙΣΤΗ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ
ΟΛΟ ΤΟ 24ΩΡΟ
Αγ. Αλεξάνδρου 50, Π. Φάληρο
τηλ. γρ. 98.28.800 - 98.14.891 & οικ. 98.33.117

30 χρόνια προσφορά δροσιάς
ΚΛΙΜΑΤΙΣΤΙΚΑ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ
AUTOCLIMA® Lagias
ΙΩΑΚΕΙΜ Σ. ΛΑΓΙΑΣ Α.Ε.
Λεωφ. Αμφιθέας 85, 175 64 Π. Φάληρο, Τηλ.: 9832053 - 9848468, Fax: 98178
ΔΡΟΣΙΑ
ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ!

ΕΣΤΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Η ΝΕΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΗΣ ΕΔΡΑΣ ΤΗΣ ΕΣΤΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ

Γνωστοποιείται ότι η έδρα και τα γραφεία τη "ΕΣΤΙΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ" μεταφέρθ καν και λειτουργούν στη διεύθυνση:

ΑΧΙΛΛΕΩΣ 47 ΠΑΛ. ΦΑΛΗΡΟ 175.62
Τηλ. 98.20.901 - 98.32.243 Φαξ 98.13.456

Ωρες λειτουργίας γραφείων:

Δευτέρα και Τετάρτη 8.30 - 14.00
Τρίτη, Πέμπτη και Παρασκευή
8.30 - 13.30 πρωί, 17.00 - 20.00 απόγευμα
Σάββατο 8.30 - 13.30

γεύση
palet
στη
ζαχαροπλαστική
Διευθ. Θουκυδίδου 50, Καλαμάκι.
Τηλ. 98.28.154

RIKA TRAVE
Σταδίου 10 Ισόγειο Τηλ. 33.11.296-7
ΠΑΡΙΣΙ - ΝΤΙΣΝΕΫΛΑΝ
Αναχώρηση κάθε Παρασκευή
Ξενοδοχείο 3* κεντρικά - ημιδφιατροφή - ξεναγ
Διανυκτέρευση και εντός της Ντισνεϋλαντ
ΒΙΕΝΝΗ - ΣΑΛΖΜΠΟΥΡΓΚ - ΜΑΓΕΡΛΙ
5ημερη αεροπορικώς. Τιμή 145.000
Ξενοδοχείο - Ημιδιατροφή - Ξενάγηση
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ
ΠΡΙΓΚΗΠΟΣ - ΒΟΣΠΟΡΟΣ Τιμή 140.000
5ημερη - Ξενοδοχείο 4* στο ΠΕΡΑ
Αναχώρηση κάθε Παρασκευή

N MEMORIAM

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

(1922-1997)

Ιταν το 1949. Αρχή του
ολικού έτους, κι εγώ μαθη-
ς της "πέμπτης" πλέον
μοτικού, στην "Αστική
ολή Αϊναλή Τσεσμέ" μπήκα
έκατσα στο θρανίο μου.
τλα στο Γιώργο το Βοζό-
ύλο και τον Νίκο τον Μπι-
η.

το μπροστινό θρανίο ο
δωρος ο Γλυτσός σαν
λός μαθητής που ήταν
υτό" όπως θα τον έλεγαν
ερα) και στο πίσω-πίσω,
και ήταν ο πιο ανεπτυγμέ-
και ψηλός απ' όλους μας,
Χρήστος ο Μπαλίδης που
έφυγε γρήγορα αφήνο-
ς πίσω του οικογένεια. Ας
ι αιωνία η μνήμη του.

άπου κοντά μου καθόταν
ο Γιώργος Κώστας ή Φού-
ς που μέχρι και σήμερα
συναντώ και "τα λέμε"...
λα του ο Τιμολέων Ξενο-
ντίδης, που έχω από τότε
τον ξαναδώ ή να ακούσω
υτόν.

σο από τα κορίτσια, θυμά-
την Ευαγγελία Τριγώνη,
ότη μαθήτρια, τις Λένα
υγιανού, Ευγενία Τάση,
να Στουραΐτου, Αννα
νεγάκη, Ζωή Μαυρομάτη,
φύλλη Κιρτζάλογλου,
σούλα Τσαγκοπούλου, τη
ρθα κ.α.

τουρκικά μαθήματα δίδα-
ν η Νετζμιγιέ χανούμ, η
ία ήταν μάλλον αφρικανή,
ι ήταν πολύ μαύρη για να
ρηθεί τούρκισσα και ήταν
οσδιορίστου ηλικίας, η
αχάτ, ο Κιαμίλ μπέη και
νεαρή και "νόστιμη"
υκσέλ που δίδασκε Γεω-
φία. Το προσωπικό
πλήρωναν ο κυρ-Νικολά-
θυρωρός και φύλακας με
γυναίκα του -θαρρώ-
ά-Σουλτάνα και η "παιδο-
ς" κυρία Ελλη.

λλικά μέχρι τότε μάς
σκε ο κύριος Μίχας, πολύ
κιωμένος αλλά καλός
καλος, που πριν αναλάβει
άννης Καρυδάκης ήταν
διευθυντής. Τη χρονιά
ς εκείνη, ποιος ξέρει μετά
πόσα συναπτά έτη διδα-
λίας, αποφάσισε πως δεν
ρνε άλλο και έπρεπε να
χωρήσει. Ετσι, όλοι -και
ς- περιμέναμε με αγωνία
καινούργιο δάσκαλο.
αμε μάθει και το όνομά
Κωνσταντίνος Βλάχος.

τύπησε την κουδούνα ο
-Νικολάκης για να αρχίσει
μάθημα, και η Ευαγγελία
ώνη, στήθηκε όρθια μπρο-
στην πόρτα έτοιμη να την
ίξει μόλις εμφανιστεί ο
δάσκαλος. Κάποια στιγ-
η πόρτα άνοιξε. Η φασα-
κόπασε. Μαθητές και
ήτριες σηκωθήκαμε στο
ι. Μπήκαν μέσα ο
θυντής με τον καινούργιο
καλο.

Ο κύριος Βλάχος. Είναι ο
ς σας διδάσκαλος της Γαλ-
ής, είπε λακωνικά ο
θυντής και αφού πρόσθε-
ίγα τυπικά λόγια έφυγε.

Asseyez-vous, ακούστηκε η
ή του νέου και εμφανίσι-
κυρίου και όλοι καθήσα-

ρχίσαμε να τον παρατη-
με. Μας φαινόταν τελείως
φορετικός από τους
ους. Είχαμε ταυτίσει το
καλο και την δασκάλα με
οια ηλικία, και ο καινούρ-
ς μάς φαινόταν πολύ
κρός γι αυτή την δουλειά.

Υστερα, ήταν και το άλλο ...Δεν ήταν ντυμένος με τον αυστηρό και συντηρητικό τρόπο που χαρακτήριζε τους συναδέλφους του. Λες και είχαμε πάει επίσκεψη σε γιορτή και ο "monsieur" ήταν από τους καλεσμένους. Μοντέρνο σακκάκι, φανταχτερή γραβάτα, γυαλισμένα προσεκτικά παπούτσια (κυρίως αυτό) και καλοχτενισμένα μαλλιά που πλαισίωναν ένα πάντοτε φρεσκοξυρισμένο πρόσωπο. Είχε και ένα χαμόγελο που εμείς τα αγόρια το βρίσκαμε ζεστό και αδελφικό και οι συμμαθήτριές μας ...γοητευτικό. Τα ψιλογελάκια δεν έλειπαν απ' αυτές όταν τις απηύθυνε το λόγο και πολλές ήταν εκείνες που κοκκίνιζαν καθώς απαντούσαν. Παρ' όλο που το μάθημα θεωρείτο δύσκολο, δεθήκαμε γρήγορα με τον "monsieur Βλάχο" και τον συμπαθήσαμε. Μέχρι και τραγουδάκια του ταιριάξαμε: "Ο κυρ-Βλάχος με μονόκλ, εις το Πέραν περπατούσε..." κλπ. ή "Το μάθημα το Γαλλικό, είναι σχολαστικό..."

Και όμως το μάθημά του δεν ήταν ποτέ κουραστικό και ανιαρό. Ηξερε να έλκει την προσοχή του μαθητή και είχε την μεταδοτικότητα εκείνη που πρέπει να έχει ένας εκπαιδευτικός. Αργότερα διαπίστωσα, πως τα Γαλλικά που έμαθα στις τρεις τελευταίες τάξεις της "Αστικής Σχολής του Αϊναλή Τσεσμέ", ήταν περισσότερα από τα Αγγλικά που έμαθα αργότερα στα έξη χρόνια του γυμνασίου και λυκείου. Και κυρίως απέκτησα την σωστή προφορά.

....

Αυτά και τόσα άλλα μου ήρθαν στο νου, όταν από τηλεφώνου με πληροφόρησαν πως "κύριε Βασιλειάδη, ο δάσκαλός σου μάς άφησε χρόνους...". Ηταν η 18η Μαΐου του τ.ε. Δύο μέρες αργότερα, μέρα Τρίτη, τον ξεπροβοδίσαμε για την τελευταία του κατοικία από το εκκλησάκι του Νεκροταφείου Νέας Σμύρνης.

...

Ο Κωνσταντίνος Βλάχος γεννήθηκε το 1922 στην Πρίγκηπο. Εκεί έβγαλε και το δημοτικό. Το 1939 αποφοίτησε από το γυμνασιακό τμήμα της Μεγάλης του Γένους Σχολής και γράφτηκε στο λύκειο του Saint Benoit από όπου πήρε το απολυτήριό του το 1945. Συνέχισε τις σπουδές του στο Πανεπιστήμιο Σταμπούλ, Τμήμα Γαλλικής Φιλολογίας. Το 1949 και ενώ ήταν ακόμη φοιτητής, άρχισε να διδάσκει στην Αστική Σχολή του Αϊναλή Τσεσμέ (Κοινότητα Σταυροδρομίου) και στην Οδηγήτρια, όπου παρέμεινε μέχρι το 1955.

Από το 1954 και μέχρι το 1963 δίδαξε στο Ιωακείμειο Παρθεναγωγείο και από το 1955 μέχρι το 1963 στην Μεγάλη του Γένους Σχολή. Το 1963 διορίστηκε καθηγητής Γαλλικών στην Θεολογική Σχολή Χάλκης όπου και παρέμεινε μέχρι το 1985 οπόταν και συνταξιοδοτήθηκε. Μετά τη συνταξιοδότησή του εγκαταστάθηκε στην Αθήνα.

Ας είναι κούφη η Αττική γη που τον σκέπασε, και η μνήμη του αιωνία.

Μιχάλης Βασιλειάδης

ΠΕΝΘΗ

Με βαθειά θλίψη αγγέλλομε τον θάνατο του αγαπητού μας συζύγου και πατρός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

Καθηγητού Γαλλικής Φιλολογίας

επισυμβάντα στις 18 Μαΐου 1997. Η νεκρώσιμος ακολουθία εψάλη την Τρίτη 20 Μαΐου στον Νεκροταφειακό Ναό του Κοιμητηρίου Νέας Σμύρνης.

Η τεθλιμμένη σύζυγος Βέρα Βλάχου

Ο τεθλιμμένος υιός Γεώργιος Βλάχος.

Το τεσσαρακονθήμερο μνημόσυνο θα τελεσθεί στις 29 Ιουνίου τ.ε. ώρα 10.30 στον ίδιο χώρο.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Προς όλους τους συγγενείς και φίλους που παρεβρέθηκαν στην νεκρώσιμη ακολουθία και τον ενταφιασμό, κατέθεσαν στεφάνια και άνθη, διέθεσαν διάφορα ποσά σε φιλανθρωπικά ιδρύματα, μάς συλλυπήθηκαν με τηλεφωνήματα και τηλεγραφήματα και όλους όσους με οποιονδήποτε τρόπο συμπαραστάθηκαν στο βαρύ μας πένθος, για τον θάνατο του αγαπημένου μας

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΛΑΧΟΥ

απευθύνουμε τις θερμότερες ευχαριστίες μας.

Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τον θεράποντα ιατρό του κ. Μίχο Λέφα, ο οποίος κατά τη διάρκεια της ασθενείας του, του προσέφερε τις πολύτιμές του υπηρεσίες και έκανε το ανθρωπίνως δυνατόν για να τον περιθάλψει.

Η Οικογένεια.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΖΩΓΡΑΦΕΙΩΤΩΝ ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ

ΨΗΦΙΣΜΑ

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Ζωγραφειωτών Κων/πόλεως μόλις πληροφορήθηκε τον θάνατο του

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΣΑΠΙΔΗ

ο οποίος υπήρξε καθηγητής στο Ζωγράφειο Λύκειο, συνήλθε εκτάκτως και αποφάσισε:

1. Να παραστεί στην κηδεία

2. Να σταλεί συλλυπητήρια επιστολή στην οικογένεια του εκλιπόντος,

3. Αντί στεφάνου να διατεθεί το ποσό των είκοσι χιλιάδων δρχ. υπέρ των σκοπών του Συνδέσμου Αποφοίτων Ζωγραφείου Κωνσταντινουπόλεως,

4. Να δημοσιευθεί το παρόν εις τον Τύπον.

Το Δ.Σ.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΜΕΓΑΛΟΣΧΟΛΙΤΩΝ

Αρχαιρεσίες

Το νεό Διοικητικό Συμβούλιο του Συνδέσμου Μεγαλοσχολιτών, που εξελέγη κατά τις εκλογές της 25ης Μαΐου, συνήλθε και συγκροτήθηκε σε σώμα ως ακολούθως: Πρόεδρος: Αλέξανδρος Βακαδήμας, Αντιπρόεδρος: Απόστολος Μακρίδης, Γεν. Γραμματεύς: Αθανάσιος Τσιτούρης, Ειδ. Γραμματεύς: Μιχαήλ Γεωργαντίδης, Ταμίας: Αναστάσιος Σεργιάδης, Σύμβουλοι: Θεοφάνης Βασαγιώργης, Βασίλειος Μαραμενίδης, Βασίλειος Μιγκάκης, Διονύσιος Γούτσες.

Η "Ε" εύχεται στο δραστήριο σωματείο να συνεχίσει τις τόσο θετικές και ωφέλιμες στο Κων/πολίτικο σύνολο δραστηριότητές του.

* * * * *

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Δια την ανέγερση του Κλειστού Γυμναστηρίου προσέφεραν ως δωρεά:

Εις μνήμην του συζύγου της Ιωάννη, η Φρύνη Χρηστίδου 100.000, εις μνήμην του συζύγου της Νικολάου, η Μαρία Τζιρά 100.000, εις μνήμην της συζύγου του Μαρίκας, ο Νικ. Κοτάκης 50.000, εις μνήμην των γονέων της η Ειρήνη Στράντζαλη 50.000.

Εις μνήμην Ηλέκτρας Ελευθεροπούλου, οικ. Σταύρου Μαυρομάτη 10.000, οικ. Ιωάννη Τσιλιγκίρογλου 10.000, Αμαλία Τσιλιγκίρογλου 10.000, Μιχάλης Παγιώτης 25.000, οικ. Σωκράτη και Ζωής Μιστιλοπούλου 10.000, Αριστ. Εμμανουηλίδης 15.000, Κρέτη Οικονομίδου 5.000, Ερη Μακρίδου 5.000.

Εις μνήμην Ιωάννου Χρηστίδη, Μιχάλης Παγιώτης 15.000, Σταύρος Μπορατζής 10.000.

Εις μνήμην Νικολάου Τζιρά, Φρύνη Χρηστίδου 50.000, Χρύσα Ποϊράζογλου 50.000.

Εις μνήμην Γρηγορίου Αλεκτορίδη, Μιχάλης Παγιώτης 10.000.

Εις μνήμην Μάρκου Μάρκογλου, Μιχάλης Παγιώτης 10.000.

Το Δ.Σ. ευχαριστεί.

Κεμπαπτσίνο
Ανατολίτικη κουζίνα
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ & ΣΚΡΑ 42 ΚΑΛΛΙΘΕΑ ΤΗΛ.: 95.30.210
ΑΓΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 66 Π. ΦΑΛΗΡΟ ΤΗΛ.: 98.15.779
ΠΑΛΑΙΟ ΦΑΛΗΡΟ - ΚΑΛΛΙΘΕΑ
Τραπεζάκια έξω το καλοκαίρι
Πακέττο στο σπίτι σε 20' από το τηλεφώνημα
Ο Χρήστος κι ο Ισμαήλ σάς περιμένουν με τα πιο ωραία ανατολίτικα κεμπάπ από κρέατα ντόπια Θράκης, ειδικής παραγγελίας, εξαιρετικά γλυκά
Τιμές πιο προσιτές δεν υπάρχουν

ΣΤΑΜΑΤΗΣ ΚΙΣΣΑΣ
Σύμβουλος Επενδύσεων Διεθνών Κεφαλαιαγορών και χρηματαγορών (New York, London, Tokyo, Hong Kong κλπ.)
Διευθ. Κύπρου 68, Γλυφάδα
Τηλ. 89.47.973 Fax. 89.46.903
Κινητό τηλ. 093-226.346
e-mail: stamkis @ hol. gr.

ΜΥΛΩΝΑΣ ΝΙΚΟΣ α.ε.
Για όλη την οικογένεια φθηνά ποιοτικά ρούχα σε τιμές χονδρικής
✓ Μπλούζες (φούτερ και πλεκτές)
✓ Πανταλόνια Πουκάμισα Εσώρουχα
✓ Κάλτσες Φόρμες γυμναστικής
✓ Πιτζάμες Είδη μπεμπέ κ.α.
Θεομήτορος 21, Ανω Καλαμάκι
(Παραπλεύρως της εκκλησίας)
Τηλ. 98.88.892

Patisserie riviera
Η γλυκιά ανάμνηση απ' την Πόλη
Διεύθυνση: Τρίτωνος 119 - Παλαιό Φάληρο - Τηλ. 98.26.670
Ιωάννου Μεταξά 21 - Γλυφάδα - Τηλ. 89.42.719
Εντός εμπορικού κέντρου GALLERIA

ΚΕΜΠΑΠΤΣΙΔΙΚΟ
3 ΑΣΤΕΡΙΑ
Ανακαίνιση της κουζίνας με τον νέο Ανατολίτη μάστορά μας.
Ασυναγώνιστη φυσική νοστιμιά στη γεύση, δίχως παραπλανητικά καρυκεύματα.
Διατηρούμε πάντα τα σκήπτρα στη γεύση και την περιποίηση και σας προτείνουμε ανεπιφύλακτα τα διάφορα κεμπάπ και τους εκλεκτούς Πολίτικους μεζέδες. Την πίτα Καισαρείας με παστουρμά και από γλυκά το μοναδικό γνήσιο κιουνεφέ. Νέα σπεσιαλιτέ μας το Πολίτικο κοκορέτσι καθημερινά
Κυριακές κλειστά
Διευθ.: Πλαστήρα 77 και Μέλητος 7. Νέα Σμύρνη Τηλ. 93.58.134

ΤΕΛΙΚΑ ΟΛΑ, ΕΔΩ ΠΛΗΡΩΝΟΝΤΑΙ...
ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ
ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑ & ΚΑΠΝΙΣΜΑ ΟΔΗΓΟΥΝ ΣΕ ΕΜΦΡΑΓΜΑ - ΚΑΡΚΙΝΟ ...
POLICE
ΕΜΠΟΡΟΣ ΝΑΡΚ
ΒΑΠΟ-ΡΑΚΙ
ΝΑΣΟΣ
24-4-97

του Θανάση Ευθυμιάδη

Αναβολή της Πατριαρχικής Επισκέψεως στην Αυστρία

Από την Αρχιγραμματία της Αγίας και Ιεράς Συνόδου εξεδόθη, στις 30 Μαΐου 1997, Ανακοινωθέν, με το οποίο γνωστοποιείται η αναβολή της προγραμματισμένης από πολλού επισήμου επισκέψεως του Οικουμενικού Πατριάρχου Βαρθολομαίου στην Αυστρία, καθώς και η ακύρωση της συμμετοχής Του στη Β' Πανευρωπαϊκή Οικουμενική Σύναξη του Graz (23-29 Ιουνίου 1997). Το εν λόγω Ανακοινωθέν έχει ως εξής:

«Ως έχει ήδη ανακοινωθή, αι από μακρού προγραμματισθείσαι και οργανωθείσαι εκδηλώσεις εις το Graz της Αυστρίας κύριον θέμα και σκοπόν έχουν την μεταξύ των χριστιανών πρωτίστως και όλων των ανθρώπων εν συνεχεία καταλλαγήν και συμφιλίωσιν. Ενδειξιν καλής θελήσεως προς την κατεύθυνσιν της καταλλαγής θα απετέλει η αποφυγή πάσης μονομερούς ενεργείας, η οποία θα ηδύνατο να ερμηνευθή ως αποσκοπούσα εις την εκμετάλλευσιν της οικουμενικής ταύτης συναντήσεως προς ίδιον όφελος.

»Εν όψει του τοιούτου υψηλού σκοπού αυτής, θα έδει όπως κατηυθυνόμεθα πάντες εις την συνάντησιν ταύτην εν πνεύματι αυτοκριτικής και μετανοίας δια τα κληρονομηθέντα σφάλματα του παρελθόντος και με την πρόθεσιν άρσεως παντός εμποδίου κωλύοντος την εν Χριστώ τω Θεώ καταλλαγήν και συμφιλίωσιν. Ατυχώς αι τελευταίαι εξελίξεις, προδίδουσαι τάσεις προς υποδήλωσιν υπεροχής, δεν συμπορεύονται προς το πνεύμα της καταλλαγής, σχετικαί δε ενέργειαι δίδουσαι αφορμήν εις αρνητικά δημοσιεύματα αντιστρατεύονται ασφαλώς προς το πνεύμα τούτο.

»Μη επιθυμών η Α.Θ. Παναγιότης, ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος, να συμμετάσχη εις την διελκυστίνδα υπεροχικών αντιπαραθέσεων, δεδομένου ότι η διακονία του Οικουμενικού Πατριαρχείου συνίσταται εις τον εν πνεύματι αγάπης και ταπεινώσεως και εν αισθήματι υπερτάτης ευθύνης συντονισμόν των ενεργειών των κατά τόπους Ορθοδόξων Αυτοκεφάλων Εκκλησιών και εις την καταβολήν πάσης δυνατής και επιτρεπτής προσπαθείας προς ένωσιν πασών των Εκκλησιών, ως η αδιάλειπτος και διάπυρος προσευχή πάντων των Ορθοδόξων αιτείται, έκρινεν αναγκαίον όπως, επί τω κοινώ αγαθώ, ακυρώση την προγραμματισμένην συμμετοχήν Αυτού εις τας εν λόγω εκδηλώσεις της Β' Ευρωπαϊκής Οικουμενικής Συνελεύσεως.

»Συναφώς η Α.Θ. Παναγιότης ελπίζει ότι εν τούτω θα εύρη σύμφωνον και την Αυστριακήν Δημοκρατίαν, καθ' όσον, εν όψει της δημιουργηθείσης δυσαρέστου καταστάσεως, δεν τυγχάνει τό γε νυν έχον εφικτή η πραγματοποίησις της προγραμματισθείσης επισήμου επισκέψεως Αυτού εις Αυστρίαν.

»Εν τούτω δέ πέποιθε το Οικουμενικόν Πατριαρχείον ότι θα έχη την κατανόησιν των Αρχών της Αυστριακής Δημοκρατίας, επί επιπέδου Ομοσπονδιακής Κυβερνήσεως, των Κρατιδίων Βιέννης και Στυρίας, του Δήμου Graz και των Πανεπιστημίων Βιέννης και Graz, τας οποίας και θερμώς ευχαριστεί δια την προετοιμασθείσαν υποδοχήν και φιλοξενίαν Αυτού. Ιδιαίτεραι ευχαριστίαι απευθύνονται προς τον Πρόεδρον της Δημοκρατίας Εξοχ. κ. Thomas Klestil δια τας πολλάς προσπαθείας και την ιδιαιτέραν κατανόησιν αυτού.

»Τέλος, το Οικουμενικόν Πατριαρχείον εκφράζει την ελπίδα ότι η αναβαλλομένη επίσημος αύτη Πατριαρχική επίσκεψις εις Αυστρίαν πραγματοποιηθήσεται εις ευθετώτερον χρόνον, διευκολύνοντα πάντας».

Εξ άλλου σε γράμμα της Αρχιγραμματείας της Αγίας και Ιεράς Συνόδου προς τον Γεν. Γραμματέα του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Εκκλησιών (ΚΕΚ) Jean Fischer, αναφέρεται με λύπη "ότι ανεβλήθη η από μακρού προγραμματισθείσα και επιμελώς προετοιμασθείσα επίσημος επίσκεψις του Πατριάρχου ημών εις Αυστρίαν, δι' ούς το Οικουμενικόν Πατριαρχείον έχει σοβαρούς λόγους" και ότι ως εκ τούτου "δεν θα δυνηθή Ούτος ίνα παραστή και απευθύνη χαιρετισμόν προς την Β' Ευρωπαϊκήν Οικουμενικήν Συνάντησιν, της ορισθείσης Πατριαρχικής Αντιπροσωπείας μελλούσης ίνα διαβιβάση τα αισθήματα και τας ευχάς της Αγιωτάτης Εκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως και του Πατριάρχου ημών, υπέρ της επιτυχίας των εργασιών της Συνελεύσεως".

Σε δηλώσιες του προς τα Μέσα Μαζικής Ενημερώσεως, ο Γεν. Γραμματεύς του ΚΕΚ εξέφρασε τη λύπη του διότι οι δυσκολίες που εμφανίσθηκαν στα πλαίσια της επισκέψεως του Οικουμενικού Πατριάρχου στη Βιέννη, στέρησαν την οικουμενική αδελφότητα από την παρουσία και συμμετοχή του Πατριάρχου Βαρθολομαίου στη Β' Πανευρωπαϊκή Οικουμενική Σύναξη του Graz. Ο Jean Fischer δήλωσε αγανακτισμένος με τα ανεύθυνα δημοσιεύματα του Τύπου σχετικά με μια υποτιθέμενη συνάντηση κορυφής εκκλησιαστικών ηγετών στη Βιέννη προ της Πανευρωπαϊκής Συνάξεως, τα οποία είχαν ως συνέπεια την ακύρωση της Πατριαρχικής επισκέψεως. Ο Γεν. Γραμματεύς του ΚΕΚ τερμάτισε τις δηλώσεις του εκφράζοντας ευγνωμοσύνη για το ενδιαφέρον του Οικουμενικού Πατριάρχου προς το ΚΕΚ και τη διαρκή υποστήριξη εκ μέρους του τόσο του ΚΕΚ, όσο και της Οικουμενικής Κινήσεως.

Από την πλευρά του, ο Μητροπολίτης Αυστρίας Μιχαήλ, και συνάμα Πρόεδρος του Οικουμενικού Συμβουλίου της Αυστρίας, στις 3 Ιουνίου 1997, σε δηλώσεις του προς την εφημερίδα Kleine Zeitung, αναφερόμενος στην ξαφνική εμφάνιση του Πάπα στο αυστριακό προσκήνιο, παρατήρησε ότι η Β' Πανευρωπαϊκή Οικουμενική Σύναξη του Graz δεν έπρεπε να επισκιασθεί από την παπική παρουσία στην αυστριακή πρωτεύουσα και τα επακόλουθά της. Ο Μητροπολίτης Αυστρίας δεν παρέλειψε να παρατηρήσει ότι η Ρώμη τις καλές της σχέσεις με τον ορθόδοξο κόσμο, τις οφείλει ουσιαστικά στον Πατριάρχη Βαρθολομαίο, ο οποίος, παρά τις έντονες αντιδράσεις στους κόλπους της Εκκλησίας του, πάντοτε είχε επιλέξει την οδό την άγουσα προς την καταλλαγή. Προσέθεσε δε ότι η Ρώμη πρέπει τώρα να αποφασίσει αν δίνει προτεραιότητα σε πολιτικά συμφέροντα με τη Μόσχα, ριψοκινδυνεύουσα να έλθει αντιμέτωπη με τον λοιπόν ορθόδοξο κόσμο.

ΛΑΚΩΝΙΚΑ... ✍

✍ Η ήττα της δεξιάς στη Γαλλία, θα δρομολογήσει σίγουρα εξελίξει και ίσως κάποιες ελπίδες να γεννηθούν για τους ανέργους και τι λαϊκές μάζες που πληρώνουν την σκληρή και παρατεταμένη λιτότητα

Για τη χώρα μας πάντως δεν πρέπει να αναμένεται και μεγάλ παρέκκλιση από τα μέχρι στιγμής εξαγγελθέντα σκληρά οικονομικ μέτρα. Δυστυχώς, για να προλάβουμε την "σύγκλιση" ξεκινήσαμ από αφετηρία πολύ πιο πίσω από τους υπόλοιπους εταίρους μας. Τ αποτελέσματα όμως, που μέχρι στιγμής έχουν επιτευχθεί είναι κατ τους ευρωπαίους παρατηρητές "πέραν πάσης προσδοκίας".

Ας μην ξεχνάμε άλλωστε και την υπουργική ρήση που λέει πω "και εάν ακόμη δεν υπήρχε το Μάαστριχτ, εμείς θα έπρεπε να το επι νοήσουμε".

Οσο για το τι σημαίνει η έκφραση "αριστερό Μάαστριχτ" που χρη σιμοποίησε ο επί των οικονομικών υπερυπουργός μας κ. Γιάννη Παπαντωνίου, θα πρέπει να είναι κάτι σαν ..."βασιλευομένη κομ μουνιστική δημοκρατία".

✍ Ιδιαίτερο ενδιαφέρον φαίνεται να παρουσιάζει φέτος ο θεσμός των "βραβεία Ιπεκτσή". Η απονομή του γίνεται στην Κωνσταντινούπολη και ταξιδεύουν για λόγο αυτό μέχρι εκεί ο Γεώργιος Παπανδρέου, ο Κωνσταντίνος Μητσοτάκης, ο Παπαγιαννάκης, συνδικαλιστικές οργανώσεις και άνθρωποι του πνεύματος όπως καθηγητής Κώστας Μπέης κ.α.

Ο κ. Μητσοτάκης, ο οποίος θα τιμηθεί και με το Μεγάλο Βραβείο Ειρήνης κ Φιλίας Ιπεκτσή, αναμένεται να συναντηθεί τόσο με τον πρόεδρο της Τουρκικ Δημοκρατίας κ. Σ. Ντεμιρέλ, όσο και με τον κ. Μεσούτ Γιλμάζ, ο οποίος όπως δι φαίνεται, σύντομα θα κληθεί να παρουσιαστεί και πάλι στο προσκήνιο της πολι κής ζωής της χώρας του. Πιθανότατα, γι αυτό και η συνάντηση μαζί του και όχι τον Ερμπακάν ή την Τσιλλέρ.

✍ Μεγάλη βελτίωση παρουσίασε, σε μικρό σχετικά χρονικό διάστημα ημερήσια εφημερίδα «ΗΧΩ» στην Πόλη, και κατόρθωσε να δίνει καθημερι το "στίγμα" της Πολίτικης ρωμιοσύνης. Για μια φορά ακόμη, οι άνθρωπ αυτοί, που με πείσμα συνεχίζουν να ...επιμένουν ρωμέικα και να φυλάνε πάτρια, απέδειξαν πως το πρόβλημα δεν είναι, τόσο, ποσοτικό, όσο ποιοτικ

Δεν είναι μόνο ότι υπάρχει, και πάλι, ένα αποτελεσματικό μέσο έκφρασ της μειονότητας, αλλά γίνεται συστηματικά -εκ των πραγμάτων- και η ιστ ρική καταγραφή της κοινωνικής, πολιτιστικής και πολιτικής, αν θέλετ ζωής τους. Και κυρίως αποδείχνεται πως η προδιαγραμμένη, δήθεν, πρ την εξαφάνιση -κατά κάποιους απαισιόδοξους- πορεία, δεν είναι μη αν στρέψιμη.

Φυσικά το θαύμα δεν έγινε με το άγγιγμα μαγικού ραβδιού. Το έφερε σοβαρή δουλειά και η επιτελική σκέψη.

Δεν χρειάζεται δα και ...σωκράτειος σοφία για να το καταλάβει κανείς.

✍ Απαντώντας σε ερώτηση του βουλευτού της Ελληνικής Βουλής κ. Μουσταφά Μουσταφά, ο υφυπουργός Εργασίας κ. Χ. Πρωτόπαππας είπε ότι η ελληνική κυβέρνηση θα αντιμετωπίσει θετικά το χρονίζον πρόβλημα που έχουν εκατοντάδες μουσουλμάνοι της Θράκης οι οποίοι έχουν απωλέσει την ιθαγένειά τους. Τα προβλήματα αυτά αφορούν κυρίως εργασιακά και ασφαλιστικά θέματα τα οποία απαιτείται να επιλυθούν. Το θέμα της ιθαγένειας όμως, είναι πολύπλευρο και πρέπει να μελετηθεί προσεκτικά ώστε να μη φτάσουμε στο σημείο, όταν διεξάγονται εκλογές, άνθρωποι οι οποίοι έχουν κόψει κάθε δεσμό με τη χώρα μας, εδώ και πολλά χρόνια, να εκδράμουν με νοικιασμένα από άλλους πούλμαν, με μοναδικό σκοπό να τελέσουν "διατεταγμένη υπηρεσία".

Λύσεις που μπορούν να εφαρμοστούν, δίχως να θιγούν τα δικαιώματά τους -συμπεριλαμβανομένου και του δικαιώματος ψήφου- υπάρχουν. Αρκεί να υπάρξει εκατέρωθεν καλή θέληση, ειλικρίνεια και κατανόηση.

✍ Βασισμένο σε κείμενα του Γεωργί Φραντζή το "Χρονικό της Αλώσεως", π ο εκλεκτός μουσικοσυνθέτης Γιώργ Χατζηνάσιος παρουσίασε σε παγκόσμ πρώτη από την "πολιτιστική πρωτε ουσα" της Ευρώπης Θεσσαλονίκη στις Μαΐου. Ενα ορατόριο που παρουσιάστ με τη σύμπραξη της Συμφωνικής Ορ στρας της Οπερας της Σόφιας, της Χορ δίας της Μακεδονίας και με σολίστ το Γρηγόρη Βαλτινό, Πέτρο Φυσσούν, Ν Δημητράτο, Χρήστο Τσιαμούλη κ Νάντια Γουάιμπεργκ.

Παρά τις αντιξοότητες που αντιμετώ σε -μέχρι και με ματαίωση απειλήθηκ εκδήλωση- η πρεμιέρα στέφθηκε με με λη επιτυχία και το κοινό της Θεσσαλο κης (της δεύτερης μεγαλύτερης πόλης Βυζαντίου μετά την Κωνσταντινούπο όπως επισήμανε ο συνθέτης- χειροκρότ θερμά έργο και συντελεστές.

Γίνονται προσπάθειες, ώστε το "Χρο κό της Αλώσεως" να παρουσιαστεί στην Αθήνα και συγκεκριμένα στο "Ηρ δειο" ή στο "Μέγαρο Μουσικής". Ευ μας να ευοδωθούν οι προσπάθειες αυ για να απολαύσει το έργο και το φι μουσο κοινό της πρωτεύουσας.

✍ Σαν να μην αρκούσε η αντιπολίτευση που ασκούν τα υπόλοιπ κόμματα στη βουλή, η κυβέρνηση Σημίτη, έχει να αντιμετωπίσει και τη εσωκομματική της αντιπολίτευση, η οποία εμφανίζεται να αντιδρ στους χειρισμούς που αφορούν τα "εθνικά" κυρίως θέματα. Τις (μέχ και) δογματικές θέσεις κάποιων, φαίνεται να προσπαθούν να εκμετα λευτούν εσωκομματικοί αντίπαλοι του προέδρου του κόμματος. Πράγμ το οποίο σημαίνει πως κάποιοι εκμεταλλεύονται τις εθνικές ευαισθη σίες του ελληνικού λαού, για να εξυπηρετήσουν τις προσωπικές του φιλοδοξίες.

Η γνωστή δηλαδή κατάρα που κυνηγάει τον Ελληνα...

✍ Προσοχή στην αλλαγή διευθύνσεως της «Ε»
Για την αλληλογραφία χρησιμοποιείστε:
Λασκαρίδου 52
176.76 ΚΑΛΛΙΘΕΑ